@Qpatrika
@qaumipatrika punjabi
instagram.com/ qaumipatrika
Largest Circulated
C M Y K

विश्व भर में सबसे ज्यादा पढ़ा जाने वाला

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

दिल्ली, हिमाचल, हरियाणा, पंजाब, उत्तर प्रदेश, उत्तराखण्ड से प्रसारित।
Friday, 11 September 2026

Punjabi National Daily
Qaumi Patrika NO.1

VISIT: www.qaumipatrika.org
Email: qpatrika@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ 11 ਸਤੰਬਰ 2026, 27 ਭਾਦੋਂ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਫ਼ੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81– ਸੰਪਾਦਕ – ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ – ਸਾਲ – 44, ਅੰਕ 308, qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ: ਜਨਜਾਤੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਸਿੰਮੀ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 10 ਸਤੰਬਰ। ਜੰਗਲ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ (ਐਫ.ਆਰ.ਏ.), 2006 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਬਾਇਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 31 ਅਗਸਤ, 2026 ਨੂੰ ਕਬਾਇਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੰਗਲ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2006, ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਰੁਖ਼ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਡਾਨੀ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਸੀ। ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਬਾਇਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ

ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 12 ਜੁਲਾਈ, 2012 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲ-ਨਿਵਾਸ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 12 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਕਬਾਇਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਐਫਆਰਏ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 28 ਦਸੰਬਰ, 2018 ਨੂੰ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2006 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਜੰਗਲ (ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ) ਨਿਯਮ, 2023 ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 11(7) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 6♣1 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੰਗਲ-ਨਿਵਾਸ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2006 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਦਿਵਾਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਡਲ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲ-ਨਿਵਾਸ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲ 'ਚ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਲ ਰੈਗਿੰਗ 'ਤੇ ਆਰਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਤਾਈ ਚਿੰਤਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਸੋਲਨ 10 ਸਤੰਬਰ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੋਲਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਕ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲ 'ਚ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਲ ਰੈਗਿੰਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਆਰਪੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਮੰਚ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ,''ਇਹ ਬਿਲਕੁੱਲ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਮਾਤ 9 ਦੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੋਸਟਲ ਦੇ ਕਮਰੇ 'ਚੋਂ ਖਿੱਚ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣਾ, ਉਸ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਰੈਗਿੰਗ ਕਰਨਾ 'ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜਗ?ਹਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਡਰ ਦੀ ਨਹੀਂ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ,''ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੂ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਰੈਗਿੰਗ, ਕੁੱਟਮਾਰ ਜਾਂ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ

ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਹਨ ਪਰ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਓਨੇ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਰੈਗਿੰਗ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਿੱਥੇ ਸੀ? ਇਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ? ਪੀੜਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸੱਚਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।'' ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮੈਂਟਲ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ 'ਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਖ਼ਰਾਬ ਮੌਸਮ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਇਆ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੁਭੇਂਦੂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ, ਵਾਪਸ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਪਰਤਿਆ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ

ਕੋਲਕਾਤਾ 10 ਸਤੰਬਰ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੁਭੇਂਦੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਘੱਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਪਰਤ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਲਿੰਪੋਂਗ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਉਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਚੱਕਰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰ ਕੰਨਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾਰਨ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਤਾਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਕਾਲੀਮਪੋਂਗ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਰਚੁਅਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।'' ਸ਼ੁਭੇਂਦੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਨੇਪਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੁਲਾਈ ਹੈ। ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਫ਼ਤ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ੁਭੇਂਦੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਬਾਗਡੋਗਰਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਰਾਹੀਂ ਕਾਲੀਮਪੋਂਗ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਜੇਕਰ ਮੌਸਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਨੂੰ ਉਤਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਲਿੰਪੋਂਗ ਟਾਊਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਵੰਡਣਗੇ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਦਿਸੇ 2 ਸ਼ੱਕੀ, ਫੌਜ ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਚਲਾਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ

ਮੜ੍ਹੀਨ, 10 ਸਤੰਬਰ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਤਹਿਸੀਲ ਮੜ੍ਹੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਪਾਲਾ ਚੱਕ 'ਚ ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ 2 ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲ ਗਈ। ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਚੌਕਸ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਫੌਜ ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਲੱਗਭਗ 8 ਵਜੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 2 ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਦੇਖਿਆ। ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਉੱਥੋਂ ਭੱਜਣ 'ਚ ਸਫਲ ਰਹੇ। ਸਥਾਨਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਪਿੱਠੂ ਬੈਗ ਵੀ ਸੀ।

ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਮੋਬਾਈਲ ਵਰਤਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪ੍ਰਜਵਲ ਰੇਵੰਨਾ 2 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਪੁਲਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 10 ਸਤੰਬਰ। ਜਨਤਾ ਦਲ (ਸੈਕੂਲਰ) ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਜਵਲ ਰੇਵੰਨਾ ਨੂੰ ਪਰੱਪਾਨਾ ਅਗਰਹਾਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਪੁਲਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਚ.ਡੀ. ਦੇਵਗੌੜਾ ਦੇ ਪੋਤੇ ਰੇਵੰਨਾ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਰਾਏ ਦੇ ਨਾਲ 42ਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (ਏ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਮ.) ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੇਵੰਨਾ ਅਤੇ ਰਾਏ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਪੁਲਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੇਵੰਨਾ ਜਬਰ-ਜ਼ਨਾਹ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਰੱਪਾਨਾ ਅਗਰਹਾਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖਾ (ਸੀ.ਸੀ.ਬੀ.) ਦੁਆਰਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੰਨੀ ਉੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੀ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਹਬ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ ਰਾਓ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ ਰਾਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਅਤਿਅਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (19) ਹਬ ਵਜੋਂ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਈ-ਗਵਰਨੈਂਸ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 25,201 ਅਟਲ ਸੇਵਾ ਕੇਂਦਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 17,085 ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ 8,116 ਸ਼ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅੰਤਯੋਦਿਆ ਸਰਲ ਪੋਰਟਲ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ 75 ਵਿਭਾਗਾਂ, ਬੋਰਡਾਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਦੀਆਂ 946 ਆਨਲਾਈਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਘਰ ਬੈਠੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਹਰਿਆਣਾ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਡਿਜੀ ਲਾਕਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਰਾਜ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 228 ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਡਿਜੀਟਲ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਆਰਤੀ ਸਿੰਘ ਰਾਓ ਨੇ ਦੱਸਿਆ

ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਪੋਰਟਲ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮਰਪਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ 8,468 ਵਾਈ-ਫਾਈ ਹੌਟਸਪੌਟ ਲਗਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੇ 44 ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਈ-ਆਫਿਸ' ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਤਰਜੀਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ 'ਸੀ.ਐੱਮ. ਵਿੰਡੋ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ 31 ਅਗਸਤ, 2026 ਤੱਕ 15.32 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ 'ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਨ-ਹਾਊਸ ਸਿਸਟਮ 'ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਗ੍ਰੀਵੈਂਸ ਟਰੈਕਰ' ਵੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਪੀਲੇਟ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਆਉਣਗੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ! ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਨੇ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 10 ਸਤੰਬਰ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਸਿਰਫ 6 ਮਹੀਨੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਭਾਜਪਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਮੋਡ 'ਚ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਤੰਬਰ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ 'ਚ ਚੋਟੀ ਦੇ 3 ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਕਤੂਬਰ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਫਿਲਹਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਹੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮਾਝੇ ਦੇ ਕਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਸੰਗ ਬਿਆਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ 'ਚ ਆਰਾਮ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਬਠਿੰਡਾ ਜਾਂ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੈਲੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟਿਆਲਾ ਵੀ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੀ. ਐੱਮ. ਓ. ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ

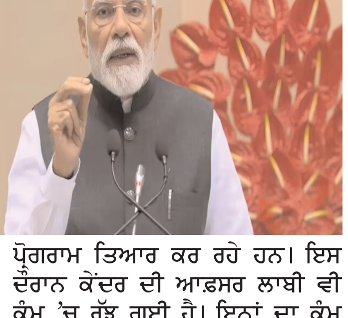

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਆਫ਼ਸਰ ਲਾਬੀ ਵੀ ਕੰਮ 'ਚ ਰੁੱਝ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਇਹ ਪਤਾ ਲਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀ. ਐੱਮ. ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹੜੇ ਵਾਅਦੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵਿਗੜਦੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਖ਼?ਲਾਫ਼ 110 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਤਿਨ ਨਬੀਨ ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ। ਪਾਰਟੀ 19, 20 ਅਤੇ 21 ਨੂੰ 3 ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਮਾਰਚ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਝ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਚਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਵੱਡੀ ਰੈਲੀ ਜ਼ਰੀਏ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਿਖਾਉਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਚਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਰੈਲੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ਼ ਬਾਰੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਅੰਤਿਮ ਮੋਹਰ ਲੱਗੇਗੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਤਿਨ ਨਬੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਸਤੀਸ਼ ਪੂਨੀਆ, ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸੰਗਠਨ ਮੰਤਰੀ ਮੰਥਰੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸੁਲੂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਿਰਫ਼ ਸਿਗਰਟ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੈ ਕੈਂਸਰ ! ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਹੋ ਜਾਓ ਸਾਵਧਾਨ

ਸ਼ਿਮਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਰੈੱਡ ਮੀਟ ਦਾ ਸੇਵਨ, ਫਸਲਾਂ 'ਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਇਸਤੇਮਾਲ ਅਤੇ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਸਾਲਾਨਾ ਕਰੀਬ 16 ਹਜ਼ਾਰ ਨਵੇਂ ਕੈਂਸਰ ਮਰੀਜ਼ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬ੍ਰੈਸਟ ਅਤੇ ਓਰਲ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਕਈ ਮਰੀਜ਼ ਬਿਹਤਰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਮਾਚਲ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਸਵ-ਰਿਪੋਟਰਡ ਦਰ ਸਾਲਾਨਾ 2.2 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਸਤ 0.6 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਵੀ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਹਨ। ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ 58 ਤੋਂ 67 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ 38 ਤੋਂ 57 ਸਾਲ ਦੀ ਮੱਧਮ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਜ਼ੋਖਮ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੈੱਡ ਮੀਟ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਨਾਲ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੇਬ ਦੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤੀ 'ਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾਲ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਬੀੜੀ, ਸਿਗਰੇਟ ਅਤੇ ਹੁੱਕੇ ਦਾ ਸੇਵਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ 'ਚ ਫੇਫੜਿਆਂ ਅਤੇ ਗਲੇ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜ਼ੋਖਮ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਜਨਰਲ-ਜੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤੀਕਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਚਿੰਤਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ
ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਲਖਨਊ 10 ਸਤੰਬਰ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਜੇਨ-ਜੀ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੇ ਹਾਈਜੈਕ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਐਕਸ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਾਕਰੋਚ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਸੀਜੇਪੀ) ਦਾ ਜਨਰਲ-ਜੀ ਅੰਦੋਲਨ, ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸੁਤੰਤਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਧੇਰੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੁਪਨੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਗੰਭੀਰ ਸਾਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਦਲਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਜੇਨ-ਜੀ ਅਤੇ ਜੇਨ-ਅਲਫ਼ਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਰੀਬ 1997-2012 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਪੀੜ੍ਹੀ, ਜਦਕਿ ਜੇਨ-ਅਲਫਾ ਦਾ ਮਤਲਬ 2013-2024 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਪਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਸਪਾ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਧਰਨਾ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ, ਮਨ ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਰਵਜਨ ਹਿਤਾਏ, ਸਰਵਜਨ ਸੁਖਾਏ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਜੇਨ-ਜੀ, ਜੇਨ-ਅਲਫਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਮੁਖੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਕਾਰਜਕਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਰਕੁੰਨ ਨੀਸ਼ੂ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੰਜੇ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾਲ ਹੋਈ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਲਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਬਸਪਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਝਿਜਕੇਗੀ।

ਮਕਾਨ ’ਚੋਂ ਭੇਤਭਰੇ ਹਾਲਾਤ ’ਚ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਲਾਏ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਬਰਨਾਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬਰਨਾਲਾ ’ਚ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹਮੀਦੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਘਰ ਅੰਦਰ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਭੇਤਭਰੇ ਹਾਲਾਤ ’ਚ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਮੌਤ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪਾਸੋਂ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਹਮੀਦੀ ਵਿਖੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਹੇ 20 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ’ਚੋਂ ਭੇਤਭਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ’ਚ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦਿਆਂ ਹੀ ਥਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪੁੱਜੀ ’ਤੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ’ਚ ਲੈ ਕੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬਰਨਾਲਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਥਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਜੀਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (20) ਪੁੱਤਰ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਨੰਗਲ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ) ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕੇ ਘਰ ਪਿੰਡ ਹਮੀਦੀ ’ਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਕਰਮਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸੈਲੂਨ ’ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 12:00 ਵਜੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਘਰ ਆਇਆ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ’ਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਘਰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ’ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਫੋਨ ਬੰਦ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ 6 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸ਼ਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਮਕਾਨ ’ਚ ਪਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼ਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਾ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਭਾਣਜਾ ਕਰੀਬ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਭਾਣਜੇ ਦੇ ਦੋ ਦੋਸਤ ਜਿਸ ’ਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਰਾਣਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ’ਚ ਲੱਗੇ ਮੇਲੇ ’ਚ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਾਣਜੇ ਨੂੰ ਫੋਨ ਲਗਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਫੋਨ ਬੰਦ ਸੀ, ਜਦ ਸਵੇਰ ਹੋਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁੰਡਾ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਓ। ਜਦ ਮੈਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਭਾਣਜੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ’ਚ ਸਰਿੰਜ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਭਾਣਜਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਖਾਂਦਾ ਪੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਭਾਣਜੇ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਖਵਾਇਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ’ਚ ਸ਼ਰੇਆਮ ਚਿੱਟਾ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਥਾਣਾ ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਦੇ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਅਜੀਬ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਤੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬਰਨਾਲਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਮਾ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਧੀਰਾ ਪੁੱਤਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਹਮੀਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਥਾਣਾ ਮੁਖੀ ਅਜੀਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਠੁੱਲੀਵਾਲ ਪੁਲਿਸ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਾਰਸਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤਹਿਤ ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਾ: ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਨੇਤਾਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ

ਜੈਪੁਰ ਦੇ ਬਾਲ ਰੋਗ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ, (ਯੂਕੇ) ਦੁਆਰਾ ਨੇਤਾਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਵੋਦਿਆ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਲਈ ਉੱਤਮਤਾ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ।

ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਪਤੀ ’ਤੇ ਕੀਤਾ ਹਮਲਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ 10 ਸਤੰਬਰ। ਹੈਬੋਵਾਲ ਕਲਾਂ ਦੇ ਨਿਊ ਦੀਪ ਨਗਰ ’ਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਅਤੇ ਪਤੀ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ’ਚ ਦਾਖਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਿਊ ਦੀਪ ਨਗਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਬਿੰਦਰ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਨੀਲ ਰਾਏ ਵਜੋਂ ਹੋਈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਬੋਵਾਲ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਬਿੰਦਰ ਰਾਣੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਸ਼ੁਭਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਿਨੋ ਸ਼ਰਮਾ (ਉਰਫ਼ ਰਿਕੂ), ਸੰਨੀ ਮਹਿਰਾ, ਗੌਰਵ ਮਹਿਰਾ ਅਤੇ ਕਰਨ ਚੌਹਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ’ਚ ਬਿੰਦਰ ਰਾਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਸੁਨੀਲ ਰਾਏ (ਉਰਫ਼ ਸੋਨੂ) ਦਾ ਵਿਆਹ ਆਂਚਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਚ ਅਕਸਰ ਝਗੜੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਤਲਾਕ ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਂਚਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ’ਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। 210 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਂਚਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ’ਚ ਕਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦੇ ਕੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗੁਆਂਢ ’ਚ ਉਸ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੁਨੀਲ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਰਸਤੇ ’ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਨੂੰਹ ਆਂਚਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਦਖਲ ਦੇਣ ਆਏ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

NAME CHANGE
I, PRITI DAS D/O DALIP KUMAR residing at D-293 J.J COLONY KHYALA, DELHI-110018 . have changed my name to PRITY DASS for all future purposes.

NAME CHANGE
I, S BHASKARA VIJAY KUMAR residing at-H NO-6-225/6, PADMANABHANAGAR, VENKATAPURAM, NEAR RAMALAYAM, VISAKHAPATNAM, ANDHRA PRADESH-530029, have changed my mother's name from SENAPATHI VENKATA RATNAM to SENAPATHI APPALA RATNAM for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, SWETA RAI BHUTIA Wife of No. 5458488P Rank-NK Name-TSHERING BHUTIA Presently residing at VILL-DURPIN GUMBA, PO-KALIMPONG, DISTT-KALIMPONG, WEST BENGAL-734301, have changed my name from SWETA RAI BHUTIA to SWETA RAI for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, DEEPAK KUMAR VERMA S/O PARTAP SINGH resident of H.No.16, Tara Nagar Main Kakrola Road, Kakrola, South West Delhi, Delhi-110078 have changed the name of my minor daughter SHREYA ALIAS SHREYA VERMA aged 13 years, and she shall hereafter be known as SHREYA VERMA.

NAME CHANGE
I hitherto known as SAMEERA SINGH D/O SUDHIR KUMAR SINGH residing at Flat No.E-1058, River Heights, Raj Nagar, Extension, Tower-15, Ghaziabad, U.P.-201001, have changed my name and shall hereafter be known as SAMEERA SINGH AMETHIA.

NAME CHANGE
I, Sushma D/O Shambu Prasad Dharmana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE
I Swaran Kaur Sawhney W/o Prith Pal Singh R/o 10C/80 SFS Flats Green View Appartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purpose.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, Rahul Vishwakarma S/o H.P. Vishvakarma R/o J-4, Ground Floor Gandhi Market, Mir Dard Road, Minto Road, Indraprastha, Central Delhi, Delhi-110002 declare that name of mine has been wrongly written as Rahul Kumar Vishvakarma in my minor daughter namely Anika Vishvakarma aged 5 years in his School Records. The actual name of mine is Rahul Vishwakarma.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that 1 INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/1, T-HUTS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110009 declare that name of mine has been wrongly written as INDU KANWAR in my minor son namely HARSH VARDHAN SINGH CHAUHAN aged 13 years in his school record and birth certificate No. MCDOLIR - 2211-005020356. The actual name of mine is INDU CHAUHAN which may be amended accordingly

PUBLIC NOTICE
It is for general information that CHANDER VEER S/O RAM JI LAL R/O Q-157 Vikas Vihar Uttam Nagar West Delhi Delhi-110059 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-004425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly

NAME CHANGE
I, hitherto known as ASHISH KUMAR RATHOR S/O PURAN LAL R/O Q-48, RAJEEV NAGAR BEGUM PUR, NORTH WEST DELHI, DELHI-110086, have changed my name and shall hereafter be known as RAZA AHMED.

NAME CHANGE
It is for general information that I ASHISH KUMAR SINHA S/o KHAGEN CHANDRA SINHA R/o House No. 67, Alipur Road, Near Kasturi Ram College, Kureni, North West Delhi, Delhi - 110040, declare that name of my wife and my minor Daughter has been wrongly written as PINKI SINHA and ANUGYA SINHA in my minor Daughter namely ANUGYA aged 16 year in her 10th Class Educational Documents. The actual name of my wife and my minor daughter are PINKI KUMARI and ANUGYA, which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, BALJEET SINGH S/o GURCHARAN SINGH R/o 12/32, Geeta Colony, East Delhi-110031 declare that name of mine, my wife and my minor daughter has been wrongly written as BALJEET SINGH CHUGH, GURPREET KAUR CHUGH, JASLEEN KAUR CHUGH in my minor daughter JASLEEN KAUR aged 16 years in her 10th class Educational Documents. The actual name of mine, my wife and my minor daughter are BALJEET SINGH, GURPREET KAUR and JASLEEN KAUR respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, MOGHAL FATHIMA BAIG Wife of JC-335017L Rank-NB/SUB Name-MOGHAL MOHAMMAD BAIG Presently residing at 9-5-5, ANDHRA RATNA NAGAR, PERALA HIGH SCHOOL, PERALA, CHIRALA PRAKASAM DISTRICT, ANDHRA PRADESH-523157, have changed my name from MOGHAL FATHIMA BAIG to FATHIMA SHAIK for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before First Class Magistrate, Shillong, Meghalaya.

NAME CHANGE
I Jugal Kishor S/o Lila Dhar R/o H.No-196 S/F, Kh.No-619/21, Chattar Pur, South Delhi, Delhi-110074 have changed the name of my minor daughter namely Krishna Devi aged 16 years and she shall hereafter be known as Priya.

NAME CHANGE
I hitherto known as Farman S/o Akeel Ahmed R/o B 272/27, Gali No 4, Subhash Mohalla North Ghonda, Garhi Mendu, Bhajan Pura, North East, Delhi-110053 have changed my name and shall hereafter be known as Farman Ahmed.

NAME CHANGE
I hitherto known as Atif S/o Manzoor Khan R/o 1/99-C, 4F/F, Gali No-5, Guru Harkrishan School Wali Gali, Kabir Nagar, Gokal Pur, North East Delhi, Delhi-110094 have changed my name and shall hereafter be known as Atif Khan.

NAME CHANGE
I hitherto known as Aakash S/o Makan Singh Rawat R/o 2087/5, Gali No.20, Prem Nagar Patel Nagar, Patel Nagar S.O, Central Delhi, Delhi-110008 have changed my name and shall hereafter be known as Akash Rawat.

NAME CHANGE
I hitherto known as Sanam Kumari W/o Samarjeet Gupta R/o E-400-D, Block-E, Ashok Nagar, Vasundhra Enclave, East Delhi, Delhi, Delhi-110096 have changed my name and shall hereafter be known as Sonam Sav.

NAME CHANGE
I hitherto known as Laxman Yadav alias Bhavikshan Yadav S/O Bechan Yadav R/O Gram Debra, Post Bela, Thana Babubarhi, Ward No-02, Bela, PO Bela, Dist Madhubani, Bihar-847224 have changed my name and shall hereafter be known as Bhavikshna Yadav.

NAME CHANGE
It is for general information that I, DINDAYAL KAPIL S/o BANWAR LAL KAPIL, R/o RZ-12 G, Gali No. 3, Gandhi Market, New Delhi, West Sagar Pur, South West Delhi, Delhi - 110046, declare that name of mine has been wrongly written as DINDAYAL in my PPO No. 08/14/8/05982/1994. The actual name of mine is DINDAYAL KAPIL, which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE
It is for general information that I, NIDHI AGGARWAL YADAV D/o VIRENDER KUMAR AGGARWAL, and Ex. Wife of AMIT YADAV, R/o H.No E-12, Hauz Khas, South West Delhi-110016, declare that I got divorce from my Ex. Husband AMIT YADAV vide Court Decree HMA No. 603/2019 dated 30 - 04-2019, further I have changed my name and shall hereafter be known as NIDHI AGGARWAL. I also have changed the name of my minor Son namely AAYAN YADAV, aged 16 years and my minor daughter namely ARSHIYA YADAV, aged 13 years and they shall hereafter be known as AAYAN AGGARWAL and ARSHIYA AGGARWAL respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I Taran Preet Singh Kochhar S/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Appartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Taranpreet Singh and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE
I, Sansare Amrut Narayan father of No.4580889H Rank-Hav Name Sansare Ravindra Amrut residing at Vill. Deolali Pravara, Tehsil - Rahuri, District.Ahilyanagar, Maharashtra - 413716 have changed my name from Sansare Amrut Narayan to Amrut Narayan Sansare vide affidavit dated 15.07.2025 executed before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, ANITA BANSAL W/O PAWAN BANSAL residing at B-504, MAYURDHWAJ APARTMENT, I.P EXTN. EAST DELHI-110092 have Change my name to ANITA RANI BANSAL for all future purpose.

PUBLIC NOTICE
I Jyoti pal W/O Sunil Kumar R/O WZ-125, Village Begumpur, North West Delhi , -110086.declare that name of mine has been wrongly written as Jyoti in my minor Daughter Yashika aged 14 years in her school cords and birth certificate no MCDOLR09368299 .The actual my name is Jyoti Pal.

NAME CHANGE
I, PUNNAM DEVI Wife of No-14913053K Rank-HAV Name-NARENDER SINGH R/O C-7, LAXMI GARDEN, NAJAFGARH, NEW DELHI-110043 have changed my name from PUNNAM DEVI to POONAM DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE
I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDAS, PO-MURSAN, DISTT-HATHRAS, U.P-204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I Suvita Rana(d/o.Shri Omvir Singh) wife of Vikram Singh Rana was Suvita Rani before Marriage. After marriage I am also known as Suvita Rana and as such in my daughter's educational certificate my name (as her mother) is endorsed as Suvita Rana. Thus I affirm and confirm that Suvita Rani (my maiden name) and Suvita Rana (my name having surname of my husband Vikram Singh Rana) is the same person.

NAME CHANGE
I, HASINA BEGAM KHAN W/O SALIM IQBAL KHAN R/O TAURU ROAD, MARIA MANJIL SCHOOL ,ARAVALY COLONY, NUH, MEWAT, HARYANA-122107 HAVE CHANGED MY NAME TO HASINA BEGAM FOR ALL PURPOSE.

NAME CHANGE
I, Sudama Sharma S/O Devi Ram Sharma,R/O A - 3/106 - 107 , Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi - 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and he shall hereafter be known as Aayush Sharma.

NAME CHANGE
I, S VANITHA W/o No. 14838283N Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/o VILL-SEDRAMPUTTU, PO-SEDRAMPUTTU, TEH-POLUR, DIST-THRUVANNAMALAI, TAMIL NADU-632315, have changed my name from S VANITHA to VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kupwara.

NAME CHANGE
I Tajinder Kaur W/o Jaspreet Singh Baweja R/o 52/43 Ramjas Road Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Tajinder Kaur Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE
I, SANJAY KUMAR CHOUDHARY S/o LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/o Parsauni Khirodhar, Sitamarhi, Bihar-843325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043. declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUDHARY in my minor daughter namely SHIWANGI CHOUDHARY aged 17 years in her 10th class Marksheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUDHARY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, VINOD KUMAR S/O UDAY SINGH residing at FLAT NO-G-3/8, NEAR DDA WATER TANK, SECTOR-4, ROHINI, DELHI-110085 have changed my name to VINOD KUMAR KUSHWAHA for all future purpose.

NAME CHANGE
I, SANTOSH KUMAR S/O VISHVA NATH PRASAD residing at PLOT NO-58&59, FLAT NO-B-2, STREET NO-5, HAVENS GARDEN MATIALA, DELHI-110059 have changed my name to SANTOSH KUMAR GUPTA for all future purposes

PUBLIC NOTICE
Information is given to general public at large that our client M/s Aspire Buildwell through prop. Mr. Karan Dudeja S/o Mr. Satish Kumar Dudeja is the owner of Freehold Residential Plot area measuring 309.49 sq. mtrs., out of Khata No. 195, Khasra No. 233K (87 sq. mtrs.,), & Khasra No. 236 (222.5 sq. mtrs.,), & Plot area measuring 108.69 sq. mtrs., out of Khasra No. 232Kh, Situated at Village - Jalpura, Pargana & Tehsil Dadri, Distt. Gautam Budh Nagar, U.P: Vide Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15787, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 309-330 & Sale Deed dated 03/05/2023 duly registered in the office of SR Dadri, as Doc No. 15786, Book No. 01, Vol No. 23442, Page Nos. 287-308, it is stated that Mr. Rakesh Chandra Aggarwal & Mr. Rakesh Baranwal had purchased above said property as HUF but further they have sold invaluably, now our client is declaring that any other person does not have any right over the said property, which is to be financed by ICICI Home Finance Co. Ltd. Branch: Laxmi Nagar, Delhi. If any person(s) have any objection(s) or claim(s) with respect to the right, title or interest in the Said Property then contact us within 07 days from the date of Publication of this notice and or the same to the undersigned if found by any one. Thereafter no claim shall be entertained

[NAVEEN KUMAR VERMA]
Advocate
F-211, Sector-3,
Vaishali, Ghaziabad,
Uttar Pradesh-201010
(Contact at 09958871432)

PUBLIC NOTICE
My client Narender Kumar Chauhan S/o Pooran Singh R/o H.No.376, Chauhan Mohalla, Madanpur Khadar, Sarita Vihar, and disowned his son Harsh Chauhan and his wife Preeti Rani from his all movable-immovable properties due to their Vihar, Delhi-76, has severed all relations and disowned his disobedience. My client Shall not be responsible for their acts.

ARJUN BIDHURI Advocate
CH. NO.536, Saket Courts
New Delhi-110017.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Appartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE
I, ABDUL TAWWAB S/O Shri Abdul Rehman Resident of House No. C-16, Abhimanyu Gali, Near Babu Ram Chowk, Arjun Mohalla, Moujpur, Delhi-110053 have changed my name ABDUL TAUWAB to ABDUL TAWWAB for all future purposes.

NAME CHANGE
I hitherto known as JAGANATH KAPUR alias JAYANTI KAPUR W/o RAJ KUMAR KAPUR, R/o Near Dhingra Park, House No. 26, Road No. 14, East Punjabi Bagh, West Delhi, Delhi-110026, have changed my name and shall hereafter be known as JAYANTI KAPUR.

NAME CHANGE
It is for general information that I, VISHAL SONI S/o SUGHAR SINGH R/o 1338A/8, Gali No.-8, Nearby SK Depot, Govindpuri Kalkaji, Kalkaji, South Delhi, Delhi-110019, declare that name of mine has been wrongly written as VISHAL in my Driving Licence No. DL03 20090024443. The actual name of mine is VISHAL SONI, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE
I, SH AUTAR SINGH Father of JC-413677X Rank-SUB MAJ Name-BHAGAT SINGH presently residing at VILL-BILTIYA SUKOLI TALLI, PO-DHAUNTIYAL, DIST-PAURI GARHWAL, UTTARAKHAND-246155 have changed my name from SH AUTAR SINGH to AVTAR SINGH for all future purposes vide affidavit dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

PUBLIC NOTICE
My client Gokul Chand S/o Prabhu Ram and his Wife Maya, H.No- 83, 84, F-4 Block, Sultanpuri, New Delhi- 86, has severed all his relations & connections from his Son Rajesh Kumar & disowned his from her all movable and immovable properties. My client shall not be responsible for his any acts.

Shyam Sharma (Adv)

PUBLIC NOTICE
I, IMRAJ S/o SHAKIL, R/o B-29, Nanda Road Adarsh Nagar North West Delhi-110033, do hereby solemnly affirm and declare that I have embraced HINDUISM RELIGION and renounced ISLAM RELIGION with effect from 07.06.2025

NAME CHANGE
I, IMRAJ S/o SHAKIL, R/o B-29, Nanda Road Adarsh Nagar North West Delhi-110033 have changed my name to RINKU THAKUR

NAME CHANGE
I, D BABU father of NO-14842224Y Rank HAV/MT Name-ANOOP B R/O AALAYAM, VILL –KEEZHTHONNAKKAL, PO-POTHENCODE, DIST-TRIVANDRUM, KERALA-695584 have changed my name from D BABU to BABU D for all future purposes vide Affidavit Dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I Kapil Kumar Yadav S/o Dinesh Yadav R/o House No-523 P, Sector-14,Gurgaon,Haryana-122001, Have Changed My Name To Kapil Yadav For All Purpose

NAME CHANGE
I SONIKA D/O TARSEM SINGH R/o H.No-3054 New Abadi Faizpura Amritsar-1 Amritsar Punjab-143001, have changed my name to SONAMPREET KAUR.

NAME CHANGE
I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Appartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE
I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PILIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, ANITA BANSAL W/O PAWAN BANSAL residing at B-504, MAYURDHWAJ APARTMENT, I.P EXTN. EAST DELHI-110092 have Change my name to ANITA RANI BANSAL for all future purpose.

PUBLIC NOTICE
I Jyoti pal W/O Sunil Kumar R/O WZ-125, Village Begumpur, North West Delhi , -110086.declare that name of mine has been wrongly written as Jyoti in my minor Daughter Yashika aged 14 years in her school cords and birth certificate no MCDOLR09368299 .The actual my name is Jyoti Pal.

NAME CHANGE
I, PUNNAM DEVI Wife of No-14913053K Rank-HAV Name-NARENDER SINGH R/O C-7, LAXMI GARDEN, NAJAFGARH, NEW DELHI-110043 have changed my name from PUNNAM DEVI to POONAM DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE
I, KRISHAN KANTA W/o IC-29820P (Late) Col SHIV KUMAR (Retd.) R/O H-104, VIVEK VIHAR, NEAR KENDRIYA VIHAR-2, SEC-82, NOIDA, SALARPUR, GAUTAM BUDDHA NAGAR, UTTAR PRADESH-201304 have changed my name from KRISHAN KANTA to KRISHAN KANTA RANDEV for all future purposes vide Affidavit Dated 12/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, MEENA DEVI wife of JC-493248F Rank-NB/SUB Name-RAVINDER KUMAR R/O VPO-MURTHAL, TEH-SONIPAT, DISTT-SONIPAT, HARYANA-131027 have changed my name from MEENA DEVI to MEENA for all future purposes vide Affidavit Dated 11/03/2024 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE
I, ANITA W/o NO- 2806617A HAV TANGADKAR SUBHASH SITARAM R/o VPO-GHARGAON, TEH-SANGAMNER, DISTT-AHMADNAGAR, MAHARASHTRA-422620, have changed my name from ANITA to ANITA SUBHASH TANGADKAR for all future purposes vide Affidavit dated 29/11/2022 before Notary Public Delhi.

NAME CHANGE
I, DATTATRAY NAGOJI PATIL father of NO-JC-379904X SUB MAJ PATIL MAHENDRA DATTATRAY R/O VILL-BONJURDI, PO-ADKUR, TEH-CHANDGAD, DISTT-KOLHAPUR, MH-416509, have changed my name from DATTATRAY NAGOJI PATIL to DATTA NAGOJI PATIL for all future purposes and in my son's service record my date of birth wrongly mentioned as 01/07/1953 instead of my correct date of birth as 17/01/1950 Vide Affidavit dated 29/11/2022 Before Notary Public, Delhi.

☛ KIND ATTENTION RAIL PASSENGERS! ➜

EXTENSION OF TRAINS NO. 02417/18 (PRAYAGRAJ JN.-DADRI) AND 04163/64 (NARAYANPUR BAZAR-DADRI) UPTO SHAKUR BASTI STATION

For the convenience of rail passengers Railways have decided to extend the services of train no. 02417/18 Prayagraj Jn.-Dadri-Prayagraj Jn. & 04163/64 Narayanpur Bazar-Dadri-Narayanpur Bazar Trains from Prayagraj Jn. to Shakur Basti with additional stoppages. The details of new stoppages, timings and effective dates are given below:-

Revised Time-Table of Train No. 02417/02418 over extended portions

Train No.: 02417 Prayagraj Jn. - Dadri (Existing)		Train No.: 02417 Prayagraj Jn. - Shakur Basti (Extended)		↓ STATIONS ↑	Train No.: 02418 Dadri - Prayagraj Jn. (Existing)		Train No.: 02418 Shakur Basti - Prayagraj Jn. (Extended)	
ARR.	DEP.	ARR.	DEP.		ARR.	DEP.	ARR.	DEP.
----	21:00	No change		Prayagraj Jn.	09:00	----	09:15	----
21:30	21:32			Bharwari	07:35	07:37	08:08	08:10
22:00	22:02			Sirathu	07:05	07:07	07:48	07:50
22:42	22:44			Fatehpur	06:00	06:02	07:05	07:07
23:13	23:15			Bindki Road	05:40	05:42	06:40	06:42
00:12	00:17			Kanpur Central	04:50	04:55	05:50	05:55
01:08	01:10			Phaphund	03:05	03:07	04:20	04:22
02:33	02:35			Etawah Jn.	02:25	02:27	03:40	03:42
03:10	03:12			Shikohabad Jn.	01:38	01:40	02:58	03:00
04:05	04:10			Tundla Jn.	00:28	00:33	02:15	02:20
04:48	04:50			Hathras Jn.	23:45	23:47	01:15	01:17
05:13	05:15			Aligarh Jn.	23:20	23:22	00:50	00:52
05:53	05:55			Khurja Jn.	22:48	22:50	00:08	00:10
07:15	----	07:00	07:05	Dadri	----	22:15	23:30	23:35
----	----	08:15	08:17	Ghaziabad	----	----	23:08	23:10
----	----	09:15	09:25	New Delhi	----	----	22:15	22:25
----	----	10:05	----	Shakur Basti	----	----	----	21:30

DATES OF RUN: 02417 Ex. **Prayagraj Jn.** from 11.09.2026 to 14.10.2026 **(34 Trips)** & **02418** Ex. **Shakur Basti** 12.09.2026 to 15.10.2026 **(34 Trips)**. **02417** Ex. **Prayagraj Jn.** from 15.10.2026 to 14.12.2026 **(4 days a week)** Sunday, Monday, Thursday & Friday **(36 Trips)** & **02418** Ex. **Shakur Basti** from 17.10.2026 to 17.12.2026 **(4 days a week)** Wednesday, Thursday, Saturday & Sunday **(36 Trips)**.
ACCOMMODATION: 1st AC, AC-3 Tier, Sleeper & General.

Revised Time-Table of Train No. 04163/04164 over extended portions

Train No.: 04163 Narayanpur Bazar - Dadri (Existing)		Train No.: 04163 Narayanpur Bazar - Shakur Basti (Extended)		↓ STATIONS ↑	Train No.: 04164 Dadri - Narayanpur Bazar (Existing)		Train No.: 04164 Shakur Basti - Narayanpur Bazar (Extended)	
ARR.	DEP.	ARR.	DEP.		ARR.	DEP.	ARR.	DEP.
----	18:00	No change		Narayanpur Bazar	11:05	----	12:25	----
18:15	18:17			Chunar Jn.	10:23	10:25	11:15	11:17
19:03	19:05			Mirzapur	09:58	10:00	10:48	10:50
19:48	19:50			Meja Road	09:18	09:20	10:08	10:10
20:40	21:00			Prayagraj Jn.	09:00	----	09:15	09:35
21:30	21:32			Bharwari	07:35	07:37	08:08	08:10
22:00	22:02			Sirathu	07:05	07:07	07:48	07:50
22:42	22:44			Fatehpur	06:00	06:02	07:05	07:07
23:13	23:15			Bindki Road	05:40	05:42	06:40	06:42
00:12	00:17			Kanpur Central	04:50	04:55	05:50	05:55
01:08	01:10			Phaphund	03:05	03:07	04:20	04:22
02:33	02:35			Etawah	02:25	02:27	03:40	03:42
03:10	03:12			Shikohabad Jn.	01:38	01:40	02:58	03:00
04:05	04:10			Tundla Jn.	00:28	00:33	02:15	02:20
04:48	04:50			Hathras Jn.	23:45	23:47	01:15	01:17
05:13	05:15			Aligarh Jn.	23:20	23:22	00:50	00:52
05:53	05:55			Khurja Jn.	22:48	22:50	00:08	00:10
07:15	----	07:00	07:05	Dadri	----	22:15	23:30	23:35
----	----	08:15	08:17	Ghaziabad	----	----	23:08	23:10
----	----	09:15	09:25	New Delhi	----	----	22:15	22:25
----	----	10:05	----	Shakur Basti	----	----	----	21:30

DATES OF RUN: 04163 Ex. **Narayanpur Bazar** from 17.10.2026 to 16.12.2026 **(3 days a week)** Tuesday, Wednesday & Saturday **(27 Trips)** & **04164** Ex. **Shakur Basti** from 16.10.2026 to 15.12.2026 **(3 days a week)** Monday, Tuesday & Friday **(27 Trips)**. **ACCOMMODATION:** 1st AC, AC-3 Tier, Sleeper & General.

For any kind of information such as detailed Time-Table and stations enroute etc., passegers are requested to contact RailMadad Helpline No. 139 or visit Indian Railways website https://enquiry.indianrail.gov.in or NTES App.

Visit RailMadad Website:- www.railmadad.indianrailways.gov.in Download RailMadad app.

Please join us on

NORTHERN RAILWAY
Always at your service
Visit us at : www.nr.indianrailways.gov.in

3127/2026

SERVING CUSTOMERS WITH A SMILE

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ-ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਅਤੇ ਐਡੀਟਰ ਨੇ ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਏ-144 ਇੰਡਸਟ੍ਰਿਅਲ ਏਰੀਆ ਸੈਕਟਰ ਏ-4, ਟ੍ਰੋਨਿਕਾ ਸਿਟੀ ਲੋਨੀ ਗਾਜ਼ਿਆਬਾਦ ਤੋਂ ਛਪਵਾ ਕੇ 5, ਬਹਾਦੁਰ ਸ਼ਾਹ ਜਫਰ ਮਾਰਗ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110002 ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Edited Printed Published and Owned by Gurcharan Singh Babbar 5, Bahadur Shah Zafar Marg New Delhi 110002. Printed at Qaumi Patrika Printing Press A-4 Tronica City Loni Ghaziabad

Ph. : 011-41509689, 011-23315814
Mob. : 9971359517, 9312262300

E-mail address: qpatrika@gmail.com

R.N.I. No. 39272/81

Legal Advisors:
Advocate Mohd. Sajid
Advocate Dr. A.P.Singh
Advocate Manish Sharma
Advocate Pooja Bhaskar Sharma

ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ
ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੇਵਾ ਨਿਆਂ

ਯਾਤਾਯਾਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਕਾ

ਦਿੱਲੀ

BRICS INDIA 2026
BUILDING FOR RESILIENCE, INNOVATION, COOPERATION AND SUSTAINABILITY

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮੁਖੀ, ਪਤਵੰਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ

ਸਵਾਗਤ

ਬ੍ਰਿਕਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 2026

11-13 ਸਤੰਬਰ, 2026 ਭਾਰਤ ਮੰਡਪਮ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਡਾਇਵਰਸਨ ਪੁਆਇੰਟ: 22 | **ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੜਕਾਂ: 35+** | **ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਟਰੈਫਿਕ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ**

ਵੀਆਈਪੀ ਕਾਫਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਚਾਰੂ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਡਾਇਵਰਸਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ।

01 ਕੰਟਰੋਲਡ ਏਰੀਆ ਇਹਨਾਂ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਨਾ ਕਰੋ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਕਸ਼ਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ (ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਭਾਰਤੀ ਮਾਰਗ ਟੀ-ਪੁਆਇੰਟ - ਲੋਧੀ ਰੋਡ ਫਲਾਈਓਵਰ)	ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ
	ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਰਗ
	ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਮਾਰਗ
ਤੀਸ ਜਨਵਰੀ ਮਾਰਗ	ਡਾ.ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ ਮਾਰਗ
ਜਨਪਥ	ਤਿਲਕ ਮਾਰਗ
ਸੱਚਾ ਮਾਰਗ	ਸੈਨ ਮਾਰਟਿਨ ਰੂਟ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਰੋਡ	ਰਾਜੇਸ਼ ਪਾਇਲਟ ਮਾਰਗ
ਫਿਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਹ ਰੋਡ	ਅਕਬਰ ਰੋਡ
ਅਸ਼ੋਕ ਰੋਡ	ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਮਾਰਗ
ਤੁਗਲਕ ਰੋਡ	ਏਪੀਜੇ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਰੋਡ
ਨੀਲਾ ਗੁੰਬਦ	ਕੌਟਿਲਯ ਮਾਰਗ
ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਮਾਰਗ	ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਰੋਡ
ਸੁਬਰਾਮਣੀਆ ਭਾਰਤੀ ਮਾਰਗ	ਕਮਾਲ ਅਤਾਤੁਰਕ ਮਾਰਗ
ਮਦਰ ਟੈਰੇਸਾ ਕ੍ਰੈਸੈਂਟ	ਕਰਤਵਯ ਪੱਥ
ਤਿਨ ਮੂਰਤਿ ਮਾਰਗ	ਪੁਰਾਣਾ ਕਿਲਾ ਰੋਡ
ਅਫਰੀਕਾ ਐਵੇਨਿਊ (ਭੀਕਾਜੀ ਕੈਂਪਪਲੇਸ -ਯਸ਼ਵੰਤ ਪਲੇਸ	ਸਫਦਰਜੰਗ ਰੋਡ
'ਸੀ' ਹੈਕਸਾਗਨ	ਨਿਆਂ ਮਾਰਗ

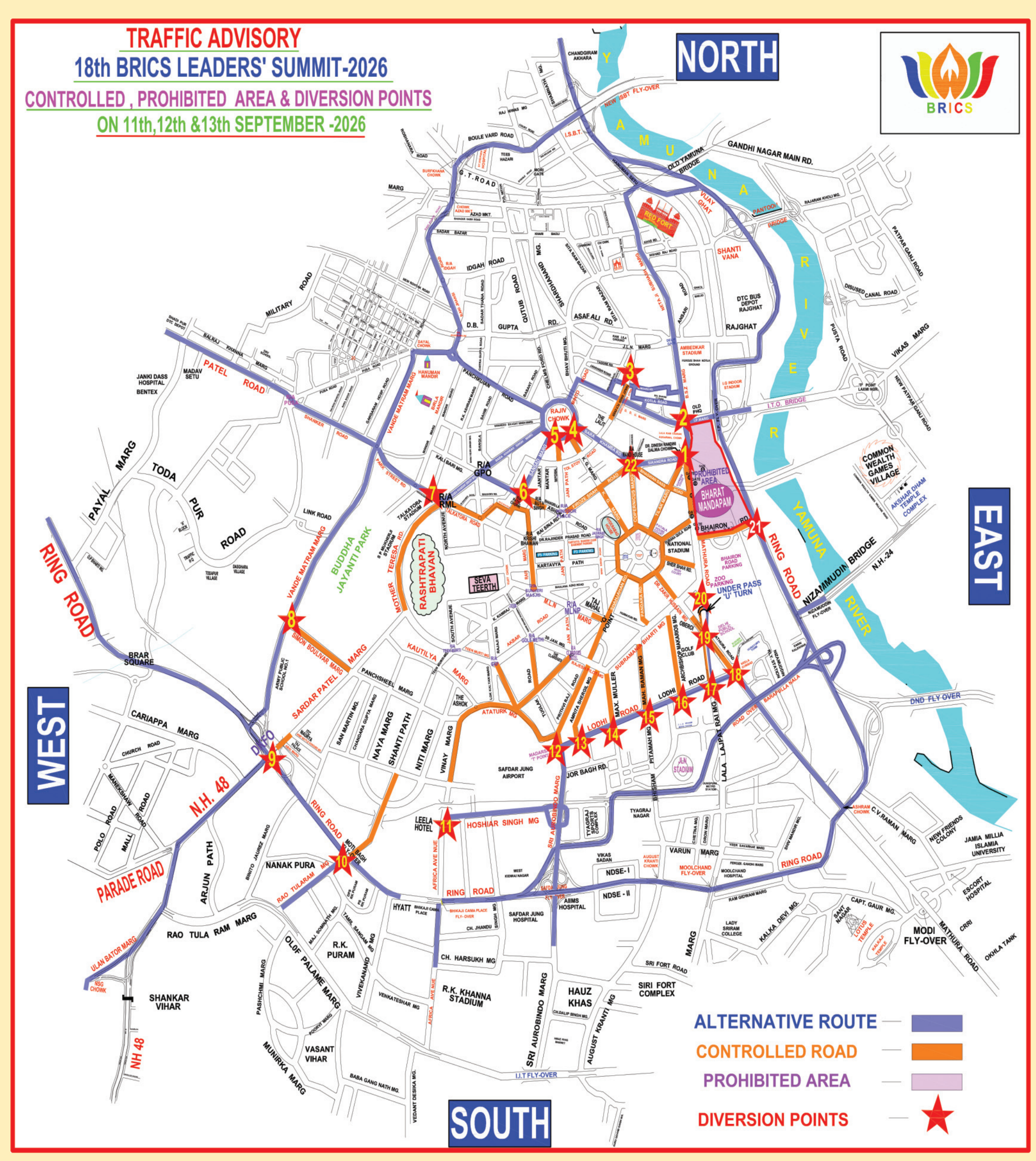

02 ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਮਾਰਗ

■ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ

ਰੂਟ A: ਆਈਐਸਬੀਟੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਗੇਟ → ਬੁਲੇਵਾਰਡ ਰੋਡ → ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਮਾਰਗ →ਡੀਬੀਜੀ ਰੋਡ → ਪੰਚਕੁਈਆਂ ਰੋਡ→ ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਸਰਕਲ
ਰੂਟ B: ਆਸ਼ਰਮ ਚੌਕ→ ਰਿੰਗ ਰੋਡ→ ਰਾਜਘਾਟ →JLN ਮਾਰਗ
ਰੂਟ C: ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਮਾਰਗ →ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਾਰਗ →ਪੰਚਕੁਈਆਂ ਰੋਡ ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ ਦਾ ਬਾਹਰੀ ਸਰਕਲ

■ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ

ਰੂਟ A: ਆਈਐਸਬੀਟੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਗੇਟ →ਰਿੰਗ ਰੋਡ →ਹਨੂੰਮਾਨ ਮੰਦਰ → ਐਸ.ਪੀ. ਮੁਖਰਜੀ ਮਾਰਗ
ਰੂਟ B: ਆਸ਼ਰਮ ਚੌਕ → ਰਿੰਗ ਰੋਡ → ਰਾਜਘਾਟ→ ਰਿੰਗ ਰੋਡ → ਹਨੂੰਮਾਨ ਮੰਦਿਰ → ਐੱਸ.ਪੀ. ਮੁਖਰਜੀ ਮਾਰਗ
ਰੂਟ C: ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਮਾਰਗ→ ਡਾ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਮਾਰਗ, ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਮਾਰਗ →ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਫਲਾਈਓਵਰ →ਬੁਲੇਵਾਰਡ ਰੋਡ→ ਲੋਥੀਅਨ ਮਾਰਗ

■ ਹਜ਼ਰਤ ਨਿਜ਼ਾਮੁਦੀਨ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ

ਰੂਟ A: ਏਮਜ਼ ਰਿੰਗ ਰੋਡ ਆਸ਼ਰਮ ਚੌਕ ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ
ਰੂਟ B:ਆਈਐਸਬੀਟੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਗੇਟ →ਰਿੰਗ ਰੋਡ→ ਰਾਜਘਾਟ→ ਰਿੰਗ ਰੋਡ → ਆਸ਼ਰਮ ਚੌਕ→ ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ

03 ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਮਾਰਗ

ਮੈਟਰੋ ਦੁਆਰਾ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲਾਹ
ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਮੈਟਰੋ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਟਰਮੀਨਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

■ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ

- **T3/T4/T2:** NH-48 → ਰਾਓ ਗਜਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ→ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਰੋਡ→UER-II → ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ →T3 ਟਰਮੀਨਲ ਰੋਡ
- TA: NH-48→ ਮਹੀਪਾਲਪੁਰ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ → T-3 ਰੋਡ
- TA: NH-48→ਮਹੀਪਾਲਪੁਰ ਫਲਾਈਓਵਰ →NH-48→ ਉਲਾਨਬਟਾਰ ਰੋਡ→T−1 ਰੋਡ

■ ਦਵਾਰਕਾ ਤੋਂ

- **T3/T4/T2/T1:** ਸੈਕਟਰ−22, ਦਵਾਰਕਾ ਰੋਡ→ UER-II(T3 ਤੱਕ ਨਵੀਂ ਸੁਰੰਗ)

■ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ

- **T3:** ਰਿੰਗ ਰੋਡ→ ਏਮਜ਼ ਚੌਕ→ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਚੌਕ →RTR ਮਾਰਗ →ਸ਼ੰਕਰ ਵਿਹਾਰ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ →ਸੰਜੇ ਟੀ→ ਪੁਆਇੰਟ →ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ NH-48- ਮਹੀਪਾਲਪੁਰ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ, ਰੰਗਪੁਰੀ→ T3 ਰੋਡ
- **T3/T4/T2/T1:** ਏਮਜ਼ ਚੌਕ→ ਰਿੰਗ ਰੋਡ→ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਚੌਕ →RTR ਮਾਰਗ− ਸ਼ੰਕਰ ਵਿਹਾਰ ਫਲਾਈਓਵਰ →ਉਲਾਨਬਟਾਰ ਰੋਡ

■ ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ

- **T3/T4/T2/T1:** ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਗ ਚੌਕ→ ਰਿੰਗ ਰੋਡ→ ਰਾਜਾ ਗਾਰਡਨ ਚੌਕ→ ਨਜਫਗੜ੍ਹ ਰੋਡ →ਪੰਖਾ ਰੋਡ→ ਡਾਬੜੀ →ਦਵਾਰਕਾ ਰੋਡ→ ਰੋਡ ਨੰਬਰ 224, ਡਾਬੜੀ→ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਰੋਡ → ਸੈਕਟਰ−22, ਦਵਾਰਕਾ ਰੋਡ →UER-II → ਸਰਵਿਸ ਰੋਡ NH-48→T3 ਟਰਮੀਨਲ ਰੋਡ

■ ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ

- **T3/T4/T2/T1:** ਆਈਏਸਬੀਟੀ ਕਸ਼ਮੀਰੇ ਗੇਟ→ ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਫਲਾਈਓਵਰ- ਰੋਹਤਕ ਰੋਡ → ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਗ ਚੌਕ→ ਰਾਜਾ ਗਾਰਡਨ ਚੌਕ → ਨਜਫਗੜ੍ਹ ਰੋਡ →ਪੰਖ ਰੋਡ→ ਡਾਬੜੀ – ਦਵਾਰਕਾ ਰੋਡ → ਰੋਡ ਨੰਬਰ 224, ਡਾਬਰੀ →ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਰੋਡ → ਸੈਕਟਰ−22, ਦਵਾਰਕਾ ਰੋਡ −UER-IIਸਰਵਿਸ ਰੋਡ → NH-48-T3 ਟਰਮੀਨਲ ਰੋਡ

04 ਪਰਿਵਹਨ ਸੇਵਾਵਾਂ

- **ਬੱਸ:** VVIP ਆਵਾਜਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਲੋੜਅਨੁਸਾਰ ਡਾਇਵਰਜ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- **ਮੇਟ੍ਰੋ:** ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਯਾਤ੍ਰਿਆਂ ਲਈ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਵਯਵਧਾਨ ਦੇ ਉਪਲਬਧ ਰਹੇਗੀ।
- **ਟੀਏਸਆਰ/ਟੇਕਸੀ:** ਕੇਵਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਹੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਕਰੋ; VVIP ਆਵਗਮਨ ਦੇ ਦੁਰਾਨ ਯਾਤਾਯਾਤ ਡਾਯਵਰਜ਼ਨ ਲਾਗੂ ਕਿਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

05 DIVERSION POINTS | ALTERNATE ROUTES | OUTSIDE CONTROLLED AREA

01	ਡਾ. ਦਿਨੇਸ਼ ਨੰਦਿਨੀ ਡਾਲਮੀਆ ਚੌਕ (ਡਬਲਯੂ-ਪੁਆਇੰਟ)	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ, ਤਿਲਕ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬੀਏਸਜੇਡ ਮਾਰਗ → ਪੂਰਬੀ/ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬੀਏਸਜੇਡ ਮਾਰਗ → ਦਿੱਲੀ ਗੇਟ - ਮੱਧ/ਉੱਤਰੀ/ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਸਿਕੰਦਰਾ ਰੋਡ- ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ
02	ਰਾਮ ਚਰਨ ਅਗਰਵਾਲ ਚੌਕ (ਏ-ਪੁਆਇੰਟ)	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਇਸ ਚੌਕ ਤੋਂ ਅੱਗੇ W-ਪੁਆਇੰਟ ਤੱਕ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਆਈ.ਪੀ. ਰੂਟ - ਪੂਰਬੀ/ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਡੀਡੀਯੂ ਮਾਰਗ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬੀਏਸਜੇਡ ਮਾਰਗ → ਦਿੱਲੀ ਗੇਟ - ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰੀ/ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ
03	ਮੀਰ ਦਰਦ ਚੌਕ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਮੀਰ ਦਰਦ ਮਾਰਗ → ਅਬਦੁਲ ਗੱਫਾਰ ਮਾਰਗ → ਡੀਡੀਯੂ ਮਾਰਗ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰੀ/ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਮੀਰ ਦਰਦ ਮਾਰਗ → ਕੋਟਲਾ ਮਾਰਗ → ਬੀਐਸਜ਼ੈੱਡ ਮਾਰਗ/ਡੀਡੀਯੂ ਮਾਰਗ - ਉੱਤਰ / ਮੱਧ / ਪੂਰਬ / ਪੱਛਮੀ / ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ
04	ਕਸਤੂਰਬਾ ਗਾਂਧੀ ਮਾਰਗ/ਆਊਟਰ ਸਰਕਲ, ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਸੀ-ਹੈਕਸਾਗਨ ਅਤੇ ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਚੱਕਰ ਵੱਲ। ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਆਊਟਰ ਸਰਕਲ → ਜਨਪਥ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ
05	ਜਨਪਥ / ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਸੀ-ਹੈਕਸਾਗਨ ਦੇ ਪਾਸੇ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬਾਹਰੀ ਸਰਕਲ → ਕਸਤੂਰਬਾ ਗਾਂਧੀ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਕਾਲੀ ਬਾਰੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਚਕੁਈਆਂ, ਮਿੰਟੋ ਅਤੇ ਬਾਰਾਖੰਬਾ ਰੋਡ - ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰੀ/ਪੱਛਮੀ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ
06	ਪਟੇਲ ਚੌਕ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਸੰਸਦ ਮਾਰਗ ਤੇ ਵਿੰਡਸਰ ਪਲੇਸ ਅਤੇ ਆਰਬੀਆਈ ਵੱਲ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਅਸ਼ੋਕਾ ਰੋਡ → ਜੀਪੀਓ -ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ /ਦੱਖਣੀ/ਪੱਛਮੀ/ਮੱਧ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਸੰਸਦ ਮਾਰਗ → ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ- ਮੱਧ/ਉੱਤਰ/ਪੱਛਮ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ
07	ਆਰਐਮਐਲ ਹਸਪਤਾਲ ਗੋਲ ਚੱਕਰ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਮਦਰ ਟੈਰੇਸਾ ਕ੍ਰੈਸੈਂਟ ਅਤੇ ਤਾਲਕਟੋਰਾ ਰੋਡ ਵੱਲ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਸ਼ੇਖ ਮੁਜੀਬੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਮਾਰਗ - ਕੇਂਦਰੀ/ਦੱਖਣੀ/ਪੱਛਮੀ/ਉੱਤਰੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ - ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ / ਪੱਛਮੀ / ਉੱਤਰੀ / ਮੱਧ / ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ
08	ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਮਾਰਗ/ਸਾਈਮਨ ਬੋਲੀਵਰ ਮਾਰਗ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਸਾਈਮਨ ਬੋਲੀਵਾਰ ਰੂਟ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਮਾਰਗ - ਧੌਲਾ ਕੁਆਂ - ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਮਾਰਗ - ਕਰੋਲ ਬਾਗ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪੂਰਬ/ਉੱਤਰ/ਪੱਛਮ/ਮੱਧ ਦਿੱਲੀ
09	ਧੌਲਾ ਕੁਆਂ ਫਲਾਈਓਵਰ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਰਿੰਗ ਰੋਡ (ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ) - ਦੱਖਣੀ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ/ਪੱਛਮੀ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਮਾਰਗ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਉੱਤਰੀ/ਮੱਧ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: NH-48/ਗੁੜਗਾਓਂ ਰੋਡ - ਆਈਜੀਆਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ
10	ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਫਲਾਈਓਵਰ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਰਿੰਗ ਰੋਡ (ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ) - ਦੱਖਣੀ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ/ਪੱਛਮੀ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਰਾਓ ਤੁਲਾ ਰਾਮ ਮਾਰਗ - ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ, ਆਈਜੀਆਈ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ
11	ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ ਗੋਲ ਚੱਕਰ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਅਫਰੀਕਾ ਐਵੇਨਿਊ ਤੋਂ ਯਸ਼ਵੰਤ ਪਲੇਸ ਵੱਲ। ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਦੱਖਣੀ/ਪੂਰਬੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਅਫਰੀਕਾ ਐਵੇਨਿਊ - ਭੀਕਾਜੀ ਕਾਮਾ ਫਲਾਈਓਵਰ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ
12	ਮਦਰੱਸਾ ਟੀ-ਪੁਆਇੰਟ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ : ਅਰਬਿੰਦੋ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ - ਦੱਖਣੀ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਅਰਬਿੰਦੋ ਮਾਰਗ ਸਫਦਰਜੰਗ ਫਲਾਈਓਵਰ - ਦੱਖਣੀ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਪੱਛਮੀ/ਮੱਧ/ਉੱਤਰੀ ਦਿੱਲੀ
13	ਲੋਧੀ ਰੋਡ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਮਾਰਗ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਪੱਛਮ/ਕੇਂਦਰੀ /ਉੱਤਰ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
14	ਲੋਧੀ ਰੋਡ/ਮੈਕਸ ਮੂਲਰ ਮਾਰਗ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਮੈਕਸ ਮੂਲਰ ਰੋਡ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਪੱਛਮ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
15	ਲੋਧੀ ਰੋਡ / ਮਹਾਰਿਸ਼ੀ ਰਮਨ ਮਾਰਗ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਮਹਾਰਿਸ਼ੀ ਰਮਨ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਪੱਛਮ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਭੀਸ਼ਮ ਪਿਤਾਮਾ ਮਾਰਗ - ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ
16	ਲੋਧੀ ਰੋਡ/ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਮਕਾਰਿਓਸ ਮਾਰਗ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਆਰਚਬਿਸ਼ਪ ਮਕਾਰਿਓਸ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਪੱਛਮ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
17	ਲੋਧੀ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਮੰਡਪਮ ਵੱਲ। ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ - ਨੀਲਾ ਗੁੰਬਦ - ਦੱਖਣੀ/ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬਾਰਾਪੁਲਾ ਫਲਾਈਓਵਰ - ਪੂਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ ਮਦਰੱਸਾ / ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਮਾਰਗ - ਦੱਖਣ/ਪੱਛਮੀ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰੀ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
18	ਨੀਲਾ ਗੁੰਬਦ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਓਬਰਾਏ ਫਲਾਈਓਵਰ / ਡਾ. ਜ਼ਾਕਿਰ ਹੁਸੈਨ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ - ਆਸ਼ਰਮ ਚੌਕ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਲੋਧੀ ਰੋਡ- ਦੱਖਣ/ਪੱਛਮ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
19	ਓਬਰਾਏ ਫਲਾਈਓਵਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਡੀਪੀਐਸ ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਡਰਪਾਸ 'ਤੇ ਯੂ-ਟਰਨ ਲੈਕੇ ਲੋਧੀ ਫਲਾਈਓਵਰ ਤੋ- ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਪੱਛਮ /ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਆਗਿਆ ਹੈ: ਓਬਰਾਏ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਗੋਲਫ ਲਿੰਕਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ।
20	ਯੂ-ਟਰਨ ਡੀਪੀਐਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਭਾਰਤ ਮੰਡਪਮ ਵੱਲ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਡੀਪੀਐਸ ਮਥੁਰਾ ਰੋਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅੰਡਰਪਾਸ 'ਤੇ ਯੂ-ਟਰਨ ਲਓ ਅਤੇ ਲੋਧੀ ਫਲਾਈਓਵਰ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ਪੱਛਮ /ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਲਓ।
21	ਰਿੰਗ ਰੋਡ/ਭੈਰੋਂ ਰੋਡ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਭੈਰੋਂ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਰਿੰਗ ਰੋਡ, ਸਰਾਏ ਕਾਲੇ ਖਾਨ - ਦੱਖਣ/ਪੂਰਬ/ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਰਿੰਗ ਰੋਡ, ਰਾਜਘਾਟ - ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰ/ਪੂਰਬ/ ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ
22	ਮੰਡੀ ਹਾਊਸ	ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ: ਫਿਰੋਜ਼ ਸ਼ਾਹ ਰੋਡ, ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਰੋਡ, ਕੋਪਰਨਿਕਸ ਮਾਰਗ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਬਾਰਾਖੰਭਾ ਰੋਡ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਕੇਂਦਰੀ/ਉੱਤਰੀ /ਪੱਛਮੀ/ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਰੂਟ: ਸਿਕੰਦਰਾ ਮਾਰਗ - ਪੂਰਬ/ਉੱਤਰ/ਪੱਛਮ /ਦੱਖਣੀ/ਮੱਧ ਦਿੱਲੀ

06 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਸਲਾਹ

ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਮਾਰਗ ਅਤੇ ਛੂਟ
- **ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਵਾਹਨ:** ਦਿੱਲੀ ਭਰ ਵਿੱਚ 24x7 ਤਰਜੀਹ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- **ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ:** ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ

ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ
- **ਪਰਿਵਹਨ ਕੇਂਦਰ:** ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ISBT ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਛੱਡੋ
- **ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਰਸਤੇ:** ਜਨਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰੂਟਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।
- **ਵਪਾਰਕ ਯਾਤਾਯਾਤ:** ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਦਿੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ
- **ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਰਕਿੰਗ:** ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਕਾਰਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਪਾਰਕ ਕਰੋ; ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਰਸਤਿਆਂ ਤੋਂ 200 ਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਨਾਹੀ ਹੈ
- **ਸੜਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ** : ਤਾਇਨਾਤ ਟਰੈਫਿਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ

ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਜਾਣਕਾਰੀ
- **ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੇਤਾਵਨੀ:** ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫੌਰਨ ਨੇੜਲੇ ਪੁਲਿਸਕਰਮੀ ਨੂੰ ਦਵੋ
- **ਰੀਅਲ-ਟਾਈਮ ਜਾਣਕਾਰੀ:** ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਨਤਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਅਪਡੇਟ ਰਹੋ।

ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਚਾਰੂ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਆਮਜਨ ਤੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

BRICS ਸਮਿਟ-2026 ਦੇ ਲਈ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਅਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਲਈ QR ਕੋਡ ਸਕੈਨ ਕਰੋ

DP/9916/2026

https://www.facebook.com/dtptraffic | https://twitter.com/dtptraffic | https://www.instagram.com/dtptraffic | 8750871493 ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਫਾਲੋ ਕਰੋ | ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪ੍ਰਹਰੀ ਬਣੋ | ਤੋਂ ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ | 24 ਘੰਟੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਹੇਲਪਲਾਈਨ: 011-25844444/1095 | ਤੁਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ 112 'ਤੇ ਕੱਲ ਕਰੋ। | ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਗਤਿਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ 14547 'ਤੇ ਕੱਲ ਕਰੋ

ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਐਮ.ਟੀ.ਬੀ. ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ-2026 ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੌਕਤ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ; ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੇ ਸਾਈਕਲਿਸਟਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਦਮ: ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ (ਸੀ.ਏ.ਪੀ.) ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਐਮ.ਟੀ.ਬੀ. ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ-2026 ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਸਾਈਕਲਿਸਟਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਕ ਸਮਰੱਥਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਤਕਨੀਕੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮਰ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੇਹੱਦ ਰੋਮਾਂਚਕ ਰਹੇ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤਗਮੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਮ.ਟੀ.ਬੀ. ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਕੋਚਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਦੀ ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਆਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਅਤੇ ਨਿਖਾਰਨ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ ਕਿ ਹੋਣਹਾਰ ਸਾਈਕਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕਾਬਲਾਤਮਕ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪਿੰਡਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਪੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਐਮ.ਟੀ.ਬੀ. ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨੇ ਉੱਭਰਦੇ ਸਾਈਕਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੁਕਾਬਲਾਤਮਕ ਲੜੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਊਂਟੇਨ ਬਾਈਕ (ਐਮ.ਟੀ.ਬੀ.) ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਖੇਡ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲਿਸਟ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਕਨੀਕੀ ਹੁਨਰ, ਸੰਤੁਲਨ, ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਵੀ ਪਰਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਟੀ.ਬੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੇਡ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਖਲਾਈ, ਨਿਯਮਤ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਅਤੇ ਯੋਗ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਈਕਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਗਮੇ ਜਿੱਤ ਸਕਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੇਡ ਵਿਰਾਸਤ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਉੱਭਰਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਦੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਰਸਰੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕੇ।

ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦੇ ਯੂਥ ਬੁਆਇਜ਼ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਰੋਪੜ ਦੇ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਵਰਮਾ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਆਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਨੂਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਯੂਥ ਗਰਲਜ਼ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਹੰਸਿਕਾ ਨੇ ਸੋਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਜੈਸਮੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ।

ਸਬ-ਜੂਨੀਅਰ ਬੁਆਇਜ਼ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਖੁਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਅਰਮਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਸਬ-ਜੂਨੀਅਰ ਗਰਲਜ਼ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅੰਸ਼ਿਕਾ ਨੇ ਸੋਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਜਪਨੂਰ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤਿਕਾ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ।

ਜੂਨੀਅਰ ਪੁਰਸ਼ 16 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸੂਰਿਆ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ, ਜਦਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਆਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਅਮਿਤੋਜਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਜੂਨੀਅਰ ਮਹਿਲਾ 12 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਤਰਨਵੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸੋਨ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਹੀ ਭਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਪੁਰਸ਼ ਅੰਡਰ-23 ਦੇ 24 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਅਭੈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਿੰਨਰ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਖੁਸ਼ਾਲ ਆਰਿਆ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਆਰਯਨ ਸ਼ਿਓਰਾਨ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ।

ਪੁਰਸ਼ ਐਲੀਟ 24 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਨਸੀਰੂ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਰੋਪੜ ਦੇ ਤਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀਤਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਲਾ ਐਲੀਟ 16 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਸ਼ਮੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸੋਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਸਰਵੀਨ ਕੌਰ ਨੇ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ।

ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦੌਰਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਕੋਚਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਸਦਕਾ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹੀ।

ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਰਿਹਾ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਤਗਮੇ ਅਤੇ ਪੁਜੀਸ਼ਨਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਈਕਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਉੱਘੀਆਂ ਖੇਡ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਾਈਕਲਿਸਟ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਗੂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੂਮਛੇੜੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੁਟਬਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਜੇ ਸ਼ਰਮਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਐਚ.ਪੀ.ਐਸ. ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਹਿਲਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਮੋਹਾਲੀ, ਏਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਮੈਡਲਿਸਟ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਤਜਿੰਦਰ ਪੂਨੀਆ ਮੋਹਾਲੀ, ਪ੍ਰੀਤ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਕੈਨੇਡਾ, ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਟੈਲੈਂਟ ਆਈਡੈਂਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕਸ਼ਯਪ, ਗੁਰਬਾਜ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ, ਮਨੋਜ ਦੂਆ ਸੰਗਰੂਰ, ਸਮੂਹ ਕੋਚ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਸਾਈਕਲਿਸਟ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੇ ਦਰਸ਼ਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੁੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਕੋਚਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ, ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਈਕਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਜੈ ਕਪੂਰ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਮਰਪਣ, ਮਿਹਨਤ, ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਜੈ ਕਪੂਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਪੀ.ਐਮ. ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼), ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕ ਪੁਰਸਕਾਰ-2026 ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਅਧਿਆਪਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਜੈ ਕਪੂਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਆਪਨ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 01 ਮਾਰਚ 1996 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੋਸਤਪੁਰ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਵਿਖੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈਆਂ।

ਹੁਣ 21 ਨਵੰਬਰ 2022 ਤੋਂ ਉਹ ਪੀ.ਐਮ. ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮਲਟੀਪਰਪਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੈਡਮ ਵਿਜੈ ਕਪੂਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 5 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਐਨਐਮਐਮਐਸ, 1 ਨੇ ਐਨਟੀਐਸਈ, 27 ਨੇ ਮੈਰੀਟੋਰੀਅਸ ਸਕੂਲ, 72 ਨੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੈਂਸ ਅਤੇ 12 ਨੇ ਜੇਈਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕੀਤੀ।

ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਵਿਜੈ ਕਪੂਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਕੂਲ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 424 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ 313 ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਤਮਗੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 99 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ 17 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤਮਗੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬਾਸਕਟਬਾਲ, ਫੁੱਟਬਾਲ, ਹਾਕੀ, ਕ੍ਰਿਕਟ, ਹੈਂਡਬਾਲ, ਕਬੱਡੀ, ਬੈਡਮਿੰਟਨ, ਲਾਨ ਟੈਨਿਸ, ਬਾਕਸਿੰਗ, ਯੋਗਾ, ਆਰਚਰੀ, ਸ਼ਤਰੰਜ ਆਦਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ 115,944.25 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਰੌਣੀ ਚੁੰਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 650ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਈ.ਡੀ. ਸਕਰੀਨਾਂ ਰਾਹੀਂ 30 ਮਿੰਟ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ। ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਰੌਣੀ ਚੁੰਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਫਲਸਫ਼ੇ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸਰਬ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕੇ।

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੇਖਣ ਉਪਰੰਤ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਰਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਵੀ ਉਤਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ, ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਿੱਧ ਬਾਬਾ ਬਾਲਕ ਨਾਥ ਜੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁੱਗਾ ਨੌਮੀ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਮੰਦਰ ਸਿੱਧ ਬਾਬਾ ਬਾਲਕ ਨਾਥ ਜੀ, ਰਾਜਬੜੀ (ਸਮਲਾਹ) ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁੱਗਾ ਨੌਮੀ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁੱਗਾ ਨੌਮੀ ਦਾ ਇਹ ਪਾਵਨ ਮੇਲਾ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਗਾ ਨੌਮੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਸ੍ਰ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪਾਵਨ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਤਰੱਕੀ, ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪਿਆਰ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਵੀ ਹਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਮੰਦਰਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਰਹਿਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮੀਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਰਕਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਕਾਲਜ ਨਿਆਲ 'ਚ 'ਧੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ' ਮਨਾਇਆ ਲੂੰਬਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸਰਕਾਰੀ ਕਿਰਤੀ ਕਾਲਜ ਨਿਆਲ 'ਚ 'ਧੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ' ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋਫੈ ਸਰ ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਚੀਮਾ ਦੀ ਯੋਗ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕਾ ਬੀਬੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਗਗਨਦੀਪ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰਾ ਕਾਲਜ ਕੈਂਪਸ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ-ਫੁਲਕਾਰੀਆਂ, ਸੂਟ ਅਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਜ-ਧੱਜ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪੀਂਘਾਂ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਗਿੱਧੇ ਨੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਬੀਬੀ ਵਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਲੂੰਬਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਤੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧੀਆਂ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਅਤੇ ਮਾਣ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਲੋਪ ਹੋ ਰਹੀ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉੱਚੇ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਕਾਲਜ ਵਿਕਾਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ।

ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਪਟਿਆਲਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿਖੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮੁਕੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗਣਵਾਲ ਦੀ ਰਹਿਨੁਵਾਈ ਹੇਠ ਪੁਰਾਣਾ ਬਸ ਸਟੈਂਡ ਪਟਿਆਲਾ
ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਬਕਾਇਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਡਿਪੂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਦੋ ਦੋ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਹਰ ਡਿਪੂ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ, ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਹਰ ਡਿਪੂ ਵਿੱਚ 11 -9-2026 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਤੀਜੇ ਬੁੱਧਵਾਰ 16-9-2026 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਬਾਡੀ ਦੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਧਰਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਧ ਤੋ ਵਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਬੂਟੇ ਤੇ ਬਰਡ ਹਾਊਸ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ, ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਹਰਾ-ਭਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅੱਜ ਭਾਦਸੋਂ ਚੁੰਗੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਭਾਲ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਬੂਟੇ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਬਸੇਰੇ ਲਈ ਬਰਡ ਹਾਊਸ ਵੀ ਵੰਡੇ ਗਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰਥਕ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਅਤੇ ਹਰਾ-ਭਰਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ NGO ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰੋਲ ਅਬਜ਼ਰਵਰ ਤੇ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਨੈ ਬੁਬਲਾਨੀ ਨੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਐਸ ਆਈ ਆਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

➢ ਬੀ.ਐਲ.ਓਜ਼. ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼: ਵਿਨੈ ਬੁਬਲਾਨੀ ➢ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ 1861 ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ 'ਤੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲੱਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ-
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਹਿਰੀ ਸੁਧਾਈ (ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ.) 2026 ਅਧੀਨ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ 1861 ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜ੍ਹਾਅ (ਨੋਟਿਸ ਫੇਜ਼/ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ) ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੋਲ ਅਬਜ਼ਰਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟਿਆਲਾ ਡਵੀਜ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੈ ਬੁਬਲਾਨੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ।

ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਲਕੇ ਦੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਦੇ ਥਾਪਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ, ਸਮਾਣਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਕਲਿਆਣ) ਅਤੇ ਨਾਭਾ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੁਦਮਨ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਬਣੇ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੈਂਪਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਵਿਨੈ ਬੁਬਲਾਨੀ ਨੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ.ਓਜ਼. ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਸਾਰੇ ਬੂਥ ਲੈਵਲ ਅਫ਼ਸਰ (ਬੀ.ਐਲ.ਓਜ਼.) ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਬੀ.ਐਲ.ਓ. ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਵੋਟ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6, ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੋਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6ਏ ਅਤੇ ਪਤਾ ਬਦਲਣ, ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ ਜਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 8 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਡਾ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ, ਵੋਟਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਹਲਕਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਹੈਲਪਡੈਸਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੋਲ-ਫ੍ਰੀ ਵੋਟਰ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1950 'ਤੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੁਕਲਿਨ ਆਰ., ਏ.ਡੀ.ਸੀ. ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ-ਕਮ-ਈ.ਆਰ.ਓ. ਨਵਰੀਤ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮਜ਼./ਈ.ਆਰ.ਓਜ਼. ਏ.ਪੀ.ਐਸ. ਸੋਮਲ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਰਿਚਾ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਚੋਣ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

• ਵਿਵੇਕ ਕੋਟ ਈਸੇ ਖਾਂ

'ਆਹ ਵੇਖ ਯਾਰ ਆਪਣੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਜਿਹੜੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਐ, ਅੱਜ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਗਈ, ਫੋਟੋ ਤੇ ਖ਼ਬਰ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਚੌਂਕ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ ਦਿਹਾੜੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਖ਼ਤਪੋਸ਼ 'ਤੇ ਪਏ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਬੀਰੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਮੰਗਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ'।

'ਹਾਂ, ਹਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਵੇਖੀ ਸੀ ਖ਼ਬਰ'। ਮੰਗਲ ਨੇ ਦੂਰ ਸੜਕ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਿਆ ਰੁੱਖੇ ਜਿਹੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ।

ਆਹ ਵੇਖ ਤਾਂ ਸਹੀ, ਕਿਵੇਂ ਨੇਤਾ ਜੀ ਨਿਢਾਲ ਹੋਏ ਪਏ ਨੇ, ਚਾਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਮਸਾਂ ਫੜਿਆ ਏ'। ਬੀਰੂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਅਜੇ ਵੀ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਫਿਕਰ ਦੀਆਂ ਲਕੀਰਾਂ ਬੀਰੂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

'ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ, ਮੰਗਲ ਨੇ ਬੀਰੂ ਤੇ ਨਿਗ੍ਹਾਂ ਮਾਰੀ ਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਕਰ ਲਈ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਗੱਦੀ ਮਿਲ ਗਈ ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਖਾਣਾ, ਸਿਹਤ ਵਗੈਰਾ ਸਭ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਤੂੰ ਖ਼ਬਰ ਨਾ ਵੇਖ ਆਹ ਘੜੀ ਵੇਖ ਗਿਆਰਾਂ ਵੱਜ ਗਏ ਨੇ, ਅਜੇ ਤਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਿਹਾੜੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ।

ਜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕੰਮ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਸਣੇ ਟੱਬਰ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈ ਜਾਣੀ ਏ, ਇੰਨਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਮੰਗਲ ਨੇ ਬੀਰੂ ਹੱਥੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਲੈ ਕੇ ਵਲ੍ਹੇਟ ਫਿਰ ਪਿਛਾਂਹ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਅਗਾਂਹ ਹੋ ਕੇ ਸੜਕ 'ਤੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਵੇਖਣ ਲੱਗਾ। •

ਮੋਬਾਈਲ : 94633-84051

ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ

ਕੋਈ ਨਾ ਬਹੁੜਿਆ ਅਪਣੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਨਾ ਹੀ ਸਹਿਤੀ ਤੇ ਨਾ ਆਇਆ ਕੋਈ ਲੁੱਡਣ ਮਲਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਦਹਿਕਦੇ ਅੰਗਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ,
ਸਮੇਂ ਦੀ ਝੱਖੜਾਂ ਵਿਚ ਉਡ ਗਏ ਪਲ ਵਿਚ ਸਵਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਭੁਲਾ ਸਕਦੈਂ ਤਾਂ ਜਾਹ ਭੁੱਲ ਜਾ, ਤੂੰ ਕਰ ਕੇ ਵੇਖ ਲੈ ਇਹ ਵੀ,
ਰਹਾਂਗੇ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਹਰ ਘੜੀ ਧੜਕਣ ਤੇ ਸਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਕਦਮ ਤਕ ਪੁੱਟਦੇ ਨਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਪੁੱਛੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਨੂੰ,
ਉਨਾਂ ਹੀ ਵਾਸਤੇ ਰਹਿ ਗਏ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਖਾਹ-ਮਖਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਜੋ ਵੀ ਔਕਾਤ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਅੰਦਰ,
ਸਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਰੁਲ਼ਦੇ ਉਹ ਨਾਂ ਕਾਲੇ ਸਿਆਹ ਬਣ ਕੇ।
ਬਣੀ ਜਦ ਭੀੜ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਉਹ ਸਭ ਹੋਏ ਰਫੂ ਚੱਕਰ,
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਖੜ੍ਹਿਆ ਬੁਰੇ ਵੇਲੇ ਫਲਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਕਿ ਹਸਤੀ ਮੇਟਣੀ ਸਾਡੀ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁੱਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉੱਗਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਘਾਹ ਬਣ ਕੇ।
ਮੇਰੇ ਸਾਹੀਂ ਸੀ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਜੀਂਦੇ ਸੀ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅੱਜ 'ਬੱਲ' ਬਿਨ ਮੰਗੀ ਸਲਾਹ ਬਣ ਕੇ।

• ਹਰਜਿੰਦਰ ਬੱਲ, ਮੋਬਾਈਲ : 90410-22345

ਯੁਗਾਂ ਯੁਗਾਂ ਤੋਂ ਹੋਇਆ, ਹੁੰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਵੀ।
ਬੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੈ ਹੁੰਦਾ ਸਹਿਣਾ ਵੀ।
ਹਰ ਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂਓ ਚੁੱਪ ਭਲੀ ,
ਬਣਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਵੀ।
ਹਉਮੈਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਕੀ ਕਰੀਏ,
ਇਹੋ ਜਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਬਹਿਣਾ ਵੀ।
ਕਦੋਂ ਸੋਚਦੇ ਉੱਚੇ ਖੜ੍ਹੇ ਮਹੱਲ ਕਦੇ ,
ਵਕਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪੈਂਦਾ ਢਹਿਣਾ ਵੀ।
ਬਦਲ ਗਿਆ ਜੇ ਲੋਚੀ ਮਿਹਣਾ ਕੀ ਦਸੀਏ,
ਆਖ਼ਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰੰਗ ਬਦਲਦਾ ਗਹਿਣਾ ਵੀ ?

• ਤ੍ਰੈਲੋਚਨ ਲੋਚੀ, ਮੋਬਾਈਲ : 98142 53315

ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਵੇਲਾ, ਲਹਿਰ ਉਛਾਲੇ ਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਪਲ਼ ਦੋ ਪਲ਼ ਦਾ ਸੰਗਮ, ਮਨ ਪਰਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦਾ ਰੇਤਾ ਹੈ ਜੋ, ਪਾਣੀ ਕਿੰਜ ਬਣੂ,
ਐਵੇਂ ਮਨ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਗਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਕੋਈ ਚੀਲ, ਖ਼ਲਾਅ ਵਿਚ ਭਟਕੇ, ਅਜ਼ਲਾ ਤੋਂ
ਸ਼ੌਰੇ ਮਿਲ ਜਾਏ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਰੰਜ ਸਤਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਹਰਿਆ-ਭਰਿਆ, ਬਾਗ਼-ਬਗੀਚਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਚੈਨ ਨਹੀਂ,
ਕੂੰਜ ਜਿਹੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੀ ਯਾਦ ਰੁਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਆਪਣੀ ਕੁੱਛੜ ਚਾਇਆ ਨਾ, ਜਿਸ ਲਾਡੋ-ਰਾਣੀ ਨੂੰ,
ਉਹ ਕੀ ਸਮਝੂ, ਹੋ ਕੇ ਜਦੋਂ ਪਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ?
ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇੜੀ ਬਣ ਹੀ ਜਾਣੀ ਝਾਂਜਰ ਜੋ,
ਸੱਜ ਵਿਆਹੀ ਪੈਰੀਂ ਜੋ ਛਣਕਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਸ਼ਾਲਾ ਚੋਖ਼ਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹੇ ਉਸ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੀ ਦਾ,
ਜਿਹੜੀ ਪੋਟੇ ਮਹਿੰਦੀ ਨਾਲ ਸਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਜਿਸ ਨੇ ਟੁੱਭੀ ਲਾ ਨਾ ਵੇਖੀ ਬਹਿਰ ਸਮੁੰਦਰ ਚੋਂ,
ਉਹ ਕੀ ਜਾਣੇ ਕਿੱਦਾਂ, ਗ਼ਜ਼ਲ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਏ।

• ਰਾਜਵਿੰਦਰ 'ਜਟਾਣਾ'

ਮੀਂਹ, ਹਨੇਰੀ, ਸੜਦੀਆਂ ਧੁੱਪਾਂ, ਬਿਰਖ ਹੀ ਸਹਿਣਗੇ।
ਬਿਰਖ ਆਖ਼ਰ ਬਿਰਖ ਨੇ, ਇਹ ਚੁੱਪ ਕੀਤੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਵੰਡਦੇ ਛਾਵਾਂ, ਹਵਾਵਾਂ, ਫੁੱਲ, ਫਲ਼ ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ,
ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਰਤਣਗੇ ਪੰਛੀ ਟਹਿਣੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਣਗੇ।
ਆਲ੍ਹਣੇ ਪਾ ਕੇ ਪੰਛੀ ਬਿਰਖਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਸਦੇ,
ਬਿਰਖਾਂ ਦੀ ਦਰਿਆ ਦਿਲੀ ਨਾ ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣਗੇ।
ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਮੌਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ,
ਪਤਝੜਾਂ ਪੁੰਗਾਰਿਆਂ ਦੇ ਰੰਗ ਰੰਗੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਕੱਟਦੇ ਹੋ ਇਕ ਬਿਰਖ ਤਾਂ ਦੋ ਤੁਸੀਂ ਲਾਵੋ ਜ਼ਰੂਰ,
ਹਵਾ ਵਗਦੀ, ਚਹਿਕਦੀ ਪੰਛੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹਿਣਗੇ।
ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇ ਬਿਰਖ ਲਾਵੋਗੇ, ਤਾਂ ਸੁੱਖ ਮਿਲਣੇ ਬੜੇ,
ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਬਿਰਖਾਂ ਦੀ ਛਾਵੇਂ ਬਹਿਣਗੇ।
ਬਿਰਖਾਂ ਤੋਂ ਸਿਖ ਲੈ ਤੂੰ 'ਨਾਗੀ' ਬਦਲ ਲੈ ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਅ,
ਕਹਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ, ਸਭ ਤੇਰੇ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿਣਗੇ।

• ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ 'ਨਾਗੀ', ਮੋਬਾਇਲ: 98773-67956

ਟਿੱਬਿਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਚਰਨ ਸੀਚੇਵਾਲਵੀ

ਰੂਪ ਲਾਲ ਰੂਪ

ਮੋਬਾਈਲ : 94652-29722

ਚਰਨ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਭਾਵੇਂ ਸਾਦ-ਮੁਰਾਦੇ ਤੇ ਆਮ ਬੋਲ ਚਾਲ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੂਖਮ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਖ਼ੂਬੀ-ਚਿਤਰਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ...

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਕੋਈ ਟਿੱਬਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅੱਜ। ਪਰ ਇਕ ਵਕਤ ਸੀ ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਮਾਲਵੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਟਿੱਬੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਤੇ ਜੈਸਲਮੇਅਰ ਦੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਉਪਰੰਤ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਟਿੱਬਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ 'ਚ 'ਉੱਚੇ ਟਿੱਬੇ ਮੈਂ ਤਾਣਾ-ਤਣਦੀ, ਧਾਗੇ ਟੁੱਟ ਗਏ ਚਾਰ, ਇਕ ਮੇਰੀ ਨਣਦ ਬੁਰੀ, ਨਣਦੋਈਆ ਠਾਣੇਦਾਰ, ਗੋਰਾ ਰੰਗ ਟਿੱਬਿਆਂ ਦੇ ਰੇਤ, ਭਰ-ਭਰ ਵੰਡ ਮੁੱਠੀਆਂ ਆਦਿ ਲੋਕ ਗੀਤਾ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਦੋਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਬਿਆਂ (ਮਿੰਨੀ ਮਾਲਵਾ) ਸਦਵਾਉਣ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਰਨ ਚੁਫੇਰਾ ਸਮਤਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਦਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਟੋਏ-ਟਿੱਬੇ ਪੂਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ 'ਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਚਰਨ ਸੀਚੇਵਾਲਵੀ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਨਾਲ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੀਚੇਵੀਲ ਦਾ ਜਨਮ 1943 ਈ. 'ਚ ਪਿਤਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਤਾ ਬੰਤੀ ਦੇ ਘਰ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਧੁੰਨੀ ਸਦਵਾਉਂਦੇ ਪਿੰਡ ਸੀਚੇਵਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦਾ ਬਚਪਨ ਟਿੱਬਿਆਂ 'ਚ ਖੇਲਦੇ-ਮੇਲ੍ਹਦੇ ਬੀਤਿਆ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਟਿੱਬਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀ ਸ਼ਾਹਕੋਟੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫ਼ੌਜ 'ਚ 15 ਸਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਹ 2003 ਤਕ ਐੱਮਈਐੱਸ 'ਚ ਯੂਡੀਸੀ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹੋਵੇ ਅਲੌਕਿਕ ਆਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਦਾਦ ਨੇ

ਉਸ ਹੱਥ ਪੱਕੀ ਕਲਮ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਤਰਵਿਆ 'ਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਚੁੱਪ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਕਾਵੇਰੀ, ਕੋਇਲ ਦੀ ਕੂ ਹੂ, ਘੁੱਗੀ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪ, ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਇਕ ਰਾਤ ਮੈਨੂੰ ਸੁਪਨਾ ਆਇਆ, ਲੱਭ ਲਈ ਰਾਣੀ, ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਪੈਗੰਬਰ, ਇਕ ਮੈਨੂੰ ਲੈ ਦਿਉ ਸਾਰੰਗੀ ਤੇ ਘੜੀਐ ਸ਼ਬਦ ਸੱਚੀ ਟਕਸਾਲ ਅਦਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਚਰਨ ਸੀਚੇਵਾਲ ਭਾਵੇਂ 80ਵਿਆਂ 'ਚ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਆ ਵਸਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲੋਂ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਤੋੜਿਆ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਤੇ ਜੂਹਾਂ ਨਾਲ ਧੁਰ ਅੰਦਰੋਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਝਲਕ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ 'ਚ ਮਾਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਲ ਗੀਤ ਦੀ ਇਕ ਵੰਨਗੀ :

ਥੱਬਾ ਸਾਰਾ ਰੋਟੀਆਂ ਤੇ ਬਾਟੀ ਦਾਲ ਦੀ।
ਭੁੱਲਣੀ ਨਹੀਂ ਮੌਜ ਪਿੰਡ ਸੀਚੇਵਾਲ ਦੀ।

ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੋਲ ਭਾਵੇਂ ਸਾਦ-ਮੁਰਾਦੇ ਤੇ ਆਮ ਬੋਲ ਚਾਲ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੂਖਮ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਖੂਬੀ-ਚਿਤਰਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। 2009 'ਚ ਸੰਤ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਚੇਵਾਲ ਹੋਰਾਂ ਇਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੌਰਾਨ ਸਮਮਾਨ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ 'ਲੋਈ' ਦਿੱਤੀ ਤਦ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਵਿਤਾ ਝਰਨੇ ਵਾਂਗੂ ਵਹਿ ਤੁਰੀ :

ਇਹ ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੋਈ,
ਇਸ ਨਾ ਅੰਦਰ ਲੋਅ ਜਿਹੀ ਹੋਈ।
ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਲੱਗੇ,
ਇਹ ਗੱਲ ਜਾਣੇ ਕੋਈ-ਕੋਈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਨੀਆ 'ਤੇ
ਤੋਹਫਾ ਹੋਰ ਨਾ ਹੋਣਾ ਕੋਈ।
ਸ਼ੁਕਰ-ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ ਤੇਰਾ ਮੌਲਾ,
ਮਿਲ ਗਈ ਤੇਰੇ ਘਰ ਦੀ ਸੋਈ।
ਇਹ ਧਰਤੀ ਬੰਜਰ ਸੀ ਵੇਖੋ,
ਇਸ 'ਤੇ ਕਿੱਦਾ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ...

ਚਰਨ ਆਪਣੀਆਂ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦਾ ਮਾਸਾ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਗੋਂ ਸਾਰਾ ਮਾਣ ਆਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਲਿਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਰੂਹ ਨੂੰ ਅਨੂਠਾ ਸਕੂਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਹੈ :

ਹੀਰਾ ਇਹ ਕੋਹਿਨੂਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ,
ਚਾਨਣ ਦਾ ਨਿਰਾ ਨੂਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ।
ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਲੁਕਿਆ ਲੱਗਦਾ ਲੁਕਮਾਨ ਹੈ,
ਰੱਖਦਾ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ।
ਕਿੰਨਾ ਸਰਸਬਜ਼ ਹੈ ਇਹ, ਕਿੰਨਾ ਪਾਰਜਾਤੀ,
ਕਿੰਨਾ ਇਹ ਹਰਾ ਕਚੂਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ।
ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਜਮਾ ਕੇ ਤਕੱਣੀ ਤਾਂ ਤਕ ਲਉ,
ਜ਼ਲਵਾ-ਏ-ਕੋਹਿਤੂਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ।
ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਵੇ ਨਹੀਂ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇਆ,
ਚਸ਼ਮੇ-ਇਲਾਹੀ ਨੂਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ।
ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਗ ਰਿਹਾ ਹੈ 'ਚਰਨ'
ਰਹਿਮਤ ਦਾ ਸਤਲੁਜ,
ਐਵੇਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ।

ਚਰਨ ਸੀਚੇਵਾ ਚਾਰ ਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ੁਸ਼ ਬਾਪ ਹੈ। ਪਤਨੀ ਦੇ 2009 'ਚ ਅਚਾਨਕ ਸਾਥ ਛੱਡ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਨੇ ਇਕਲਾਪਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਤਾਲਾਸ਼ ਲਏ ਹਨ। ਰੱਬ ਆਸਰੇ ਉਹ ਵੱਡਾ ਜੇਰਾ ਕਰ ਕੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋਚਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸਲਾਮ। •

ਧੀਆਂ ਦਾ ਬਾਪ

• ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੰਡੀ ਵਿੰਡ

ਕੀਰਨੇ ਪਾਉਂਦੀ ਭਾਬੀ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਸ਼ ਰੱਬ ਚੌਥੀ ਵੀ ਧੀ ਹੀ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਅਰਥੀ ਨੂੰ ਮੋਢਾ ਦੇਣ ਲਈ ਚੌਥੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪੈਂਦੀ।

ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਭਾਂਵੇ ਮੇਰੇ ਚਾਚੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਸਕੇ ਭਾਈਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਚਾਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਦੇ ਮੋਢਿਆ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਦਾ ਬੋਝ ਆ ਪਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅੱਠਵੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਕੇ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਭਾਂਵੇ ਚਾਰ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੀ ਆਂਉਦੀ ਸੀ ਪਰ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਕਾਫੀ ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਵੇਰੀਆ ਰੱਖ ਕੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਤੋ ਬਾਰਾਂ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਵਧੀਆ ਘਰ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਚਾਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਵੀ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਦਾ ਵਿਆਹ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਸੂਬੇਦਾਰ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਭਾਬੀ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸੁਘੜ-ਸਿਆਣੀ ਨਿਕਲੀ। ਉਹ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਰੀਕੇ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਕਾਫੀ ਨਾਂ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਢਾਈ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਲੇਠੀ ਧੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਚਾਚੀ ਸਮੇਤ ਦਾਦੀ ਨੇ ਕਾਫੀ ਨੱਕ ਮੂੰਹ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਭਾਵ ਮੁੰਡਾ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਧੀਆਂ ਵੀ ਪੁੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਛਮੀ ਸਮਝਕੇ ਸਵਿਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਰੱਖਿਆ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬੀਰੀ ਕਹਿਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ। ਬਲਬੀਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਵਾਂਗ ਹਿੰਮਤੀ ਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਨਿਕਲੀ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹੱਥ ਵਡਾਉਂਦੀ ਸੀ ਉਹ।

ਓਧਰ ਚੰਗੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਬੀਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਤੀ ਤੇ ਨਿੰਮੋ ਨੇ ਜਨਮ ਲੈ ਲਿਆ। ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਵਾਂਗ ਜੀਤੀ ਤੇ ਨਿੰਮੋ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਗ ਲੈਂਦੀਆ ਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਬਾਪ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੋਢਾ ਜੋੜਕੇ ਕੰਮ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ। ਜਦੋ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਲਈ, ਦਾਦੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੁਧਾਰ ਗਈ। ਫਿਰ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਦੇ ਘਰ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਜਨਮ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਕਈ ਸੁਖਣਾ ਲਾਹੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਬੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਨਿਰਵੈਲ ਸਿੰਘ ਰੱਖਿਆ। ਬੀਰੀ ਵਕਾਲਤ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਬੀਰ ਕੌਰ ਬਣ ਗਈ ਤੇ ਜੀਤੀ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਨਿੰਮੋ ਡਾਕਟਰ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਵਜੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਨ। ਉਹ ਤਿੰਨੇ ਹੀ ਚੰਗੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਵਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਮਾਂ ਬਾਪ ਵੱਲੋਂ ਲਾਡਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲੇ ਭਰਾ ਨਿਰਵੈਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਕਾਫੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਨਲਾਇਕ ਨਿਰਵੈਲ ਲੱਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜਦ ਕਾਲਜ ਪੁਜਾ ਤਾਂ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਜਦੋਂਕਿ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਵੇਖਕੇ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਪੁੱਤ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰ ਪੈ ਗਿਆ ਪਰ ਨਿਰਵੈਲ਼ ਆਪਣਾ ਨਸ਼ਿਆ ਦਾ ਝਸ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਧੁਤ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਲੈ ਗਈਆਂ ਪਰ ਆਖਿਰ ਪੁੱਤ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਬਾਪ ਇਕ ਦਿਨ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਜਦ ਪਿੰਡ ਲਿਆ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵੀ ਖੁਦ ਧੀਆਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਖ ਵਿਚ ਸ਼ਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਏ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੁਜੇ, ਉਹ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਵੈਲ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਰਿਹਾ।

ਕੀਰਨੇ ਪਾਉਂਦੀ ਭਾਬੀ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ 'ਤੇ ਫ਼ਖ਼ਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਸ਼ ਰੱਬ ਚੌਥੀ ਵੀ ਧੀ ਹੀ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਅਰਥੀ ਨੂੰ ਮੋਢਾ ਦੇਣ ਲਈ ਚੌਥੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪੈਂਦੀ। ਹਰ ਕੋਈ ਹੋਣਹਾਰ ਧੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬੀਰ ਸਿੰਹੁ ਦੇ ਸੁਘੜ-ਸਿਆਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਾ ਬਾਪ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। •

ਮੋਬਾਈਲ : 98728-40095

ਕਹਾਣੀ

ਲੰਗਰ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ...!

• ਰੋਹਿਤ ਸੋਨੀ ਸਾਦਿਕ

ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਟੈਂਟ ਵਾਲੇ ਟੈਂਟ ਅਤੇ ਟੇਬਲ ਲੱਗਾ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਜੇ ਟਾਇਮ ਲੱਗਣਾ ਸੀ ਪਰ ਲੰਗਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੇੜਲੀਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭਾਂਡੇ ਲਈ ਪੈਰੋਂ ਨੰਗੇ, ਤਨ 'ਤੇ ਪਾਟੀਆਂ ਲਿੱਕਰਾਂ ਅਤੇ ਝੱਗੇ ਪਾਈ, ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨੰਗ ਧੜੰਗੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਦੇ ਗੇਟ ਕੋਲ ਆ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੇਖ ਮਨਜੀਤ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਅੰਦਰ ਸੱਦਿਆ ਹੈ।' ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਤੋੜੀ ਦਿੱਤੀ।

ਮਨਜੀਤ ਵੀ ਜਲਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਆਖਰ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, 'ਹਾਂ! ਯਾਦ ਆਇਆ.. ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲੰਗਰ ਘਰ ਲਿਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ, ਅਗਲਾ ਇੱਥੇ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਖਾ ਜਾਵੇ।' ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਸੀਨੇ ਵਿਚ ਦੀ ਤੀਰ ਵਾਂਗ ਲੰਘ ਗਈ। ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਡੋਲੂ ਚੁੱਕੀ , ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੋਂ ਘੁੰਮ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਨਾ ਲੱਗੀ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ! ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਝੁੱਗੀ ਝੋਪੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਬਰਤਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਕੀ ਆਪਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਘਰ ਲਿਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਵੈਸੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਲਿਜਾ ਕੇ ਕਿਹੜਾ ਲੰਗਰ ਵੇਚਣੈ? ਘਰੇ ਵੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਖਾਣਾ ਹੀ ਹਉ।'

ਮਨਜੀਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਖਣ ਲੱਗਾ, 'ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਹਮੈਤੀ ਨਾ ਬਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੁੱਗੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਭੁੱਖ ਮਿਟਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਿੰਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਿਉ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ।' ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਸਹਿਮਤ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਪਰ ਮਨਜੀਤ ਤੋਂ ਬੋਲੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਾ ਹੋਇਆ, 'ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਕਿਵੇਂ ਮਿਟ ਸਕਦੀ ਆ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ? ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਟ ਸਕਦੀ।' ਮਨਜੀਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਗੁੱਸਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਮੌਕਾ ਤਾੜਦਿਆਂ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਮਨਜੀਤ ਦਫ਼ਤਰ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ, ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਨਿਗ੍ਹਾ ਗਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸਾਫ਼ ਝਲਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਉਹ ਭਾਂਡੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਵੱਡੇ ਢਿੱਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਲੱਗਣ ਤੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। •

ਮੋਬਾਈਲ : 92574-01900

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ

• ਮਾਸਟਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦਾਨਗੜ੍ਹ

ਲਵਦੀਪ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬੀਏ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਾਲਜ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਜਾਂਦਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਅਚਾਨਕ ਕਾਲਜ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਉਹਦਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਬਾਪੂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਸਪੁੱਤਰ, ਐਵੀਂ ਨੀਂ ਮਾੜੀ ਜਹੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਮੰਗਦੇ, ਐਂ ਕਰ ਅੱਜ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਕੂਟਰ ਲੈ ਜਾ' ।

ਲਵਦੀਪ ਸਕੂਟਰ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, 'ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ, ਕਿੰਨ੍ਹਾ-ਕਿੰਨ੍ਹਾ ਤਾਂ ਧੂੰਆ ਛੱਡਦਾ, ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆ ਨੇ ਝੱਟ ਚਲਾਨ ਕੱਟ ਦੇਣਾ ਇਹਦਾ'।

ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਬਾਪੂ ਬੋਲਿਆ, 'ਐ ਕਿਵੇਂ ਕੋਈ ਚਲਾਨ ਕੱਟ ਦੂ, ਨਾਲੇ ਐਥੇ ਧੂੰਏ ਵੱਲ ਕੌਣ ਦੇਖਦੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਦੇਖਦੇ ਨੇ, ਜੋ ਪੂਰੇ ਐਂ'। •

ਮੋਬਾਈਲ : 94171 -80205

ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਆ ਵੀ ਜਾਹ ਐ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਆ ਵੀ ਜਾਹ ਐ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਸਾਹਾਂ 'ਚ ਤਰਨ ਲਈ
ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਉਲੀਕਿਆ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਭਰਨ ਲਈ...

ਤੇਰੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ
ਤੰਦ ਭੁਰਦੇ ਜਾਣ
ਰੇਤ ਰੇਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ
ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਿਰਦੇ ਜਾਣ
ਆ ਜਾ ਤੂੰ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ
ਹੁਣ ਰਫ਼ੂ ਕਰਨ ਲਈ...
ਆ ਵੀ ਜਾਹ...

ਰੁੱਤਾਂ ਤਾਂ ਜੀਣ ਦੇ ਘਰੌਂਦੇ
ਪੂੰਝ ਤੁਰੀਆਂ ਨੇ
ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹਵਾਵਾਂ
ਹੂੰਝ ਤੁਰੀਆਂ ਨੇ
ਰਹਿ ਗਏ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬੱਸ
ਸਿਤਮ ਜਰਨ ਲਈ...
ਆ ਵੀ ਜਾਹ...

ਚਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਧਰਤ
ਸਾਡੀ ਲੀਰੋ-ਲੀਰ ਹੈ
ਹਰ ਕਦਮ ਦੇ ਹੇਠਲੀ
ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਚੀਰ ਹੈ
ਵੱਸ ਜਾ ਸਰਸ ਤੂੰ ਸਾਰੀਆਂ
ਤੇੜਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ...
ਆ ਵੀ ਜਾਹ...

ਅਜੀਬ ਵੇਲਿਆਂ 'ਚ ਸਾਡਾ
ਤਾਣ ਬਣ ਕੇ ਆ
ਸਾਡੇ ਸਾਥ ਦੀ ਕੋਈ
ਪਛਾਣ ਬਣ ਕੇ ਆ
ਸਾਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵਰਾਂ 'ਚ ਰਚ
ਉਮੰਗ ਭਰਨ ਲਈ...
ਆ ਵੀ ਜਾਹ...

ਸਾਵੇ ਘਾ ਦੇ ਵਾਂਗ ਸਾਡੀ
ਆਸ ਬਣ ਕੇ ਜਾਗ
ਮੌਤ ਦੀ ਥਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ
ਰਾਸ ਬਣ ਕੇ ਜਾਗ
ਆਸਾਂ ਦਾ ਨਿੱਤ ਨਸੀਬ ਨਾ
ਹੋਵੇ ਮਰਨ ਲਈ...

ਆ ਵੀ ਜਾਹ ਐ ਜ਼ਿੰਦਗੀ
ਸਾਹਾਂ 'ਚ ਤਰਨ ਲਈ
ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਉਲੀਕਿਆ ਮੈਂ
ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਭਰਨ ਲਈ।

• ਅਰਤਿੰਦਰ ਸੰਧੂ
ਮੋਬਾਈਲ : 98153-02081

ਲੇਖ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ

ਕਿੱਦਾਂ ਦੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਦਾਤਾ,
ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰੱਸ ਨਾ ਆਇਆ ।
ਧਨ ਦੌਲਤ ਭਾਵੇਂ ਦਿੱਤੀ ਦਾਤਿਆ, ਪਰ
ਸੁਖ-ਚੈਨ ਨਾ ਝੋਲੀ ਪਾਇਆ।
ਬਿਨ ਕਰਮਾਂ ਕੁਝ ਪਾਇਆ ਨਾਹੀਂ, ਕਹਿੰਦੇ
ਇਹ ਕਿੱਦਾਂ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਥਮਾਇਆ
ਸੇਵਾ ਕਰਦੀਆਂ, ਤਿਲ ਤਿਲ ਮਰਦੀਆਂ,
ਪਰ ਪਿਆਰ ਨਾ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ।
ਕਿਸ ਬਿਧ ਮਿਟੇ ਕਲੇਸ਼ ਜੀਵਨ ਦਾ,
ਕਿਸ ਬਿਧ ਕਲਪੈ ਜੀਵਨ ਕਾਇਆ।
ਐਸੇ ਲੇਖ ਨਾ ਲਿਖੀਂ ਦਾਤਿਆ,
ਕਿ ਮਨ ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ ਰਹੇ ਮੁਰਝਾਇਆ।
ਕਿਤੇ ਸਾਥੀ ਮਿਲੇ ਨਸ਼ੇੜੀ, ਨਖੱਟੂ,
ਕਿਤੇ ਸੱਸੜੀ ਦਿਲ ਦੁਖਾਇਆ।
ਦੁੱਖ-ਸੁਖ ਭਾਵੇਂ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ, ਪਰ
ਹਰ ਦਮ ਰੱਖ ਨਾ ਮਨ ਕਲਪਾਇਆ।
ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਸਾਂ ਰੱਖਣ ਨੂੰਹਾਂ ਘੂਰ ਕੇ,
ਮੁੜ ਨੂੰਹਾਂ ਵਾਰੀ ਦਾ ਵੱਟਾ ਲਾਹਿਆ।
ਜੇ ਸੱਸਾਂ ਨੂੰਹਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਧੀਆਂ,
ਤਦ ਮਨ ਮਾਨਵ ਦਾ ਰਹੇ ਮੁਸਕਾਇਆ।
ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾਰ ਕਰ ਦੇ,
ਕਿ 'ਨੂਰ' ਧੀਆਂ ਦਾ ਰਹੇ ਰੁਸ਼ਨਾਇਆ।

• ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਮੋਬਾਈਲ : 93166-03510

ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਵੀ ਡਾ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਟੇਜਾਂ ਉੱਪਰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾ ਰਹੇ ਹਨ...

ਸਵਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂਰ

ਮੋਬਾਈਲ :75891-19192

ਡਾ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜੁਝਾਰੂ ਤੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜੋਸ਼ੀਲੀ ਤੇ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਟੇਜਾਂ ਉੱਪਰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾ ਰਹੇ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮੁਥਾਜ ਨਹੀਂ। ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼, ਪੰਥਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਖੋਜ, ਸਿੱਖੀ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਆਸ਼ੇ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਆਪ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੁਣ ਹਨ। ਇਕ ਸਫ਼ਲ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਜੀਵਨ ਜਿਊਂਦਿਆਂ ਡਾ. ਜਾਚਕ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਕਾਵਿਕ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡਾ. ਜਾਚਕ ਦਾ ਜਨਮ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959 ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਰਾਮ ਕੌਰ ਤੇ ਪਿਤਾ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ, ਪਿੰਡ ਸੋਢੀ ਨਗਰ ਜ਼ਿਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। 11 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਚ ਪਿਤਾ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਮੁੱਢਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ, ਦਸਵੀਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਐੱਸਡੀ ਕਾਲਜ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲਿਆ। ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ 1977 ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਸੰਪਰਕ 'ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ' ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਰਕਲ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ। ਕਾਲਜ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈ ਕੇ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕੀਤੀ।

1983 ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਹਕੋਟ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੀਬੀ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। 1986 ਵਿਚ ਮਹਾਂ ਲੇਖਾਕਾਰ ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕਲਰਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਾਅਦ 'ਰੱਖਿਆ ਲੇਖਾ ਨਿਯੰਤਰਕ (ਪੱਛਮੀ ਕਮਾਨ) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਆਡੀਟਰ ਤੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋ ਗਏ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਟੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਡਾ. ਜਾਚਕ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖਦੇ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਣਾਉਣ ਲੱਗੇ।

1997 ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਵੱਡਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਰਜ 'ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ' ਦੇ 25 ਸਾਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਲਿਖ ਕੇ ਕੀਤਾ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2000 ਵਿਚ ਆਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਐਮਏ ਧਰਮ ਅਧਿਐਨ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ 'ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। 2004 ਵਿਚ ਇਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ 'ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਚੇ ਸਿੱਖ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੀਐਚਡੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕੀਤੀ। ਡਾ. ਜਾਚਕ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ, ਸਿਦਕ ਦੇ ਪੈਂਡੇ, ਲਹੂ ਭਿੱਜੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ, ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, 21 ਵੀਂ ਸਦੀ 'ਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ।

ਡਾ. ਜਾਚਕ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਈ ਪੰਥਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਬੇਅੰਤਤਾ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਵਿ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਏਨੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਬਖਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਾਮਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਿਖੜੇ ਪੈਂਦੇ ਤਹਿ ਕਰਦਿਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਆਪ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵੀ ਲਏ। ਆਪ ਦਾ ਵੱਡਾ ਬੇਟਾ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕੰਪਨੀ 'ਡੈੱਲ' ਵਿਚ 'ਸੀਨੀਅਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸੁਪਪੋਰਟ ਐਸੋਸੀਏਟ' ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਭਰ ਜਵਾਨੀ ਵਿਚ 16 ਜੁਲਾਈ 2006 ਨੂੰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਵਿਚ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਿਆ। ਇਹ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਜੇ ਅੱਲੇ ਹੀ ਸਨ ਕਿ 2013 ਵਿਚ ਪਤਨੀ ਦਲਬੀਰ ਕੌਰ ਸੰਖੇਪ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੱਲ ਵਸੇ। ਡਾ. ਜਾਚਕ ਇਕ ਸੱਚੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਭਾਣਾ, ਦਿਲ ਵੱਡਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਛੜੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ 'ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ' ਬਣਾ ਕੇ ਹਰ ਸਾਲ ਪੁੰਗਰਦੇ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

26 ਜੂਨ 2014 ਵਿਚ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਕੌਰ ਨਾਲ ਡਾ. ਜਾਚਕ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਥਕ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਆਪ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ। •

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਬ੍ਰਿਕਸ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਾਇਨੇ

ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਬ੍ਰਿਕਸ ਸੰਮੇਲਨ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਧੁਰੇ ਵਜੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ (ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ) ਨੂੰ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੋ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਅਸਰ, ਵਧ ਰਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਦ ਦੀ ਨੀਤੀ (ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨਿਜ਼ਮ) ਅਤੇ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅੜੀਅਲ ਵਤੀਰੇ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੋਢੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਮਿਸਰ, ਇਥੋਪੀਆ, ਇਰਾਨ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ (ਯੂ ਏ ਈ) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ) ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਰਣਨੀਤਕ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੇ ਬ੍ਰਿਕਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਉਸਾਰੂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸ਼ੰਘਾਈ ਦਾ ਨਿਊ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਠੋਸ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। 100 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੂੰਜੀ ਨਾਲ ਇਹ ਬੈਂਕ ਉੱਭਰ ਰਹੀਆਂ ਆਰਥਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਫ਼ੰਡਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪੱਛਮੀ-ਦਬਦਬੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 100 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ 'ਕੰਟੀਜੈਂਟ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਰੇਂਜਮੈਂਟ' ਵੀ 2014 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ (ਬੈਲੈਂਸ ਆਫ਼ ਪੇਮੈਂਟ) ਦੇ ਸੰਕਟ ਵੇਲੇ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿਚਾਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 2012 ਦੇ ਬ੍ਰਿਕਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੜਿਆ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਕੰਟੀਜੈਂਟ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਰੇਂਜਮੈਂਟ ਫ਼ੰਡ ਵਿੱਚ 18 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਨਿਊ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ 10 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ-ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ-ਮੇਰਠ ਰਿਜਨਲ ਰੈਪਿਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁੰਬਈ, ਲਖਨਊ, ਚੇਨੱਈ ਅਤੇ ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਮੈਟਰੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਊ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਫੰਡਿੰਗ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਬ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜ ਮੂਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਿਮੋਟ-ਸੈਂਸਿੰਗ ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਕੰਸਟੇਲੇਸ਼ਨ (ਸੈਟੇਲਾਈਟਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ) 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਕਸ ਸਹਿਯੋਗ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਜਲਵਾਯੂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਡੇਟਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਹਾਰਤ (ਡਿਜੀਟਲ ਪਬਲਿਕ ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ) ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ, ਡਿਜੀਟਲ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਡਿਜੀਟਲ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਗਲੋਬਲ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਸਰਹੱਦੋਂ ਪਾਰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬ੍ਰਿਕਸ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਸਤਾ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਵਿਚੋਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਨੇ ਬ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਜੀ-7 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਤਿਵਾਦ ਰੋਕੂ ਉਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਕਸ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2021 ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੌਰਾਨ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ 'ਬ੍ਰਿਕਸ ਕਾਊਂਟਰ ਟੈਰਰਿਜ਼ਮ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲੈਨ' ਸਿਆਸੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਬ੍ਰਿਕਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਲਗਾਤਾਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾ ਫ਼ੰਡ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਰੀਬ 17 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਬਿਹਤਰ ਆਵਾਜਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ: ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ

ਦਿੜ੍ਹਬਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਅੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਹਲਕਾ ਦਿੜ੍ਹਬਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਲਾਡਬੰਜਾਰਾ ਅਤੇ ਤੂਰਬੰਜਾਰਾ ਵਿਖੇ ਕਰੀਬ 09 ਕਰੋੜ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਸੜਕੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਸੜਕੀ ਸੰਪਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਮੰਡੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਸੁਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸ. ਚੀਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਾਡਬੰਜਾਰਾ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ 5 ਕਰੋੜ 22 ਲੱਖ 64 ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਸੜਕੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਡਬੰਜਾਰਾ ਤੋਂ ਸ਼ਾਦੀਹਰੀ ਤੱਕ 3.75 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ 148.41 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਲਾਡਬੰਜਾਰਾ ਤੋਂ ਨਿਹਾਲਗੜ੍ਹ ਤੱਕ 2.40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ 123.80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਲਾਡਬੰਜਾਰਾ ਤੋਂ ਖੇਤਲਾ ਤੱਕ 4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦਾ ਕੰਮ 250.43 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੂਰਬੰਜਾਰਾ ਵਿਖੇ 3 ਕਰੋੜ 92 ਲੱਖ 65 ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸੜਕੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲੋਕਾਂ ਨੰਕ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤੂਰਬੰਜਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੜ੍ਹਬਾ ਤੱਕ 2.80 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ 168.47 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਤੂਰਬੰਜਾਰਾ ਤੋਂ ਗੁੱਜਰਾਂ ਤੱਕ 4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ 224.18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸੜਕੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 16.95 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਪਰਕ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ-ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ।
ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੜਕੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ

ਮੋਰਿੰਡਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪਰੀਸ਼ਦ ਮੋਰਿੰਡਾ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਧਰਮਾਰਥ ਟਰਸਟ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ 103ਵਾਂ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿੱਚ 48 ਖ਼ੂਨ ਦਾਨੀਆਂ ਨੇ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਰੂਪਨਗਰ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਖ਼ੂਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਜਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਤੱਕ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਲਾਈਨ ਕਲੱਬ ਉਮਗ ਖਰੜ ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿਸਟਰ ਅਮਨ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲਜ ਘੜੂਆਂ ਦਾ ਰਿਹਾ. ਇਸ ਮੌਕੇ ਫਿਜੀਓ ਥਰੈਪੀ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਚੈਕ ਦਾ ਕਲੀਨਿਕ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕ ਮੁਫਤ ਕੀਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਜੀਉਥ ਥਰੈਪੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਰੇਟ ਤੇ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਟੇਕ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਸਕੱਤਰ ਜਤਿੰਦਰ ਗੁੰਬਰ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੁਰੇਸ਼ ਡੋਰਾ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਮਕੇ ਵਰਮਾਨੀ ਜੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾਂਤ ਤਰੀਖਾਨੀ ਚੇਤਨ ਮਿੱਤਲ ਵਿਕਾਸ ਮਿੱਤਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਰਾਏ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਲ ਜੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਰਸਵਤੀ ਗਰੁੱਪ ਆਫ ਕਾਲਜ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੌਲੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਿੱਚਰਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਵਿਜੇ ਅਗਨੀ ਹੋਤਰੀ ਸੋਨ ਮਿੰਦਰ ਬਤਰਾ ਹਰਸ਼ ਕੋਹਲੀ ਅਨਿਲ ਗੁਪਤਾ ਰਮਨ ਗੁਪਤਾ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਕੌੜਾ ਡਾਕਟਰ ਅਸ਼ਵਨੀ ਭਨੋਟ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਬੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸੂਦ ਜਗਦੀਸ਼ ਵਰਮਾ ਮਾਸਟਰ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨਿਤਿਨ ਗੁਪਤਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਤੁਲਾਨੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਜਿੰਦਲ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ੂਨਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਤਿੰਦਰ ਗੁੰਬਰ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਸੋਨਮਿੰਦਰ ਬਤਰਾ ਅਸ਼ੋਕ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ-2026 ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਿਵੀਜ਼ਨ (ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ)-2026 ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਆਈ.ਏ.ਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡੂੰਘਾਈ ਸਮੀਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਵੱਲੋਂ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੈਕਟਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਲੋਕ ਸਭਾ/ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ-2026 ਤਹਿਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ, ਯੋਗ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੀਲਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ-2026 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹਰੇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹੇ।

ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਰਹੇ : ਰਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ

ਤਰਨਤਾਰਨ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਏ.ਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਤੇ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਪੰਜਾਬ ਰਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਹਿਰੀ ਸੁਧਾਈ (ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ) 2026
ਸਬੰਧੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦਾ ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਸਮੇਤ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਫ਼ਸਰਾਂ, ਸਹਾਇਕ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ, ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ ਦੌਰਾਨ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਨਾਮ ਡ੍ਰਾਫ਼ਟ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਵੋਟ ਬਣਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਭਰਕੇ ਸਮੇਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬੀ.ਐਲ.ਓ ਨਾਲ 12 ਸਤੰਬਰ 2026 ਤੱਕ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਕੇ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਤਰੁੱਟੀ-ਰਹਿਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵਡਮੁੱਲੇ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਲਏ।

ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ੁੱਧ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਤਰੁੱਟੀ-ਰਹਿਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ, ਵੋਟਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਵੋਟਰ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ 1950 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਨਾਗਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਮਿਤੀ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਹ 12 ਸਤੰਬਰ 2026 ਤੱਕ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਰਮ 6 ਏ (ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ), ਫਾਰਮ 7 (ਨਾਮ ਕਟਵਾਉਣ ਲਈ) ਅਤੇ ਫਾਰਮ 8 (ਸੋਧ ਅਤੇ ਇਕ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ) ਵੀ ਉਕਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ 12 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫਾਰਮ ਆਨਲਾਈਨ voters.eci.gov.in ਉੱਤੇ ਜਾਂ 539©5" ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਮੈਪ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਨਾਮਲੀਜ਼ (ਕਮੀਆਂ-ਪੇਸ਼ੀਆਂ) ਵਾਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ 13 ਅਗਸਤ 2026 ਤੋਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ.ਓਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਬੰਧਤ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫ਼ਸਰ/ ਸਹਾਇਕ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫ਼ਸਰ/ਵਧੀਕ ਸਹਾਇਕ ਚੋਣਕਾਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ ਸੰਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਹਿਰੀ ਸੁਧਾਈ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹ?ਦਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਤੇ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਡਾ. ਆਦਿੱਤਿਆ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਡਾ. ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਪੱਟੀ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਭਿੱਖੀਵਿੰਡ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਚੋਣ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਗੋ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮੂਹ ਸਹਾਇਕ ਚੋਣਕਾਰ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰੋਲ ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਰਾਹੁਲ ਭੰਡਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਹੁਲ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਉੱਥੇ ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ ਸਬੰਧੀ ਲੱਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ-24 ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਬੂਥ ਨੰਬਰ 47 ਤੇ 48, ਸਰਕਾਰੀ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ ਅਲਾਦੀਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਬੂਥ ਨੰਬਰ 53 ਤੇ 54, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (ਲੜਕੇ) ਫ਼ਤਿਆਬਾਦ ਦੇ ਬੂਥ ਨੰਬਰ145, 146 ਤੇ 147 ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੈਂਸ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੂਥ ਨੰਬਰ 156, 157, 158 ਅਤੇ 159 ਦਾ ਬਾਰੀ ਕੀ ਨਾਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ।

ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ.-2026 ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਲਿਆ ਜਾਇਜ਼ਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਿਵੀਜ਼ਨ (ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ.)-2026 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਖੁਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਕੈਂਪਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਦਰਜਨ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹਰੇਕ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬੂਥ ਲੈਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਬੀ.ਐਲ.ਓ.) ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ।

ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6, ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 6-ਏ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 8 ਭਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ, ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਦੌਰਾਨ 18 ਤੋਂ 19 ਸਾਲ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵੋਟਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ।

ਕੈਂਪਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿਵਿਆਂਗ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.ਡੀ.) ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 8 ਭਰਵਾਏ ਗਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਬੂਥ ਲੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।
ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਪਰਮਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਚੋਣ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਗੋ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐਸ.ਆਈ.ਆਰ. ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ 1997 ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਲੱਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ

ਜਲੰਧਰ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਵੀਜ਼ਨ-2026 ਤਹਿਤ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ 1997 ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣ ਅਫ਼ਸਰ ਵਰਜੀਤ ਵਾਲੀਆ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਵੋਟਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਦਾਅਵੇ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ।ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੈਂਪ ਯੋਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਫਾਰਮ, ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਬੂਥ ਲੈਵਲ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਬੂਥਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿ ਕੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਫਾਰਮ ਨੰ.6, 6ਏ ਅਤੇ ਫਾਰਮ 8 ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਹਾਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ, ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਚ ਸੋਧ ਆਦਿ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਦਿਵਿਆਂਗ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ) ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਲਈ ਫਾਰਮ ਨੰਬਰ 8 ਭਰਵਾਏ ਗਏ ਤਾਂ ਜੋ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ।

15 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹ਼ਫ਼ਤੇ ਅੰਦਰ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ-ਨੰਗਲ ਮਾਰਗ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਮੁਕੰਮਲ ਮੁਰੰਮਤ : ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨੰਗਲ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਦੀ ਖ਼ਸਤਾ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ 15 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪਲਾਂਟ 15 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਨ। ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ-ਨੰਗਲ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਵੀ ਖ਼ਸਤਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਸਬੰਧੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 15 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਲਾਂਟ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਉਪਰੰਤ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹ਼ਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨੰਗਲ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸੜਕੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰਗ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਨੰਗਲ ਸਮੇਤ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕ ਦੀ ਖ਼ਸਤਾ ਹਾਲਤ ਕਾਰਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਹੈ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਇਹ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ : ਡਿਪਟੀ ਡੀ.ਈ.ਓ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਤਰਨਤਾਰਨ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤਹਿਤ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਭਵਨ, ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਹੋਣਹਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸੋਨਾਲੀ ਗਿਰੀ ਅਤੇ ਡੀ.ਪੀ.ਆਈ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਵਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਦਲੇ ਰਾਜ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਜ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਾਇੰਸ ਮਾਸਟਰ, ਪੀ.ਐਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੱਟੀ, ਸੁਖਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਇੰਸ ਮਾਸਟਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਖੀਰਾ, ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਅਤੇ ਨੀਰਜ ਸੇਠੀ, ਸੈਂਟਰ ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ, ਪੰਡੋਰੀ ਗੋਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਮਾਣਮੱਤੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਉੱਪ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਸੈਕੰਡਰੀ) ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫਤਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਭ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਾਦੇ, ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਲ 2024 ਅਤੇ 2025 ਦੇ ਰਾਜ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਅਧਿਆਪਕ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਖੀਰਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੈੱਡ ਮਾਸਟਰ ਸਹਸ ਬਾਗੜੀਆਂ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਦਫਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਲੈਕ. ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਦੀਕਸ਼ਤ ਕੁਮਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੱਟੀ, ਰਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੱਟੀ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੇ ਲੱਛਣ ਤੇ ਰੋਕਥਾਮ

ਲੱਛਣ : *ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਲਾਲੀ ਆ ਜਾਣਾ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ 101 ਡਿਗਰੀ ਫਰਨਹੀਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਂਸੀ ਤੇ ਜ਼ੁਕਾਮ ਹੋਣਾ, ਜੋੜਾਂ 'ਚ ਦਰਦ ਤੇ ਸੋਜ਼ ਪੈਣੀ, ਥਕਾਵਟ ਤੇ ਗਲੇ 'ਚ ਦਰਦ ਰਹਿਣਾ, ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਸੌਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਠਣ ਲੱਗਿਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣੀ, ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋਣਾ।*

ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਅਲਾਮਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲੇ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਕੜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਠੰਢੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਫਰਿੱਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਗਲੇ ਦੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਥਾਂ ਉਬਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਧਾਰਨ ਤਾਪਮਾਨ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪੀਵੋ। ਇਹ ਬੁਖ਼ਾਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤਕ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਸਾਹ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ 'ਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਇਕ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕੁੱਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਵਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ

ਬੱਚਿਆਂ ਅੰਦਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਘਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਬੁਖ਼ਾਰ ਨਾਲ ਉਲਟੀਆਂ ਤੇ ਦਸਤ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਊਮੋਨੀਆ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਖਾਂਸੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਲਾਜ

ਜੇ ਬੁਖ਼ਾਰ 102 ਡਿਗਰੀ ਤਕ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਪਰ ਸਾਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਰੱਖੋ। ਪੱਟੀਆਂ ਉਦੋਂ ਤਕ ਰੱਖਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦ ਤਕ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਪੱਟੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਗਰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਦੇਵੋ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹਰ ਛੇ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾਸਿਟਾਮੋਲ ਦੀ ਇਕ ਗੋਲੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੋਈ ਦੂਸਰੀ ਗੋਲੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਦੋ ਦਿਨ ਤਕ ਬੁਖ਼ਾਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ। ਰੋਗੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਕਰੋ। ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਛਿੱਕ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਰੁਮਾਲ ਨਾਲ ਢੱਕ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਹਵਾ ਜ਼ਰੀਏ ਉਸ ਦੇ ਥੁੱਕ ਜਾਂ ਸਾਹ ਨਾਲ ਨਿਕਲੇ ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤਕ ਨਾਲ ਫ਼ੈਲਣ। ਵਾਇਰਲ ਬੁਖ਼ਾਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਤੇ ਇਲੈੱਕਟ੍ਰੋਲਾਇਟ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

• ਫੀਚਰ ਡੈਸਕ

ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਸਰੀਰ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹਰ ਅੰਗ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਸਾਂ ਦਾ ਇਕ ਲੰਬਾ-ਚੌੜਾ ਤੰਤਰ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਸਾਂ ਜਾਂ ਨਰਵਜ਼ ਉੱਪਰ ਦਬਾਅ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਬੇਹੱਦ ਤਿੱਖੀ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਪਿਸ਼ਾਬ ਸਬੰਧੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਇਕ ਤਾਰ ਵਰਗੀ ਮੁੱਖ ਨਸ ਲੰਘਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਪਾਈਨਲ ਕੌਰਡ' ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਲੱਛਣ- ਗਰਦਨ ਜਾਂ ਕਮਰ 'ਚ ਦਰਦ ਰਹਿਣਾ, ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣੀ। ਚੱਲਣ ਮੌਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੇ ਦਰਦ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣਾ ਤੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੰਬਣਾ।

ਇਲਾਜ- ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਐੱਮਆਰਆਈ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੱਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰੈਕਚਰ ਹੋਏ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਸ 'ਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਸਰਜਰੀ ਜਾਂ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। •

ਸਿਹਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਾਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਤ 'ਐੱਲ-ਥਿਆਨਾਇਨ' ਤੇ 'ਪੌਲੀਫਿਨੋਲ' ਕਾਰਨ ਭਾਰ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ :-

ਨੀਂਦ ਤੇ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ 'ਚ ਕੈਫੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜੇ ਤੁਸੀ ਜ਼ਿਆਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਪੀਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨੀਂਦਰੇ ਜਾਂ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੈਫੀਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਕਾਰਨ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਰੀਰ 'ਚ ਆਇਰਨ ਦੀ ਘਾਟ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਆਇਰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਵਿਚ 'ਟੈਨਿਨ' ਨਾਂ ਦਾ ਤੱਤ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਾਣੇ ਤੋਂ ਆਇਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। •

ਦਿਨ 'ਚ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਪੀਤੀ ਜਾਵੇ ?

ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਦਿਨ 'ਚ ਦੋ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹੀ ਪੀਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲੀ ਪੇਟ ਨਹੀਂ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤੇ ਕੁੱਝ ਵੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਦਿਨ 'ਚ ਤਿੰਨ ਕੱਪ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਤਾਂ ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਨਹੀਂ ਪੀਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਗੈਸ ਬਣੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ : ਬੁਢਾਪੇ ਦੀ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਡਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ
ਮੋਬਾਈਲ 98152-00134

ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਡਾਇਬਟੀਜ ਜਾਂ ਸ਼ੂਗਰ ਰੋਗ, ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ, ਟੀਬੀ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ...

ਇਕ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੇ ਉਸ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਬਿਰਧ ਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਡਰਾਇੰਗ ਰੂਮ ਵਿਚ ਆ ਗਈ। ਅਸਾਂ ਸਹਿਜ਼ਭਾਅ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਲਿਆ, 'ਮਾਂ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ, ਆਓ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਾਹ ਪੀਓ' ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲੀ, 'ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਪੀਤੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਬੋਝ ਬਣ ਗਈ ਹਾਂ।' ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਦੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਆਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਬਾਰੇ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ਕਿ 'ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖੋ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੀ ਬੁਰਾਈ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਘਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਗੜਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਉੱਥੋਂ ਨਿਕਲਣ 'ਚ ਹੀ ਭਲਾਈ ਸਮਝੀ। ਸਾਡੇ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਵੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਮਾਂ ਉੱਪਰ ਗੁੱਸਾ ਝਾੜਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋ।

ਵਰਤਾਓ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ

ਦਰਅਸਲ, ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਬੀਤੇ ਕੁੱਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਓ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਜ਼ ਰੱਖ ਕੇ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕੁੱਝ ਬੁੜਬੜਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਦਿਨ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਨਹਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਬਾਥਰੂਮ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਬੁਢੇਪੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬਿਮਾਰੀ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈ। ਯਾਦ ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਤੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਬੇਹੱਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਇੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਜਾਂ ਮਹੀਨਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਖਾਣਾ ਖਾਧਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਿਮਾਗ਼ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸਮਰਥਾ ਦਾ ਘੱਟਣਾ

ਇਸ ਰੋਗ ਵਿਚ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੇ ਕੁੱਝ ਖ਼ਾਸ ਸੈਲਜ਼ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੋਚਣ-ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਵੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਰਤਾਓ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਡਾਇਬਟੀਜ ਜਾਂ ਸ਼ੂਗਰ ਰੋਗ, ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ, ਟਿਊਮਰ, ਟੀਬੀ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵੀ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ 'ਅਲਜ਼ਾਈਮਰਸ ਫਰੰਟੋਟੈਂਪੋਰਲ ਡਿਮੈਸ਼ੀਆ' ਅਤੇ 'ਵੈਸਕੁਲਰ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ' ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

'ਅਲਜ਼ਾਈਮਰਸ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ' ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਮਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਘਟਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਗੜਬੜਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਵਿਚ ਬਾਥਰੂਮ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ ਕਿਹੜੀ ਦੁਕਾਨ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੁੱਲਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਵਰਤਾਓ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸਕੁਲਰ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਦੇ ਲੱਛਣ 'ਅਲਜ਼ਾਈਮਰਸ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ' ਵਰਗੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਟ੍ਰੋਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਾਂਚ

ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਬੀ-12, ਅਮੋਨੀਆ, ਥਾਇਰਾਇਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਿਰ ਦੀ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨਿੰਗ, ਮਿੰਨੀ ਮੈਂਟਲ ਸਟੇਟ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਕਰ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੈਸਟ ਵਿਚ ਕੁਲ 30 ਸਵਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 24 ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਾ ਠੀਕ ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਪੀੜ੍ਹਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੈਸਟ ਸਾਇਕਲੋਜਿਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਦੋ ਘੰਟੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਇਲਾਜ

ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਨਿਊਰੋਲਜਿਸਟ ਨੂੰ ਮਿਲੋ। ਜੇ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਵਿਟਾਮਿਨ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਈਡ-ਇਫੈਕਟ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਲਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰੋਗਰੈਸਿਵ, ਭਾਵ ਵਕਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਧਣ ਵਾਲੇ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰੇਨ ਵਿਚ ਐਸੀਟਾਇਲ ਕੋਲਿਨ (ਮੈਮੋਰੀ ਦੇ ਬੇਸਿਕ ਟਰਾਂਸਮੀਟਰ) ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਨ

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ, ਕਸਰਤ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਾ, ਫੈਮਿਲੀ ਹਿਸਟਰੀ, ਜੈਨੇਟਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਉਪਾਅ

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗ/ਮਰੀਜ਼ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋ ਪੀੜ੍ਹਤ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੁੰਜੀਆਂ, ਪਰਸ, ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਆਦਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕ ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦਿਨ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢੋ ਤੇ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰੋ। ਘਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਲ ਅਟੈਂਡ ਕਰ ਕੇ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਵਿਚ 'ਟ੍ਰੈਕ ਮੀਂ' ਐਪ ਜ਼ਰੂਰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੋਨ ਨਾਲ ਸਿੰਕ ਕਰ ਲਵੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਜੀਪੀਐਸ ਵਾਲੀ ਘੜੀ ਵੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਰਸਤਾ ਭੁੱਲ ਜਾਣ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਲਾਕੇਟ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂ, ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਲਿਖ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਿਤੇ ਭਟਕ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਨਾ ਕਰੋ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਗੁੱਸਾ ਕਰੋ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਤੁਸੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁੱਸਾ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੱਸਾ ਕਰਨਗੇ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ 'ਤੇ ਉਸੇ ਵਕਤ 'ਹਾਂ' ਕਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਮੰਨੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ 'ਚ ਘੱਟ ਖਾਣਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਗਣ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਖਾਣਾ ਦੇ ਸਕੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਓ। ਉਹ ਘਰ ਵਿਚ ਤੋੜ-ਫੋੜ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਘਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਇਕੱਲਾ ਨਾ ਛੱਡੋ। ਪੌੜੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ 'ਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈਂਡ ਰੇਲ ਲਗਵਾਓ। ਕਈ ਮਰੀਜ਼ ਰਾਤ ਭਰ ਰੋਂਦੇ ਤੇ ਚੀਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੱਥੋਪਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਈਪਰ ਵਰਤਾਓ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਊਰੋਲੋਜਿਸਟ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ। ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਅਕਸਰ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਸਲ 'ਚ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। •

ਲੱਛਣ : *ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ, ਚੀਜ਼ ਰੱਖ ਕੇ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ, ਆਪਣੇ ਕਰੀਬੀਆਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪਛਾਨਣਾ, ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਿੱਖਣ ਤੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਣਾ, ਇਕੋ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੋਹਰਾਈ ਜਾਣਾ, ਬਿਨਾਂ ਗੱਲ ਤੋਂ ਗੁੱਸੇ 'ਚ ਆ ਜਾਣਾ, ਇਕਦਮ ਬੇਚੈਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਣਾ, ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਕੰਮ ਕਰਨ 'ਚ ਦਿੱਕਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ, ਕਪੜੇ ਪਹਿਨਣ ਆਦਿ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਣੀ, ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਣਾ, ਉਲਟੇ-ਸਿੱਧੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਗਰਮ ਜੈਕੇਟ ਪਾ ਲੈਣੀ ਜਾਂ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਪੱਖਾ ਚਲਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਦੇਣਾ ਆਦਿ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹਨ।*

ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੇ ਰੰਗ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ

ਪਿਸ਼ਾਬ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜ਼ਰੀਏ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਮਾਦੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ 'ਰੀਨਲ ਪੋਰਟਲ ਸਿਸਟਮ' ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਰਦੇ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਮਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਕੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜ਼ਰੀਏ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਰੀਰ 'ਚ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਰੰਗ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਵਧੇ ਜਾਂ ਘਟੇ ਹੋਏ ਤੱਤਾਂ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਓ, ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗ ਕਿਹੜੀ-ਕਿਹੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਫ਼ੈਦ

ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਸਫ਼ੈਦ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਰੰਗ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪੀਣਯੋਗ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਫ਼ੈਦ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਰੰਗ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਿਨ 'ਚ 6 ਤੋਂ 8 ਗਲਾਸ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੀਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਟਮੈਲਾ ਸਫ਼ੈਦ

ਜੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਰੰਗ ਮਟਮੈਲਾ ਸਫ਼ੈਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦਰਦ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾਲੀ (ਯੂਰੇਥਰਾ) 'ਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਪੱਥਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਮਕਦਾਰ ਪੀਲਾ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਟਾਮਿਨਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਰੰਗ ਚਮਕੀਲਾ ਪੀਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਟਾਮਿਨਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਰੀਨਲ ਸਿਸਟਮ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜ਼ਰੀਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਰੰਗ ਪੀਲਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ-ਬੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਕੈਪਸੂਲ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਅਕਸਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਗਹਿਰਾ ਭੂਰਾ

ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਭੂਰਾ ਜਾਂ ਗਾੜ੍ਹਾ ਪੀਲਾ ਰੰਗ ਜਿਗਰ (ਲਿਵਰ) 'ਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ 'ਬਾਈਲਿਰੂਬਿਨ' ਤੱਤ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਤ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਖਾਰਜ ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਰੰਗ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਗਰ ਸਬੰਧੀ ਰੋਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭੁੱਖ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੀਲਾਪਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਪੀਲੀਏ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗੁਲਾਬੀ ਜਾਂ ਹਲਕਾ ਲਾਲ

ਚੁਕੰਦਰ ਜਾਂ ਗੂੜ੍ਹੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਰੰਗ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹੇ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਲਵੋ।

ਖ਼ੂਨ ਵਰਗਾ ਲਾਲ

ਜੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਰੰਗ ਖ਼ੂਨ ਵਰਗਾ ਲਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਟਿਊਮਰ ਜਾਂ ਰਸੌਲੀ 'ਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਵਗਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਰੀਏ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਜਾਂ ਰਸੌਲੀ 'ਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਵਗ ਕੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ 'ਹੀਮੋਗਲੋਬਿਨਯੂਰੀਆ' ਵੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਗੁਰਦੇ ਦੀ ਪੱਥਰੀ (ਰੀਨਲ ਕੈਲਕੁਲਸ) ਕਾਰਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨੀਲਾ ਜਾਂ ਹਰਾ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਡ੍ਰਾਈ ਫਰੂਟਸ ਖਾਣ ਨਾਲ ਵੀ ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਰੰਗ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੀਲਾ ਜਾਂ ਹਰਾ ਰੰਗ ਪਿਸ਼ਾਬ 'ਚ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਡ੍ਰਾਈ ਫਰੂਟ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਾਧਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

• ਫੀਚਰ ਡੈਸਕ

ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਰੱਖੋ ਖ਼ਿਆਲ

ਰੋਹਿਤ ਸੋਨੀ ਸਾਦਿਕ

ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੀ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਕ ਅਰਬ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਇਸ ਯੁੱਗ, ਭੱਜ-ਦੌੜ ਤੇ ਤਣਾਅ ਭਰੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਡੀ ਆਮਦਨੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਦਿਨ ਦਾ ਚੈਨ ਤੇ ਰਾਤਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ। ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀ ਇਸ ਭੱਜ ਦੌੜ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਤਣਾਅ (ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ) ਭਰੇ ਹਾਲਾਤ 'ਚ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਹੋਰ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਣਾਅ ਕਈ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਿਰਦਰਦ ਜਾਂ ਅੱਧੇ ਸਿਰ ਦਾ ਦਰਦ, ਉਨੀਂਦਰਾ, ਚਿੜਚੜਾਪਨ, ਸਰਵਾਈਕਲ, ਤੇਜ਼ਾਬ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਅਕੜਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਣਾਅ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਲਾਮਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਅਸਥਮਾ (ਦਮਾ), ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ, ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਆਦਿ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਹੀ ਹੈ।

ਮਾਨਸਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨੋਰੋਗੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਨੋਰੋਗਾਂ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀ ਰੋਗ, ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ (ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ) ਓਸੀਡੀ ਰੋਗ (ਵਹਿਮ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨਾਂ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਰਹਿਣਾ) ਅਤੇ ਹਿਸਟੀਰੀਆ ਆਦਿ ਮਨੋਰੋਗਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ :

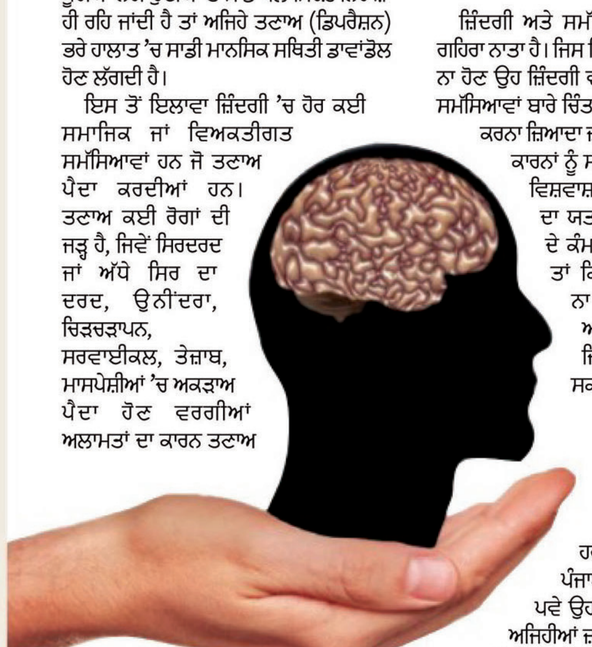

ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝੋ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਪਸ 'ਚ ਗਹਿਰਾ ਨਾਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਕਾਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਪਟਾਓ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਬੋਝ ਨਾ ਬਣਨ। ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਾਅਦਾ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋਵੋ।

ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖੋ

ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹਰ ਇਕ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ 'ਭੱਠ ਪਵੇ ਉਹ ਸੋਨਾ ਜੋ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਵੇ।' ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾ ਦੇਣ। ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮੇਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿਚ ਕੀ ਛੁਪਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿੱਥੋ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਚਿੰਤਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੋ। ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਕਦੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਾ ਵੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਘਬਰਾਓ ਨਾ, ਮੁੜ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਕਾਮਯਾਬੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗੀ।

ਅਤੀਤ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋ

ਅਤੀਤ ਯਾਨੀ ਕਿ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਭੁੱਲਾਂ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਮਿਲੀਆਂ ਅਸਫ਼ਲਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲਓ। ਨਵੇਂ ਦਿਨ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲੋ। ਆਪਣਾ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲੋ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ।

ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੱਢੋ ਸਮਾਂ

ਅਸੀਂ ਭੱਜ ਦੌੜ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਅਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਜਾਓ। ਯੋਗਾ, ਕਸਰਤ ਜਾਂ ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਓ।

ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਲਓ ਸਲਾਹ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤਣਾਅ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਰੁੰਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨੋਰੋਗ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਵੋ। ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਾ ਛੁਪਾਓ। ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਓ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ।

• 92574-01900

ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ ਆਇਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ

ਸਰੀਰ 'ਚ ਆਇਰਨ ਤੱਤ ਦੀ ਘਾਟ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਖ਼ੁਦ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹੋਰ ਕਈ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਆਇਰਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਡਾਕਟਰੀ ਖੋਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਉਹ ਹੀਮੋਕ੍ਰੋਮਾਟੋਸਿਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੱਛਣ

ਥਕਾਵਟ ਰਹਿਣਾ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜੋੜਾਂ 'ਚ ਦਰਦ, ਭਾਰ ਘੱਟਣਾ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ 'ਚ ਇੰਨੀ ਸਹਿਣ-ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰ 'ਚ ਬਾਹਰੋਂ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਏ ਮਾਦੇ ਦਾ ਸਰੀਰ ਜੰਮ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ ਖ਼ੁਦ ਆਪਸ 'ਚ ਟਕਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਐਂਟੀਬਾਡੀਜ਼ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਸ 'ਚ ਟਕਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਚਾਅ

- ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ 200 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਅਜਿਹੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤ ਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ ਨਾ ਲਵੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਆਇਰਨ ਹੋਵੇ।
- ਚਾਹ ਜਾਂ ਕੌਫੀ ਪੀ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਾਹ ਪੀਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਵੋ।
- ਲੋਹੇ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ 'ਚ ਭੋਜਨ ਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਕੱਚੇ ਫਲਾਂ 'ਚ ਆਇਰਨ ਤੱਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾਓ। •

ਕੀ ਹੈ ਹੀਮੋਕ੍ਰੋਮਾਟੋਸਿਸ ?

ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ 'ਚ ਆਇਰਨ ਤੱਤ ਲੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹੀਮੋਕ੍ਰੋਮਾਟੋਸਿਸ ਵਰਗੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹੀਮੋਕ੍ਰੋਮਾਟੋਸਿਸ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਆਇਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੀਮੋਗਲੋਬੀਨ ਸਾਡੇ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤਕ ਆਕਸੀਜਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਆਇਰਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜ਼ਿਗਰ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ੂਗਰ ਰੋਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਇਮਾਰਤ ਕੋਲਾਪਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ; ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲੜਕਿਆਂ ਦੇ ਪੀਜੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਪੰਜ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਉਂਦਿਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜ ਜਣਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਮੌਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਤੁਰੰਤ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਕਾਫੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਖੁਦਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਿਲਰ ਖਿਸਕਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਇਮਾਰਤ ਤਾਸ਼ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਾਂਗ ਢਹਿ ਗਈ।

ਹਾਦਸੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ’ਤੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰੇਖਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਏਮਜ਼ (AIIMS) ਟਰੌਮਾ ਸੈਂਟਰ ਜਾ ਕੇ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਚਾਅ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 11 ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਚਾਹੇ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਸਖ਼ਤ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਟਾਇਆ ਹੱਥ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਤਿਆ ਨਿਕੇਤਨ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗੀ ਪੀਜੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਫਸੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਬਚਾਅ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਲਬਾ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਖੁਦ ਅਰੰਭਿਆ। ਬੀਤੀ ਦੁਪਹਿਰ 1:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਰੇ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਊਥ ਕੈਂਪਸ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਤੰਗ ਗਲੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਬਚਾਅ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਪੰਜ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਮਲਬੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਾਸਤੇ ਹੱਥ-ਕੰਢੇ ਮਾਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਲਾਅ ਫੈਕਲਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੋ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ ਗੂੰਜਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਰਸੀਆਂ ’ਤੇ ਅਸੀਂ ਬੈਠੇ ਸੀ, ਉਹ ਹਿੱਲਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਭੁਚਾਲ ਵਰਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਧੂੜ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੱਦਲ ਦੇਖਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਹਰ ਕੋਈ ਇਮਾਰਤ ਵੱਲ ਭੱਜਣ ਲੱਗਾ। ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਹੱਥ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਮਲਬਾ ਹਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਲੜੀ ਬਣਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਲਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਲੇਟਾਂ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਟੁੱਟੀਆਂ ਪਾਈਪਾਂ, ਟਾਇਲਟ ਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ, ਕੰਕਰੀਟ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਮੁੜੇ ਹੋਏ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸਰੀਏ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹਟਾਏ।

ਭਾਰੀ ਮਲਬੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਸੀ ਬੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਦਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਮੈਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਮਾਰਤ ਡਿੱਗੀ, ਤਾਂ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੁਰੰਤ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੱਸ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪੀਜੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਂਭੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੋਣ।

ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਰਿਆਂ ਕਾਰਨ US ਨੇ ਖੋਹ ਲਈ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ

ਨਿਊਯੌਰਕ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ 55 ਸਾਲਾ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਇਵਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗ▲ਰਿਕਤਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੈਡਰਲ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕਿਡਨੈਪਿੰਗ ਅਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਕੇ ਅਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰਵਰੀ 1992 ’ਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਟੂਰਿਸਟ ਵੀਜ਼ੇ ’ਤੇ US ਆਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਵੀਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਹ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ।

ਸੀਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸੀਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਤਜਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੇਕ ਕੱਟ ਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਵਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨਾ ਰਿਹਾ। ਰਿਸਰਚ ਐਕਸੀਲੈਂਸ, ਟੀਚਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ, ਕਲਾਸਰੂਮ ਮਾਸਟਰੀ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਸਟੂਡੈਂਟ ਚੁਆਇਸ ਵਰਗੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤਹਿਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਨਿਤਿਨ ਟੰਡਨ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸੰਜੇ ਖੰਡੂਰੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡੀਐਸਡਬਲਿਊ ਇੰਜ. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚਾਂਸਲਰ ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਸਲ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹਨ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਗਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ-ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਮਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰਪਿਤ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਗੁੱਗਾ ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ

ਮੋਰਿੰਡਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਮਹਾਰਾਜ ਗੁੱਗਾ ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਮੋਰਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੂਰਵਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਬਾਜੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾ ਪ੍ਰਸਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਗੁੱਗਾ ਮੈੜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁੱਗਾ ਮੈੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੂਸ਼ਨ ਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਵਈਆਂ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਗੁੱਗਾ ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਜੀ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਗੁੱਗਾ ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੌਲੀ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਛਿੱਬਰ,ਪੀ ਏ ਡੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਾਇਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀਤ, ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਨ ਪੀ ਰਾਣਾ, ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ,ਕੌਂਸਲਰ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੀਚਰਾ,ਵਿਗੇਸ ਸੂਦ ਚੁਚੂ, ਸਿਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਰਮਾ,ਆਪ ਆਗੂ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਮੇਹਰਬਾਨ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਤਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਨੀਰਜ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਬਲਰਾਜ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਨਾ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਕਿਯੂ ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫ਼ਤਰ ਅੱਗੇ ਮੋਰਚਾ ਜਾਰੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵੱਲ ਦਿਤਾ ਜ਼ੋਰ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪੱਕੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਿਸਾਨ ਏਕਤਾ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਛੰਨਾ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ -ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 13 ਸੂਤਰੀ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ , ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਪਾਏ ਝੂਠੇ ਪਰਚੇ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ, ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੌਸਮੀ ਖ਼ਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਫ਼ਸਲ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਟਿਆਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਅਪਰੇਟਿਵ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੈਂਕ ਦਾ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤਕ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆ ਤੇ ਕੋਈ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਗੱਲ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਅੱਗੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰਨ ਨੇ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ -ਵੱਖ ਮੰਗਾਂ ਤੇ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਪਾਲਸੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਵੋਟ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੇਜ ਪੂਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈਆਂ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਬਲਰਾਜ ਜੋਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਠਨ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਸਾਂਝ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਖੋਰਾਂ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਰੌੜ ਆਗੂ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫ਼ਰੰਟ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਜਗਮੇਲ ਸਿੰਘ ਗਾਜੇਵਾਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਫੱਗਣਮਾਜਰਾ, ਭਰਪੂਰ ਸਿੰਘ ਗਾਜੇਵਾਸ ਆਦਿ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਬਸੰਤ ਰਿਤੂ ਕਲੱਬ ਨੇ ਲਗਾਇਆ ਮਾਸਿਕ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਬਸੰਤ ਰਿਤੂ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਤ੍ਰਿਪੜੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਦੁੱਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਮਾਸਿਕ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੈਂਬਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਲਾਲਵਾਨੀ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਜੀ: ਆਕਰਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਂਜ ਤਾਂ ਕਲੱਬ ਪਿਛਲੇ 34 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸਵਾਰਥ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਨਰ ਸੇਵਾ ਨਰਾਇਣ ਸੇਵਾ ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮਾਸਿਕ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਚੈਕਅੱਪ ਅਤੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਚੈਕਅੱਪ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੋੜਵੰਦ ਮਰੀਜਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਲੈਂਜ ਵਾਲੇ ਚਿੱਟੇ ਮੋਤੀਆ ਬਿੰਦ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਰੀਜਾਂ ਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਐਨਕ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਰਾਮਟੱਟਵਾਲੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਆਸ਼ਾ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਜਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕ ਆ ਕੇ ਇਸ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪ ਦਾ ਲਾਹਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਹਰੀ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮੋਤੀਆ ਬਿੰਦ ਦੇ ਲੈਂਜ ਵਾਲੇ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲਕੁਲ ਫਰੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 300 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਰੀਜਾਂ ਦੇ ਡਾ. ਆਸ਼ਾ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਸਫਲ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਨਾਕਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ ਵਲੋਂ ਕਲੱਬ ਨੂੰ 21000 ਦੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ੋ ਕਿ ਸੇਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਮੰਦ ਮਰੀਜਾਂ ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਮਿਨਾਕਸ਼ੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਆਸ਼ਾ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਸੰਤ ਰਿਤੂ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਤ੍ਰਿਪੜੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 34 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਸਿਕ ਕੈਂਪ ਤਹਿਤ ਜ਼ੋ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੱਖਾ ਦੇ ਉਪਰੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜ਼ੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ।

Canada ਆਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ IRCC ਨੇ GIC ’ਚ ਕੀਤਾ ਵਾਧਾ

ਔਟਵਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਕੈਨੇਡਾ ’ਚ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ Canada ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ (IRCC ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਕਰਾਰਾ ਝਟਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। 1 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਹੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟਸ ਲਈ ਗੈਰੰਟੀਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਸਰਟੀਫ਼ਿਕੇਟ (GIC) ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ’ਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ Canada ਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਬਜਟ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ 1 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 23,450 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ ਭਾਵ (16 ਲੱਖ ਤੋਂ 16.15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਫ਼ੰਡ ਸ਼ੋਅ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚੇ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫ਼ੀਸ ਅਤੇ Canada ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 1 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟ ਫ਼ਾਈਲ ਐਪਲਾਈ ਕਰਨਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਨਿਯਮ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਫ਼ੀਸ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਲ 2025 ’ਚ ਇਹ ਫ਼ੀਸ ਕਰੀਬ 22,900 ਡਾਲਰ ਸੀ। 1 ਸਤੰਬਰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਦਲਾਅ Canada ’ਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ Statistics Canada ਦੇ ਲੋਅ-ਇਨਕਮ ਕੱਟ-ਔਫ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ ਡਾ. ਸਰਵ ਪੱਲੀ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੂਜੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਵਿਦਿਆਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚਾਈ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦ ਬੱਚਾ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਾਸ਼ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਚਾਈ ਉਪਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੇਡਾਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੜਾਈ ਹਰੇਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਨੌਜਵਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜ਼ੋ ਚੰਗਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਕੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾ ਸਕੇ। ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅੱਜ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ 35 ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ 40 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਲਵਲੀਨ ਦੂਬੇ ਮੈਂਬਰ ਸੈਕਟਰੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਸਕੂਲ ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਕਰਮ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ, ਮੋਦੀ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਉਪਰ ਸੀ.ਏ. ਰਾਜੀਵ ਗੋਇਲ, ਸ੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਵਾਰਡੀ), ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਮੋਦੀ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ), ਲੀਜਾ ਅਰੋੜਾ, ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਦੂਬੇ, ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ, ਸੁਮਿਤਾ ਰਾਣੀ, ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ, ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ, ਨਿਰਮਲ ਕਾਂਤਾ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੀਨਾ ਕਮੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਤਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਰਿੰਪੀ ਰਾਣੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂਸ਼ਰਨ ਕੌਰ, ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ, ਵਿਵੇਕ ਤਿਵਾਰੀ, (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡੀ.ਏ.ਵੀ. ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ), ਸ੍ਰੀ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਿਸ: ਸੈਜੀ, ਰਾਹੁਲ, ਸੁਖਮਨ ਕੌਰ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਗੁਰਨੀਲ ਠਾਕੁਰ, ਰਣਵੀਰ ਕੌਰ, ਦਨਮਦੀਪ ਕੌਰ (ਸਾਇੰਸ ਮਿਸਟਸ), ਮੰਜੂ ਬਾਲਾ ਲੈਕ. ਫਿਜੀਕਲ, ਕਲਵੀਰ ਕੌਰ ਪੰਨੂ ਹੈਡ ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ, ਰੇਖਾ ਰਾਣੀ (ਸਰਕਾਰੀ ਬਿਕਰਮ ਕਾਲਜ, ਪਟਿਆਲਾ), ਇੰਜੀ: ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਜਿੰਦਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਲੜਕੀਆਂ ਪਟਿਆਲਾ, ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਅਫਸਰ ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਵੈਲਫੇਅਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਗੋਇਲ, ਡਾ. ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਗੋਇਲ, ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਹਰਬੰਸ ਬਾਂਸਲ, ਡਾ. ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਸਕਸ਼ੇਮ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਵੇਜਿੰਦਰ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਵਿਦਰੋਹੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ।

ਲੱਖੋਵਾਲ ਦਾ ਦੰਗਲ ਮੇਲਾ ਇਰਫਾਨ ਇਰਾਨੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਨਾਮ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੰਗਲ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਿੰਡ ਲੱਖੋਵਾਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਲੱਖੋਵਾਲ ਖੁਰਦ ਦਾ ਦੰਗਲ ਮੇਲਾ ਸ਼ਾਨੋ ਸ਼ੌਕਤ ਨਾਲ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋਰ ਨਿਬੜਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੱਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੱਖੋਵਾਲ ਕਲਾਂ ਲੱਖੋਵਾਲ ਖੁਰਦ ਦਾ 39 ਵਾਂ ਸਲਾਨਾ ਮੇਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁੱਗਾ ਜਾਹਰ ਪੀਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਗੁੱਗਾ ਮੈੜੀ ਕੋਲ ਸਲਾਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੰਗਲ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਆਪਣੇ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਜੌਹਰ ਦਿਖਾਏ। ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ , ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਉਪਰੰਤ ਲੰਗਰ ਅਟੁੱਟ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ,ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੇਰਾ ਨਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਲੱਖੋਵਾਲ ਕਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਝੰਡੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਹਰਮਨ ਆਲਮਗੀਰ ਅਤੇ ਇਰਫਾਨ ਇਰਾਨੀ ਵਿਚਕਾਰ , ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਰਫਾਨ ਇਰਾਨੀ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਦੋ ਨੰਬਰ ਝੰਡੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ ਰੋਡਾ ਜੋਧ ਮਲਕਪੁਰ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ ਬਾਬਾ ਫਲਾਈ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਵਾਈ ਗਈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੋਤ ਮਲਕਪੁਰ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ , ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਰਹੀ ਦੋ ਹੈਂਡੀਕੈਪਟ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਤੀ , ਜਿਸ ਦੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਖੂਬ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ॥ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਸਪੁਰਾ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਲਈ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਸਮਸ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਪੁੱਤਰ ਲੰਬੜਦਾਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਝੋਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।ਇਸ ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲਪੁਰਾ, ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਾ ਗਿੱਲ ,ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਹਰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੱਜ, ਹਰਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋ ,ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣੇਵਾਲ ਸਰਪੰਚ, ਜਸਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬੌਂਦਲੀ, ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ,ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ,, ਵਨੀਤ ਕੁਮਾਰ ਝੜੌਦੀ,ਉਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ, ਰਾਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੂੰਨਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਾਤੀਵਾਲ,ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਬਲੂ ਲੋਪੋਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਰਪੰਚ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੀਵ ਲੀਹਲ ,ਜਥੇਦਾਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ,ਇਸ ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ ਦੀ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੱਲ ਕਲਾਂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ,ਨਾਜਰ ਖੇੜੀ,ਹੀਰਾ ਖੇੜੀ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਖੂਬ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ।ਇਸ ਦੰਗਲ ਮੇਲੇ ਦਾ ਲਾਈਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚੈਨਲ ਪਿਓਰ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕੀ,ਸੈਕਟਰੀ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਨੀ,ਸੈਕਟਰੀ ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਆਰੇ ਵਾਲੇ, ਮੈਂਬਰਾਨ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਚ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਿੰਦਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੋਨੀ ਪੰਚ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਥੇਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤਨੇਜਾ, ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਏਵੀਅਰ ਸਕੂਲ , ਪੰਚ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਰਵੀ ਮਾਨ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ ਸਰਪੰਚ ,ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੋਨੀ ਪੰਚ ,ਰਾਜੂ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ ,ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਚ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਦੰਗਲ ਕਮੇਟੀ ਦੋਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਦਾਨੀ, ਸਹਿਯੋਗੀ, ਸੱਜਣਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਚਿੰਨ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ’ਤੇ ਡੀ.ਸੀ. ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਜੈਨ ਬਣੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਲਾਸਾਂ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਜੈਨ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੈਂਸ ਕਿਦਵਈ ਨਗਰ ਅਤੇ ਮਿਲਰਗੰਜ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਲਾਸਾਂ ਲਗਾਈਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਡਿੰਪਲ ਮਦਾਨ ਅਤੇ ਗਵਰਨੈਂਸ ਸੈੱਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਬਰ ਬੰਦੋਪਾਧਿਆਏ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕਿਦਵਈ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 9ਵੀਂ ਅਤੇ 10ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ’, ਜਦਕਿ ਮਿਲਰਗੰਜ ਵਿਖੇ 6ਵੀਂ ਅਤੇ 7ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਅੰਸ਼’ ਵਿਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪਰਾਖ (ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਚੀਵਮੈਂਟ ਸਰਵੇ) ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਗਤੀਵਿਧੀ-ਅਧਾਰਤ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਕਲਪਿਕ ਸਮਝ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ’ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ, ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੱਠ ਉੱਤਮ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਜੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਹਿਮ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਪਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਅਭਿਆਨ ਲਈ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯੁਕਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ 'ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਅਭਿਆਨ' ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮਹੀਪਾਲ ਢਾਂਡਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਸਫ਼ਲ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦੇ ਰਾਜ ਐੱਨ.ਸੀ.ਸੀ./ ਐੱਨ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੇਵਾ ਸੰਕਲਪ ਅਭਿਆਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਨਹਿਤ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸਕਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਤਪਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਮਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਇਸ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਡਗਾਣਾ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਬੱਸ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਡਗਾਣਾ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਬੱਸ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਹਲਕਾ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ ਦੀ ਆਪ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਰਪੰਚ ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਜਣ ਅਤੇ ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਸਕੀਮ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਜਵੰਤ ਕੌਰ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਰਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹਲਕਾ ਸ਼ਾਮਚੁਰਾਸੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਵਰਗੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਰਪੰਚ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਖਲਾਸਪੁਰ, ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ ਬਲਾਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ, ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਜਗਦੀਪ ਕੌਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਲੱਕੀ ਧਾਮੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ, ਵਿਆਹ ਜਲੂਸ ਆਦਿ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਆਈਏਐਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਹਿਤਾ 2023 ਦੀ ਧਾਰਾ 163 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ 31 ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀ ਕਿਸੇ ਮੇਲੇ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ, ਵਿਆਹ, ਜਲੂਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹਥਿਆਰ (ਤਿੱਖੇ ਧਾਰ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਆਦਿ ਸਮੇਤ) ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਧਾਰ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਤਾਂ ਲਹਿਰਾਏਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਹੋਮ ਗਾਰਡ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ/ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ (ਹੋਟਲ/ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸ ਆਦਿ) ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ/ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਆਮ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਾਸੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਲਹਿਰਾਉਂਦੇ ਦੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਦੀ ਕੋਈ ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਅਪਲੋਡ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ/ਕਾਰਜ/ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਗੀਤ ਨਹੀਂ ਗਾਏਗਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਾਟਕ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਅਪਲੋਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰੁਝਾਨ ਹਥਿਆਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਵੀ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਬਲਾਕ ਦੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਕਰਨਗੇ

ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਯੁਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ-2026' (ਸੀਜ਼ਨ-4) ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਬਲਾਕ ਦੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ 9 ਤੋਂ 11 ਸਤੰਬਰ 2026 ਤੱਕ ਦਸਮੇਸ਼ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸਪੋਰਟਸ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ ਰੂਪਨਗਰ ਜਗਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ-2026' ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨਾ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਟੀਮਾਂ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 14 ਤੋਂ 40 ਸਾਲ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਫੁੱਟਬਾਲ, ਕਬੱਡੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਈਲ, ਕਬੱਡੀ ਸਰਕਲ ਸਟਾਈਲ ਅਤੇ ਖੋ-ਖੋ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 14 ਤੋਂ 70 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਵੈਟਰਨ ਵਰਗ ਸਮੇਤ, ਲਈ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਦੇ ਸਮੈਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਖੇਡ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਿਊ.ਆਰ. ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਕੈਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 'ਖੇਡਾਂ ਵਤਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ-2026' ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ।

ਦੀਪਿੰਦਰ ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ: ਰਮੇਸ਼ ਲਾਲੀ

ਰਤੀਆ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਇਨੈਲੋ ਦੇ ਟੱਪਰੀਵਾਸ ਸੈੱਲ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਮੇਸ਼ ਲਾਲੀ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੀਪੇਂਦਰ ਹੁੱਡਾ ਵੱਲੋਂ 1984 ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਦਰਸ਼ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨਾਲ 1984 ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਲਾਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 1984 ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਰਦਨਾਕ ਅਧਿਆਇ ਹੈ।

ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸ ਦੌਰ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕੇ। ਰਮੇਸ਼ ਲਾਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਿਤ ਸੋਚ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਇਸ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨੈਲੋ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਿਸ਼ਨ ਕਲੀਨ ਪੰਜਾਬ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਆਰੀਆ ਨਗਰ ਫਾਜਲਕਾ ਵਿਖੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਦੀ ਕਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਮਿਸ਼ਨ ਕਲੀਨ ਪੰਜਾਬ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ. ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ ਵੱਲੋਂ ਆਰੀਆ ਨਗਰ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿਖੇ ਸਫਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ!

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰੀਆ ਨਗਰ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਥੋਂ ਕੂੜੇ ਦਾ ਡੰਪ ਚੁਕਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਅੱਜ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਸਫਾਈ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਕਲੀਨ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਵਾਹਨ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਫ਼ਾਈ ਟੀਮਾਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ, ਕੂੜਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸੁੱਟਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਨਾ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ 21 ਤੋਂ ਦੀਪਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਮ.ਐੱਲ.ਏ.ਦਫ਼ਤਰ ਇੰਚਾਰਜ ਹਰੀਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ 7 ਤੋਂ ਸ਼ੇਖਰ , ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ 22 ਤੋਂ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਸਿਡਾਨਾ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਸਨ ।

ਖ਼ੁਦ ਚੌਂਕ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਸਾਫ ਰੱਖਣ ਤੇ ਮੁਹਿਮ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ, ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 'ਮਿਸ਼ਨ ਕਲੀਨ ਪੰਜਾਬ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਪ ਕੰਬੋਜ ਗੋਲਡੀ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਦਕਰ ਚੌਂਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਸਫਾਈ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾਇਆ! ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨਾਂ ਖੁਦ ਚੌਂਕ ਵਿੱਚ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ!

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਸ੍ਰੀ ਜਗਦੀਪ ਕੰਬੋਜ ਗੋਲਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹਰੇਕ ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲੇ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੂੜੇ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 15 ਤੋਂ 20 ਦਿਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਸਫਾਈ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੈਦਾ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ! ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿਆਓ, ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਨੂੰ ਸਾਫ਼, ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਈਏ।

ਉਨਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮਿਸ਼ਨ ਕਲੀਨ ਪੰਜਾਬ' ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੂੜਾ, ਮੱਛਰਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ, ਸੀਵਰੇਜ ਲੀਕੇਜ ਜਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦਫਤਰ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਲ ਯੂਜ਼ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੂੜਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਰ ਵਰਗ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਸਮਾਪਤ

ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਲੋਹਾਰਾ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸਾਲਾਨਾ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਅੱਜ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਆਏ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਸੁਖਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਦੁਨਿਆਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਭਗਤੀ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਕਠੋਰ ਤਪੱਸਿਆ, ਧਿਆਨ, ਆਤਮ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣ, ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ, ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਲੋਭ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ, ਦਇਆ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅੱਜ ਵੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਣ ਤੇ ਭਗਤੀ ਸੇਵਾ, ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਿਆ।

ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ

ਰਤੀਆ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਸੀ ਐੱਮ ਜੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਲਾ ਮਹਾਵਿਦਿਆਲਿਆ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਗਾਈਡੈਂਸ ਐਂਡ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਸੈੱਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਉਦਮਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਜੋਂ ਅਪਨਾਉਣ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਵੀਡੀਓ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਦੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ। ਵਪਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਐਪੀਸ ਮੇਲੀਫੇਰਾ, ਭਾਵ ਯੂਰਪੀ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਢੁੱਕਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਰ੍ਹੋਂ ਅਤੇ ਸਫੈਦੇ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਧੂ ਮੱਖੀਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ।

ਵੀਡੀਓ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਦਾ ਸਟਾਰਟਅੱਪ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਛੇ ਮੁੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਹੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਲਖਬੀਰ ਕੌਰ, ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਸੈੱਲ ਦੀ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਵਿਜਯੰਤੀ ਜਾਖੜ, ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਕਪਿਲ ਦੇਵ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ਤੇ ਭੱਵਯ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਮੰਚ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇੱਕ ਭੱਵਯ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸ਼ੋਭਾ ਯਾਤਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਆਸ਼ਰਮ, ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਚੌਂਕ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮੈਡਮ ਖੁਸ਼ਬੂ ਸਵਨਾ ਜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਮੈਡਮ ਖੁਸ਼ਬੂ ਸਵਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਧਾ ਰਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਜਾ ਕੇ ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸੋਮਾ ਐਮ ਸੀ ਪਿੰਦਰ ਐਮ ਸੀ ਕਿਰਨ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਖੁਸ਼ਮ ਲੱਤਾ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਪਕ ਸ਼ਰਮਾ ਪਰਸ ਖੁਰਾਣਾ ਵਾਰਡ ਇੰਚਾਰਜ ਆਸਾ ਸ਼ਰਮਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ

ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ ਸਕੂਲ 'ਚ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ਮਨਾਈ

ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਿਰ ਸਕੂਲ 'ਚ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸੱਤਵੀਂ ਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੀਲਾ ਦਾ ਮੰਚਨ ਕੀਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ, ਦਇਆ, ਦੋਸਤੀ, ਸੱਚਾਈ, ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਲੀਲਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ।

ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਲੀਲਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਕੂਲ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਦਹੀਂ ਹਾਂਡੀ ਉਤਸਵ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੇਵੀਂ ਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਕਲਾਸ ਲਈ ਬੰਸੁਰੀ ਤੇ ਮੁਕਟ ਮੇਕਿੰਗ, ਅੱਠਵੀਂ ਤੇ ਨੌਵੀਂ ਲਈ ਮਾਲਾ ਮੇਕਿੰਗ ਅਤੇ ਗਿਆਰਵੀਂ ਕਲਾਸ ਲਈ ਮਟਕੀ ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਔਖੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਸੱਚ, ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਤੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ਦੀ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਵਿਧਾਇਕ ਫਾਜਿਲਕਾ ਨੇ ਪਿੰਡ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਹਲਕਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ.ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਪਿੰਡ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜਰੂਰਤਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੀ ਵੰਡਿਆ!

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰ ਮਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹੇ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚ-ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਸਤੂਆਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਰਸੋਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਮਿਆਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਗਈਆਂਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕਿੱਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਆਰਥਿਕ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਿੰਡ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਨਵਾਂ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਰੇਸ਼ਮਾ ਰਾਣੀ, ਬਲਾਕ ਹਲਕਾ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ.ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਵਨਾ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਥੇ ਪਿੰਡ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਆਹਾਲ ਬੋਦਲਾ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਮਿਲਣੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਜਰੂਰਤਮੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ ਵੀ ਵੰਡਿਆ!

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਕਾਰਜ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਨ ਵੰਡ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਡਿਊਟੀ ਉੱਤੇ ਨਾ ਪਰਤਣ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਡੱਬਵਾਲੀ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-
ਪਿਛਲੇ 6 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਹੜਤਾਲ ਹੁਣ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਮੋੜ ਵੱਲ ਪੁੱਜਦੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਡੱਬਵਾਲੀ ਨੇ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ 57 ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦਰੋਗਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ 5 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਪਰਤਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਪਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਕਾ ਰੋਲ ਦੇ 25 ਅਤੇ ਪੱਕੇ 32 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ 6 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗ਼ੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਕਾਰਨ ਸਫ਼ਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਗ ਫੈਲਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ।

ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁੰਨ ਜੰਗ: ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਹੁਲ ਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਕੌਣ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ? ਤੁਹਾਡੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ। ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਕੋਈ ਸੂਬਾ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਜੰਗ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਏ ਗਏ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਆਗੂ ਲਾਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੱਲ੍ਹ, ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਧਾਇਕ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀਕਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਪਿੰਡ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖੋ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਕ ਸਰਾਸਰ ਝੂਠ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਵਾਪਸ ਲਈ ਹੜਤਾਲ; ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ 'ਤੇ ਬਣੀ ਸੀ ਸਹਿਮਤੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਰੇੜਕਾ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੇ.ਏ.ਪੀ. ਸਿਨਹਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਅਤੇ 'ਸਾਰਥਕ' ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸਾਂਝਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਚ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਮੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਖੁਫੀਆ ਵਿੰਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨਾਲ ਜਲਦ ਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨਗੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠਿਆਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀਆਂ। ਪਰ ਅੱਜ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਸੁਖਾਵੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਚ ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ 'ਚ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਛਵੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਵੱਜਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਡੈੱਡਲਾਕ ਮਗਰੋਂ ਆਖ਼ਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕੇ ਏ ਪੀ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਅੱਜ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਚ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਹੜਤਾਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ 'ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ' ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਲੰਘੇ ਕੱਲ੍ਹ 'ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤਨਖ਼ਾਹ ਨਹੀਂ' ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਾਂਝਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਮੰਚ ਵੱਲੋਂ ਲੰਘੇ ਕੱਲ੍ਹ ਕਲਮ ਛੋੜ ਹੜਤਾਲ ਨੂੰ 11 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਗੂ ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਾਰੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਛੇਵੀਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਛੋਟ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਦੀ ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ 17 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਟਾਲਦਿਆਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤਲਾਸ਼ੇ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੌਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਕੁਝ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੌਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਦੀ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਪੜ੍ਹਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਪੈ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਮਾਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ ਬੀ ਐੱਸ ਈ ਕੋਲ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਸਿਲੇਬਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਐੱਨ ਸੀ ਈ ਆਰ ਟੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ (NEP) B@B@ ਅਤੇ NCF-SE B@BC ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤੀਜੀ ਜਾਂ ਚੌਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਈਜ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ 14 ਮਹੀਨੇ ਮੁਕੰਮਲ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਚ ਆਇਆ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ

ਸੂਬੇ ਨੇ ਲੰਬੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਆਨਲਾਈਨ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂਬੱਧ ਘੋਖ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਯੁੱਗ ਤੱਕ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ: ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੇਜ਼, ਸਰਲ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਈਜ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਈਜ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੀ ਜੁਲਾਈ 2025 ਵਿੱਚ ਮੋਹਾਲੀ ਤੋਂ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਗਏ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਇੱਕ ਆਨਲਾਈਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਗੇੜੇ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਘੱਟ ਗਈ।

ਸ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਜਾਇਦਾਦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਤੱਕ ਨਾਗਰਿਕ

ਵਧੇਰੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਈਜ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫ਼ਾਰਮ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਕ ਸੁਧਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਜ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਫੀਡਬੈਕ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੋਰਟਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਉੱਥੋਂ ਦੇ 6,623 ਟੋਕਨ-ਹੋਲਡਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਸਰਵੇਖਣ 1.0 ਵਿੱਚ 1,737 ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ 2.0 ਵਿੱਚ 4,886 ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 93 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨਵੀਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਪਾਏ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 93 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 90 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ ਜਦਕਿ 93 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੇਸ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਢਲੀ-ਜਾਂਚ ਮੌਕੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 94 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਫ਼ੀਡਬੈਕ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 35 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਅਤੇ ਟੋਕਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਜਦੋਂ ਕਿ 48-ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵੀ ਘਟੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਸਬੰਧੀ ਵੱਟਸਐਪ ਅਪਡੇਟ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਲਈ ਏਜੰਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੋਰ ਘਟ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸ. ਮੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 14 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਈਜ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਫੀਡਬੈਕ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਮਾਂਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ. ਮੁੰਡੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਜ਼ੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਨਲਾਈਨ ਡੀਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੀਸ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਢਲੀ-ਜਾਂਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਆਉ-ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਉ (ਐਫ.ਆਈ.ਐਫ.ਓ) ਫਾਈਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਡਿਜੀਟਲ ਫਰਦ ਜਨਰੇਸ਼ਨ, ਈ-ਕੇਵਾਈਸੀ ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਟੋਕਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵੱਟਸਐਪ ਸੰਚਾਰ ਤੱਕ, ਸਿਸਟਮ ਨੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਨੁਰਾਗ ਵਰਮਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ

ਜਲੰਧਰ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਵਰਮਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਬਿਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ (3*") ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਥਿਤ ਗੜਬੜੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਮਾਲ) ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਅਨੁਰਾਗ ਵਰਮਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 1993 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਵਰਮਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਈਡੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ 'ਸਨਟੈਕ ਸਿਟੀ' ਅਤੇ 'ਐਲਟਸ ਸਪੇਸ ਬਿਲਡਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ' ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਲੇਆਉਟ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਥਾਨਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਬਿਲਡਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 3*" ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਈਡੀ ਨੇ ਚਾਲੂ ਵਰ੍ਹੇ ਮਈ-ਜੂਨ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਜੇ ਸਹਿਗਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਜ਼ਿਕਕਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਰਾਗ ਵਰਮਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 31 ਅਗਸਤ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਲਿਆ ਸੀ।

'ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਯਾਤਰਾ': ਭਾਜਪਾ ਦੀ 13 ਦਿਨਾਂ ਯਾਤਰਾ 'ਚ ਚੱਲਣਗੇ ਵੱਡੇ ਰੱਥ

30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਨਗੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਗਾਮੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਜੋਂ 18 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 'ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਯਾਤਰਾ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ/ਇਤਿਹਾਸਕ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚਾਰ ਵੱਡੇ ਰਥ ਚੱਲਣਗੇ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦੇ ਏਕਤਾ ਸਥਲ ਤੋਂ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਥ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾਉਣਗੇ। ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤਲਾਸ਼ੇਗੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਦਾ ਮੁੱਢ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਬੱਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਹਿਮ ਸੂਤਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੌਮੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ 117 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਯਾਤਰਾ ਦਾ 'ਭਾਜਪਾ

ਦਾ ਨਾਅਰਾ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਾਉਣਾ ਸਾਰਾ' ਨਾਅਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇੱਕ ਯਾਤਰਾ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਦਕੀ ਬਾਰਡਰ (ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ) ਤੋਂ 20 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਯਾਤਰਾ ਚੱਲੇਗੀ ਅਤੇ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਯਾਤਰਾ ਰਵਾਨਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਚਾਰ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ 3 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਟੀਚਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ, ਵੱਡੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਹਸਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫ਼ਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਸ਼ਾ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰਥ ਚੱਲੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਨਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਰਥ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਤਿਨ ਨਬੀਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਵਲ ਢਿੱਲੋਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ ਵੰਡੇਗੀ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪੋਸਟਰ ਲਾਏਗੀ।

ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਊ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ 30 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗੀ। ਭਾਜਪਾ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਰੌਂਅ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ 3 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ- ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਮੌਨਸੂਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਠਾਨਕੋਟ, ਰੂਪਨਗਰ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੱਜ ਸੂਬੇ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਲਕੀ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸੇ ਸੁੱਕੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵੀ ਮੌਸਮ ਸਾਫ਼ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਮੀਂਹ ਨਾ ਪੈਣ ਨਾਲ ਗਰਮੀ ਵੱਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ 0.3 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਨਾਲੋਂ 1.6 ਡਿਗਰੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ 36 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਤਾਪਮਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਮੌਨਸੂਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਮੀਂਹ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਨਸੂਨ ਟ੍ਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਮੀ ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ??ਸਿਸਟਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਭਰਵੀਂ ਬਾਰਿਸ਼ ਲਿਆ ਸਕੇ। ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਨੁਸਾਰ 14 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਲਕੀ ਤੋਂ ਦਰਮਿਆਨੀ ਬਾਰਿਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗਰਜ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਜਰਨਲਿਸਟਸ ਫੋਰਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸਮਾਰੋਹ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਸੀਨੀਅਰ ਜਰਨਲਿਸਟਸ ਫੋਰਮ (ਐੱਸਜੇਐੱਫ), ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਅਵਸਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਰੋਹ ਐਤਵਾਰ, 13 ਸਤੰਬਰ 2026 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਕਟਰ-37 ਸਥਿਤ ਲਾਅ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਯੂਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਬ ਚੰਦ ਕਟਾਰੀਆ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਆਗਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦਕਿ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੁਪਹਿਰ 12:30 ਵਜੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੂਸਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 'ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ' ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਇਮਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਪਾਦਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਵਿਨਾਇਕ ਕਰਨਗੇ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੁਪਹਿਰ 1:30 ਵਜੇ ਮਾਲਵਾ ਆਰਟ ਐਂਡ ਕਲਚਰ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਵੱਲੋਂ ਮਲਵਈ ਗਿੱਧਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਕੇਕ ਕੱਟਣ ਦੀ ਰਸਮ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਵੀ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੁਪਹਿਰ 2:15 ਵਜੇ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਫੋਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਐੱਸ. ਪਰਾਸ਼ਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਆਯੋਜਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੋਰਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਅਵਸਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ, ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਫਿਲਿਪ ਗ੍ਰੀਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਏ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਅਹਿਮ ਬੈਠਕ ਹੋਈ। ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ, ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ (ਸਕਿੱਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ), ਨਵ-ਪ੍ਰਵਰਤਨ (ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ), ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਗ੍ਰੀਨ ਐਨਰਜੀ, ਖੇਡਾਂ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ, ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਤਕਨੀਕ, ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਸੰਪਰਕ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨਾਲ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਉੱਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ, ਖੋਜ, ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਗਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੁੱਲਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਪਵਨ ਚੌਧਰੀ, ਵਿਦੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੀਨਾ ਬਿੰਦਲਿਸ਼ ਸਮੇਤ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ-ਇੰਡੀਆ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਿਜ਼ਨਸ-ਟੂ-ਬਿਜ਼ਨਸ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ, ਸਾਈਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਕਲੀਨ ਐਨਰਜੀ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਪਾਲਿਸੀ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਖੋਜ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਸਤਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀ-ਐਕਾਡਮੀਆ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਹੱਬ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹੁਨਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ., ਪੌਲੀਟੈਕਨਿਕ ਅਤੇ ਸਕਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ, ਆਧੁਨਿਕ ਪਾਠਕ੍ਰਮ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿਖਲਾਈ, ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿਖਲਾਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਵਫ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਹੈਲਥਕੇਅਰ, ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ, ਐਡਵਾਂਸਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ, ਹਾਸਪਿਟੈਲਿਟੀ, ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ. ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਨੂੰ ਜੋੜਨ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। f

ਪ੍ਰਸੀਜ਼ਨ ਐਗਰੀਕਲਚਰ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਵਾਲੀ ਖੇਤੀ, ਕਲਾਈਮੇਟ ਰੇਜ਼ੀਲੀਐਂਟ ਐਗਰੀਕਲਚਰ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਫਾਰਮ ਮੈਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ, ਡੇਅਰੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਕੋਲਡ ਚੇਨ ਅਤੇ ਐਗਰੀ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗ੍ਰੀਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ, ਸੋਲਰ ਐਨਰਜੀ, ਬੈਟਰੀ ਸਟੋਰੇਜ, ਰ???ਊਏਬਲ ਐਨਰਜੀ, ਵੇਸਟ-ਟੂ-ਐਨਰਜੀ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਇਕੋਨੋਮੀ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆ ਕੇ ਕਲੀਨ ਐਨਰਜੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਊਰਜਾ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਉਡਾਣ ਰੱਦ, 110 ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ

ਹਲਵਾਰਾ, (ਲੁਧਿਆਣਾ), 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

)- ਹਲਵਾਰਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ। ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਦਿੱਲੀ-ਹਲਵਾਰਾ-ਦਿੱਲੀ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਹਲਵਾਰਾ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ 110 ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰ ਹੋਏ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਹਲਵਾਰਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਉਡਾਣ ਏ.ਆਈ.-481 ਹਲਵਾਰਾ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਹਲਵਾਰਾ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਲਈ ਏ.ਆਈ.-482 ਬਣ ਕੇ ਵਾਪਸ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਹਾਜ਼ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਉਡਾਣ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਡਾਣ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਪਹੁੰਚੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕਈ ਯਾਤਰੀ ਨਿੱਜੀ ਵਾਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਏਅਰਪੋਰਟ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿਚ ਟੈਕਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਦਲਵੇਂ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ।

ਉਡਾਣ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਉਡਾਣ ਏ.ਆਈ.-484 ਵਿਚ ਸੀਟ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਵੇਟਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਅਗਲੀ ਉਡਾਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਉਥੇ ਹੀ ਕਈ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੀ ਬਦਲ ਲਈ। ਲਗਾਤਾਰ ਉਡਾਣਾਂ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਲਵਾਰਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਹਵਾਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਨਿਰਮਾਣ, ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ, ਆਈ.ਟੀ./ਆਈ.ਟੀ.ਈ.ਐਸ., ਜੀ.ਸੀ.ਸੀਜ਼, ਡਾਟਾ ਸੈਂਟਰ, ਗਰੀਨ ਊਰਜਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ-ਸਬੰਧੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਏਈ ਤੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਸਤੰਬਰ
-ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਸੰਦੀਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਅੱਜ ਯੂਏਈ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਨਵੀਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ-2026 ਤਹਿਤ 100 ਫੀਸਦ ਤੋਂ 125 ਫੀਸਦ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ, ਫਾਸਟ-ਟਰੈਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ-ਵਿੰਡੋ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਦੁਬਈ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ (ਏਆਈਐਮ) ਦੌਰਾਨ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਹੁਨਰਮੰਦ ਨੌਜਵਾਨ, ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਉੱਦਮੀ ਈਕੋਸਿਸਟਮ, ਉੱਨਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਰਣਨੀਤਕ ਸੰਪਰਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਖ਼ਪਤਕਾਰ ਮਾਰਕੀਟ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਏਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯੂਏਈ ਆਧਾਰਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ, ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ 2026 ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ-ਵਿਨਵੈਸਟ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਸਬੰਧੀ ਬਿਹਤਰ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਿਰਮਾਣ, ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੌਖ, ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ, ਨੀਤੀਗਤ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ, ਯੋਗ ਨਿਰਮਾਣ ਇਕਾਈਆਂ ਸਥਿਰ ਫ਼ਿਕਸਡ ਕੈਪੀਟਲ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ (ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ.) ਦੇ 100 ਫੀਸਦ ਤੱਕ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਰਜੀਹੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਕੰਢੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਾਈਆਂ ਐਫਸੀਆਈ ਦੇ 125 ਫੀਸਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਐਫਸੀਆਈ ਦੇ 20 ਫੀਸਦ ਤੱਕ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਸਬਸਿਡੀ (10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ), ਯੋਗ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸ਼ੁੱਧ ਐਸਜੀਐਸਟੀ ਦੀ 75 ਫੀਸਦ ਤੱਕ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਯੋਗ ਨਵੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ 100 ਫੀਸਦ ਛੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਬਿਹਤਰ ਰਿਟਰਨ ਲਈ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼

ਨੋਟਬੰਦੀ, ਜੀਐੱਸਟੀ ਆਦਿ ਕਈ ਅਹਿਮ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਸੈਕਟਰ ਗਵਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਸੈਕਟਰ 'ਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਫਿਰ ਤੋਂ ਬਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ਰੀਦ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰਿਟਰਨ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ।

ਟ੍ਰੈਕ ਰਿਕਾਰਡ

ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਟਰੈਕ ਰਿਕਾਰਡ, ਮਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਉ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰੀਅਲ ਸਟੋਰ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੀ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੈ।

ਛੋਟੇ ਸਾਈਜ਼ ਦੀ ਕਰੋ ਚੋਣ

ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਛੋਟੇ ਸਾਈਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੋ। ਮੁੰਬਈ, ਦਿੱਲੀ-ਐੱਨਸੀਆਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਟੀਅਰ ਟੂ ਅਤੇ ਥ੍ਰੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਯੂਨਿਟ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖ ਹਨ।

ਖ਼ਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਰਹੇਗੀ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰੋ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ਰੀਦ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ...

ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ

ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਰੇਂਟਲ ਯੀਲਡ ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ 9-12 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰੇਜੀਡੇਂਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਰੇਂਟਲ ਯੀਲਡ 2-3.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਆਫ਼ਿਸ ਸਪੇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸਪੇਸ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨੂੰ ਵਧੀ ਹੋਈ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚ ਕੇ ਚੰਗਾ ਲਾਭ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉੱਥੇ ਰੇਜੀਡੇਂਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਕੀ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਛੋਟੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਯੂਨਿਟ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ

ਛੋਟੇ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਯੂਨਿਟ 'ਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੱਟ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਟਰਨ ਮਿਲੇਗਾ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲੱਭਣਾ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। •

ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇ ਘਰ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ

ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਫ਼ਾਈ ਉੱਥੇ ਖ਼ੁਦਾਈ। ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ...

ਘਰ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਵਾਸਤੂ-ਸ਼ਾਸ਼ਤਰ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤੂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਜਾਂ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਤਾਂ ਵਾਸਤੂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਵਾਸਤੂ ਠੀਕ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਘਰ ਦਾ ਮੇਨ ਦਰਵਾਜ਼ਾ

ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਘਰ ਦਾ ਮੇਨ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਰੱਖੋ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬਾਹਰ ਸੁੰਦਰ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਰੰਗੋਲੀ ਵੀ ਬਣਾਉ। ਮੇਟ ਗੇਟ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਲਾਲ ਕੁਮਕੁਮ ਨਾਲ ਰੰਗੋਲੀ ਬਣਾਉ।

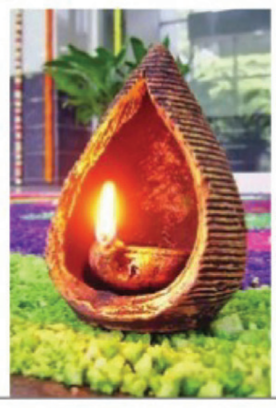

ਸਫ਼ਾਈ

ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਉਸ ਘਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਫ਼-ਸੁੱਥਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਘਰ 'ਚੋਂ ਗਰੀਬੀ, ਦੁੱਖ, ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਵਰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਰੱਖੋ।

ਨਮਕ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ

ਪਾਣੀ 'ਚ ਨਮਕ ਮਿਲਾਉ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਘਰ ਦੇ ਕੋਨੇ-ਕੋਨੇ 'ਚ ਛਿੜਕੋ। ਵਾਸਤੂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਮਕ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਰ ਦੀਆਂ ਨਕਾਰਾਤਮਿਕ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਸੋਖ਼ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਭ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਲਈ ਘਰ 'ਚ ਦੇਵੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਗਣੇਸ਼ ਦੀ ਮੂਰਤੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਘਰ 'ਚ ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਹੋਵੇ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਕੁਬੇਰ ਜੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰੋ।

ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ

ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਫ਼ੈਸ਼ਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਸਤੂ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਸਤੂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੁੱਭ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜਾਂ ਪੂਜਾ 'ਚ ਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੇਵੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਿਵਾਲੀ ਪੂਜਾ 'ਚ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾ ਪਹਿਨੋ। •

ਕੀ ਕਰੀਏ ਬੋਨਸ ਦਾ?

ਦਫ਼ਤਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ, ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਦੀ ਸੌਗ਼ਾਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੋਨਸ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖ਼ਾਹ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐੱਚਆਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੀਟੀਸੀ (ਕਾਸਟ ਟੂ ਕੰਪਨੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ...

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਇਸ ਬੋਨਸ ਨੂੰ ਫਿਜ਼ੂਲ ਖ਼ਰਚਿਆਂ 'ਚ ਖ਼ਰਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੈਸੇ ਖ਼ਰਚ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਪਟਾਕੇ ਖ਼ਰੀਦਣਾ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕਰਨਾ, ਘਰ ਲਈ ਨਵਾਂ ਸਾਮਾਨ ਖ਼ਰੀਦਣਾ ਅਤੇ ਲੇਟੇਸਟ ਗੈਜੇਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੋਨੇ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਬੋਨਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਜਗ੍ਹਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਲੇਖ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬੋਨਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਹਲਕਾ ਕਰੋ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਚੰਗਾ ਬੋਨਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਰੀਪੇਮੈਂਟ ਕਰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹਲਕਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਇਕ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਕਰੋ ਪੂਰਾ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰ ਉਸ 'ਚ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਨਸ ਦਾ ਪੈਸਾ ਇਸ ਕਮੀ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਚ ਕੰਮ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਕੁਇਟੀ ਜਾਂ ਡੇਟ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਪੈਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਫੰਡ ਬਣਾਉਣ 'ਚ ਕਰੋ ਇਸਤੇਮਾਲ

ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਫੰਡ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਬੁਰਾ ਸਮਾਂ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਚੰਗਾ ਬੋਨਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਫੰਡ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਦ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕੋਗੇ।

ਗੋਲਡ ਈਟੀਐੱਫ 'ਚ ਵੀ ਕਰੋ ਨਿਵੇਸ਼

ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਧੰਨ ਤੇ ਰਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸੋਨਾ ਖ਼ਰੀਦਣਾ ਸ਼ੁੱਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬੋਨਸ ਨਾਲ ਈਟੀਐੱਫ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰ ਬਿਹਤਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੁਣ ਲੋਕ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸੋਨੇ 'ਚ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਸਿੱਕੇ ਖ਼ਰੀਦੋ

ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਗੋਲਡ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਛੱਡ ਸਿੱਕਿਆਂ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੋ। ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਜਿਊਲਰੀ ਸ਼ਾਪ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ 5 ਗ੍ਰਾਮ, 10 ਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ 50 ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਰ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਧਨ ਜ਼ਰੀਏ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਨੇ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਰਿਟਰਨ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਕਿੰਗ ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦਾ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕਦੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸੋਵਰੇਨ ਗੋਲਡ ਬਾਂਡ ਸਕੀਮ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਵਰੇਨ ਬਾਂਡ ਸਕੀਮ 'ਚ ਗੋਲਡ ਦੀ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਡਿਮਾਂਡ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ 'ਚ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰੀ ਬਾਂਡ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਂਡ ਦੀ ਗੁਣਾਂਕ 5,20,50 ਅਤੇ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਗੋਲਡ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਬਾਂਡ ਨੂੰ ਬੈਂਕ-ਐੱਨਬੀਐੱਫਸੀ, ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੇਵਿੰਗ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਏਜੰਟ ਜ਼ਰੀਏ ਖ਼ਰੀਦਿਆਂ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਗੋਲਡ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ।

ਗੋਲਡ ਈਟੀਐੱਫ (ਮਿਊਚਲ ਫੰਡ)

ਗੋਲਡ ਈਟੀਐੱਫ ਜ਼ਰੀਏ ਤੁਸੀਂ ਗੋਲਡ 'ਚ ਆਨਲਾਈਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਨਲਾਈਨ ਗੋਲਡ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਕ ਡੀਮੈਟ ਅਕਾਊਂਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਗ੍ਰਾਮ ਸੋਨਾ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦਣ 'ਚ ਸਿਰਫ਼ ਬਰੋਕਰ ਅਤੇ ਡੀਮੈਟ ਅਕਾਊਂਟ ਦੇ ਚਾਰਜ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਡੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹੀ ਘਰ ਬੈਠੇ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗੋਲਡ ਫੰਡ (ਮਿਊਚਲ ਫੰਡ)

ਆਨਲਾਈਨ ਗੋਲਡ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਮਿਊਚਲ ਫੰਡ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਨਿਊਨਤਮ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਗੋਲਡ ਫੰਡ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੋਲਡ 'ਚ ਆਨਲਾਈਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤੋਹਫ਼ਾ ਨਹੀਂ, ਕੈਸ਼ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਨੂੰ ਦਿਓ ਤਵੱਜੋ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਵਰਾਤਰਿਆਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੌਕੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਨਾ ਤਾਂ ਆਫਰਜ਼ ਖ਼ਤਮ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ। ਤੁਸੀਂ ਧੰਨ ਤੇ ਰਸ ਜਾਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ 'ਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਸਹੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਡੀਲ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ 'ਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਮੁਫ਼ਤ ਤੋਹਫ਼ੇ ਬਦਲੇ ਕੀਮਤ ਘੱਟ ਕਰਾਉ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਆਫਰਜ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਐੱਲਈਡੀ ਟੀਵੀ, ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ, ਹੋਮ ਅਪਲਾਇੰਸ ਆਦਿ। ਸਾਡਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਸ਼ ਡਿਸਕਾਊਂਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਓ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ 50 ਤੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਵੀ ਕੀਮਤ ਘੱਟ ਕਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫ਼ਾਇਦੇ 'ਚ ਰਹੋਗੇ।

ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਨਾ ਕਰੋ ਫ਼ੈਸਲਾ

ਘਰ ਖ਼ਰੀਦਣਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਨਾ ਲਓ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਕੋਈ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਗਿਆਪਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਘਰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸੌਗ਼ਾਤ ਦੀ ਵਧੀਆ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। •

ਬੇਨਾਮੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ?

> ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਲ 1988 'ਚ ਵੀ ਬਣਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾ ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
>
> **ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੇਅਰ, ਨਕਦੀ, ਸੋਨਾ, ਬੈਂਕ ਐੱਫਡੀ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।**
>
> ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਕਾਲਾਧੰਨ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ੁਦ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਅਦਾ ਕਰਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਪੈਸਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਲਾਧੰਨ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜ਼ਰੀਏ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਵਾਂ ਧਾਰਦਾਰ ਹਥਿਆਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਲ 1988 'ਚ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਣੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਠੰਢੇ ਬਸਤੇ 'ਚ ਪਿਆ ਰਿਹਾ। ਪਰ ਨੋਟਬੰਦੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਲੈਣ ਦੇਣ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੇਅਰ, ਨਕਦੀ, ਸੋਨਾ, ਬੈਂਕ ਐੱਫਡੀ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਹੈ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ?

ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਚੁਕਾਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਹੋਵੇ। ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਬੇਨਾਮੀ ਟਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਅਜਿਹਾ ਲੈਣਦੇਣ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਖ਼ਰੀਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਉਹ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਤਤਕਾਲ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਕਾਲੇ ਧੰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ੁਦ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ਰੀਦੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਬੇਨਾਮਦਾਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖ਼ਰੀਦੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣਦੇਣ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਚ ਕਿਹੜੇ ਲੈਣਦੇਣ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ?

- ਜੇ ਕਿਸੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਪਤੀ, ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਈ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨੂੰ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਦੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਗਿਆਨ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।
- ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ, ਭੈਣ ਜਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਆਮਦਨ ਦੇ ਗਿਆਨ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਰਕਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਮਾਂ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬੇਨਾਮੀ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।

- ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟੀ, ਪਾਰਟਨਰ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਡਿਪਾਜ਼ਿਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ 'ਤੇ ਸਜਾ

ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਲਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੈਣਦੇਣ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬੇਨਾਮੀ ਲੈਣਦੇਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣਦੇਣ ਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤਕ ਦੀ ਸਜਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ 'ਤੇ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਉੱਚਿਤ ਬਾਜ਼ਰ ਮੂਲ ਦਾ 25 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਹਿਤ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ?

ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ, ਅਜਿਹਾ ਬੇਨਾਮੀਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਹਿ ਮਿਲੀ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਰਜਤ ਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ਰੀਦ ਲਈ ਤਾਂ ਇਕ ਉਸ ਦੇ ਲੈਣਦੇਣ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਰਜਤ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਜਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਬੇਨਾਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠੀ ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣਦੇਣ ਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਉੱਚਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ 10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਬੇਨਾਮੀਦਾਰ ਨਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ।

ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਭਾਵਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੀਤੂ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਬੈਂਕ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਨੀਤੂ ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੀਤੂ ਨੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਭਾਵਨਾ ਨੀਤੂ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣਦੇਣ ਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋਣ ਤਕ ਆਰੋਪੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਂ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਜਾਂਚ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਰੰਟ ਲੈ ਕੇ ਆਰੋਪੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਵੇ। •

ਕੀ ਹੈ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ?

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਿਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੀ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰੀ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਈ ਬਚਤ। ਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਵੇਕਪੂਰਵਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਖ਼ਰਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਵਾਏ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਵੇਂ ਹੋਈਏ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ?

ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਲਈ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹਨ ਜਿਸ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਘਰ ਦਾ ਬਜਟ। ਬਜਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ।

ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਲਈ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹਨ ਜਿਸ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਘਰ ਦਾ ਬਜਟ....

ਈਐੱਮਆਈ ਤਨਖ਼ਾਹ ਦਾ 40 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਖ਼ਰੀਦਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਈਐੱਮਆਈ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਜਟ 'ਚ ਉੱਚ-ਮਹੱਤਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਐੱਮਆਈ ਰਾਸ਼ੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਤਨਖ਼ਾਹ ਦੇ 40 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਾਸ਼ੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮਾਂ

ਜੀਵਨ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਅਸਲ 'ਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੀਵਨ 'ਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਮਦਨ 'ਚ ਘਾਟੇ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਲੰਘੇ ਹੋਵੋ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਖ਼ਰਚਿਆਂ 'ਚ ਅਚਾਨਕ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ

ਇਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਪਰਵਰਤਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਾਲ 'ਚ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖੋ। •

‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ : ਢਿੱਲੋਂ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 10 ਸਤੰਬਰ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਲਾਇਕੀ, ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਦੇ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਖਾਮਿਆਜ਼ਾ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਸੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪਛਵਾੜਾ ਕੋਲਾ ਖਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ’ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਅਗਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੋਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਜਲਦ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ‘ਪਾਵਰ ਸਰਪਲੱਸ’ ਸੂਬਾ ਬਣੇਗਾ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੁੜ ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ

ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਕੋਲ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕੋਲਾ ਸਟਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਲੇ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ 1,500 ਮੈਗਾਵਾਟ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਅੱਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ’ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ, ਜੇਕਰ ਪਛਵਾੜਾ ਖਾਣ ਵਿੱਚ 30 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕੋਲਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਬੰਦ ਕਿਉਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ? ?5,000 ਕਰੋੜ ਦੇ ‘ਰੋਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ’ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਜ਼ੀਰੋ-ਪਾਵਰ-ਕੱਟ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ? ਸਰਕਾਰ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਭਰੋਸਿਆਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਤਰ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ, ਖੰਨਾ, ਮੋਹਾਲੀ, ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 4 ਤੋਂ 5 ਘੰਟੇ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਵਰ ਕੱਟ ਲਗਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਅਣਨਿਯਮਿਤ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਠੱਪ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੇ ਲੱਗਦੇ ਕੱਟਾਂ ਕਰਕੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਦਯੋਗ ਹੀ ਠੱਪ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਨਵੇਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਟੈਕਸ ਮਾਲੀਏ ’ਤੇ ਪਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮਾੜੀ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਤੇ ਹੋਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘਰੇਲੂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਫੇਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਬਿਜਲੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ’ਚ ਵਾਰਡਨ ’ਤੇ ਹਮਲਾ, ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 10 ਸਤੰਬਰ। ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਦੀ ਪਰੱਪਾਨਾ ਅਗਰਹਾਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ ’ਚ 5 ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੈਦੀਆਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇਕ ਵਾਰਡਨ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੈਦੀ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਰਕੁੰਨ ਸੁਹਾਸ ਸ਼ੈੱਟੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਕੈਦ ਹਨ। ਵਾਰਡਨ ਮੰਜੂਨਾਥ ਹਵੇਲੀ ’ਤੇ ਜੇਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਪਿਛਲੇ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਵੇਲੀ 2 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:05 ਵਜੇ ਜੇਲ ਦੇ ਬਲਾਕ 1 ’ਚ ਇਕ ਕੈਦੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸ਼ਾਮੀਰ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 4 ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੈਦੀ ਅਬਦੁਲ ਸ਼ਫਗਨ, ਮੁਹੰਮਦ ਰਿਜ਼ਵਾਨ, ਨਿਆਜ਼ ਤੇ ਕਲੰਦਰ ਸ਼ਫੀ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਵਾਰਡਨ ਨੂੰ ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਘਸੀਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ।

ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਕੁਲੈਕਟਰੇਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ’ਚ 115 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਮਸਜਿਦ ’ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 10 ਸਤੰਬਰ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਕੁਲੈਕਟਰੇਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ’ਚ ਸਥਿਤ ਕਰੀਬ 115 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਤੜਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾ ਕੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ 6 ਬੁਲਡੋਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਭੰਨਤੋੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੁਲੈਕਟਰੇਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ’ਚ ਭਾਰੀ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮਸਜਿਦ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਸਤਿਆਂ ’ਚ ਬੈਰੀਕੇਡਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੁਲਸ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ

ਜਨਰਲ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ’ਚ ਬਣੀ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਨਗਰ ਮੈਜਿਸਟ?ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਖ਼?ਲਾਫ ਮਸਜਿਦ ਦੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮੀਆ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲਾ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਲਾ ਜੱਜ ਸਤਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਿਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਗਰ ਮੈਜਿਸਟ?ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਾਬਜ਼ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 10 ਫਰਵਰੀ, 2025 ਨੂੰ ਬਜਰੰਗ ਦਲ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਸੂਬਾਈ ਕਨਵੀਨਰ ਵਿਕਾਸ ਤਿਆਗੀ ਨੇ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ’ਚ ਮਸਜਿਦ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਅਤੇ ਡਾਕਘਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਵਸੂਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟ?ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ’ਚ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਭੰਨਤੋੜ ਦੌਰਾਨ 5 ਕੰਪਨੀ ਪੀ. ਏ. ਸੀ., ਆਰ. ਏ. ਐੱਫ. ਅਤੇ ਕਰੀਬ 200 ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

“ਮਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਡਰਪੋਕ ਕਹਾਉਣਾ ਨਹੀਂ”, ਜੱਜ ਨੇ 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ’ਚ 23 ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸੁਣਾਇਆ ਫੈਸਲਾ

ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ, 10 ਸਤੰਬਰ। ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਦਿਵਾਕਰ ਨੇ ਦਾਜ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਦੀਮ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ’ਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਾਇਆ। ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ’ਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ‘ਮਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ ਪਰ ਡਰਪੋਕ ਜੱਜ ਕਹਾਉਣਾ ਨਹੀਂ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ’ਤੇ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਣਗੇ। ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ’ਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਰੱਬ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਾਫੀਆ, ਗੈਂਗਸਟਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ’ਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਆਇਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਜਨਤਾ ਦਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਉੱਠ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜੱਜ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ’ਤੇ ਹਨ, ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੁਤਾਬਕ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਦਿਵਾਕਰ ਨੇ ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ’ਚ ਲੱਗਭਗ 5 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ’ਚ 11 ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਚ 23

ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ’ਚ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੱਗਭਗ 17 ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸੇਵਾ ’ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 36 ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਦਿਵਾਕਰ ਨੇ 2009 ’ਚ ਨਿਆਇਕ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸੰਭਲ ਅਤੇ ਬਰੇਲੀ ’ਚ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਸਥਿਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ, ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਕੋਰਟ-3 ’ਚ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਜੱਜ ਦਿਵਾਕਰ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ’ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਲੱਗਭਗ 100 ਗੰਭੀਰ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਰੀਕਾਲ ਕਰ ਕੇ ਦੂਜੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ’ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ’ਚ ਇਸ ’ਤੇ ਵੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਫੀਆ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਕਥਿਤ ਧਮਕੀ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ’ਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਸੀ।

ਰੂਪਨਗਰ ਦਾ ਹਰਪੁਨੀਤ ਫ਼ੌਜ ’ਚ ਬਣਿਆ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਰੂਪਨਗਰ 10 ਸਤੰਬਰ। ਰੂਪਨਗਰ ਦੇ ਗਿਲਕੋ ਵੈਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ’ਚ ਲੈਫ਼ਟੀਨੈਂਟ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤੇ। ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਦੀ ਵਰਦੀ ’ਚ ਘਰ ਪਹੁੰਚਣ ’ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ’ਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੂਪਨਗਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਗਿਲਕੋ ਵੈਲੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸਰ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਉਸ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐੱਨ. ਡੀ. ਏ. ਦਾ ਟੈਸਟ ਪਾਸ

ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਅਤੇ 6ਵੀਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ’ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ’ਚ ਅਫ਼ਸਰ ਬਨਣ ਦਾ ਸੁਫ਼ਨਾ ਸਾਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ। ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ’ਚ ਵੀ ਨਿਡਰਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਪੁਨੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਤਾ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਨਾਨਾ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਮਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਮਾਣਮੱਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ’ਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੂਪਨਗਰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਕੌਂਸਲਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਭੱਠਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੈੱਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਭਾਈ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਦੋ-ਟੁੱਕ ! ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਉਂ ਸੁਣਾਇਆ ਸਖ਼ਤ ਫ਼ੈਸਲਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 10 ਸਤੰਬਰ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ’ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ’ਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗ਼ੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ.) ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ’ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਕੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲ ਸਕੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ’ਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ’ਚ ਆਇਆ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ

ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰ ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਰਿਹਾ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਵੀ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਖ਼?ਲਾਫ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ’ਚ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਵਾਰੰਟ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਗਈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ’ਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਬਣਿਆ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ’ਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਟਰੇਨ ਨੂੰ 110 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕਵਾਇਦ

ਇੰਦੌਰ 10 ਸਤੰਬਰ। ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੀ. ਈ. ਓ.) ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਾਈਡ?ਰੋਜਨ ਟਰੇਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਤਮ 110 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੇਲ ਖੰਡਾਂ ’ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਤੀਸ਼ ਨੇ ਆਲਾ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨਾਲ ਇੰਦੌਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਰੇਲ ਪਰਿਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੇਲ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇੰਦੌਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੁਨਰਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇੰਦੌਰ ’ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ”ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਾਈਡ?ਰੋਜਨ ਟਰੇਨ ਦੀ ਸੰਚਾਲਨ ਗਤੀ ਅਧਿਕਤਮ 75 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਾ 120 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਤਮ 110

ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟੇ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਜੀਂਦ ਅਤੇ ਸੋਨੀਪਤ ਵਿਚਕਾਰ 89 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੇ ਮਾਰਗ ’ਤੇ ਸੰਚਾਲਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹਾਈਡ?ਰੋਜਨ ਟਰੇਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿਖਾ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਹਾਈਡ?ਰੋਜਨ ਟਰੇਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਰੇਲ ਖੰਡਾਂ ’ਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ’ਚ ਤਕਨੀਕੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਈਂਧਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਗਲਾ

ਜੈਤੋ 10 ਸਤੰਬਰ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ’ਤੇ ਹਾਰਦਿਕ ਵਧਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਬੂਥ

ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਪ੍ਰਕੋਸ਼ਠ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਜੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ, ਕੁਸ਼ਲ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾਸ੍ਰੋਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਜੀ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਵਰਗੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਿਲਣਾ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਜੀ ਦੀ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਸਮਰੱਥਾ, ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਗਲਾ ਜੈਤੋ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਸੰਸਦ ਤਰੁਣ ਚੁੱਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ।

ਦਿਲ,ਬੁਖ਼ਾਰ, ਸ਼ੂਗਰ, BP ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੈਂਪਲ ਫ਼ੇਲ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਡੈਸਕ 10 ਸਤੰਬਰ। ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ’ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਵਾਈਆਂ ਹੀ ਨਕਲੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬੀਮਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਨ ਫਿਰ ਰੱਬ ਭਰੋਸੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਨਕਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਲਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੈਂਟਰਲ ਡਰੱਗਜ਼ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੇ 199 ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮਿਆਰੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਲੋਪੀਡੋਗਰੇਲ ਅਤੇ ਐਸਪਰੀਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਟੈਬਲੇਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ 21.8% ਕਲੋਪੀਡੋਗਰੇਲ ਅਤੇ ਐਸਪਰੀਨ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪੈਕੇਜ ’ਤੇ ਦੱਸੀ ਗਈ ਖ਼ੁਰਾਕ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਇਹ ਨਮੂਨਾ ਫਾਰਮਰੂਟਸ ਹੈਲਥਕੇਅਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਟੈਬਲੇਟ ਦੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੁਲਣ ਅਤੇ ਫਰੀ ਸੈਲੀਸਿਲਿਕ ਐਸਿਡ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। JM ਲੈਬਾਰਟਰੀਜ਼ ਦੀ ਕਲੋਪੀਡੋਗਰੇਲ ਅਤੇ ਐਸਪਰੀਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਬਲੇਟ ਵੀ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 77.13% ਐਸਪਰੀਨ ਅਤੇ 12.01% ਫ?ਰੀ ਸੈਲੀਸਿਲਿਕ ਐਸਿਡ ਸੀ। ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਥੱਕੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਲੋਪੀਡੋਗਰੇਲ ਅਤੇ ਐਸਪਰੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਲੋਪੀਡੋਗਰੇਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 38.20% ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਮੈ ਫਾਰਮਾ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਆਰ-ਜ਼ਾਰਾ ਡੀਐਸਆਰ ਕੈਪਸੂਲ ਸਨ, ਇੱਕ ਪੇਟ ਦੀ ਦਵਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 20 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰੈਬੇਪ੍ਰਾਜ਼ੋਲ ਅਤੇ 30 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਡੋਂਪੇਰੀਡੋਨ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 0.0

ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਿਵਾਈਨ ਮੈਡੀਕੇਅਰ ਦੇ 300 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰੀਗਾਬਾਲਿਨ ਕੈਪਸੂਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 211.16 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦਵਾਈ ਸੀ। ਐਮਕੇ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੇ 100 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਇਟਰਾਕੋਨਾਜ਼ੋਲ ਵਿੱਚ 163.54 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਲਟਸਨ ਹੈਲਥਕੇਅਰ ਦੇ 5 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰੈਮੀਪ੍ਰਿਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 64.20% ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਤੱਤ ਸੀ। ਕਈ ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਵੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ। JMH ਫਾਰਮਾ ਦੇ ਡਾਇਓਮੈਕਸ-*2 ਵਿੱਚ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ 250 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 10.86 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਮੋਕਸੀਸਿਲਿਨ ਅਤੇ 67.73 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਕਲੌਕਸਾਸਿਲਿਨ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਸੇਫਿਕਸਾਈਮ ਅਤੇ ਅਮੋਕਸੀਸਿਲਿਨ ਕਲੇਵੂਲਨਿਕ ਐਸਿਡ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ, ਘੋਲਨ, ਜਾਂ ਪਛਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਈ ਪੈਰਾਸੀਟਾਮੋਲ ਦਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਬੁਖਾਰ ਅਤੇ ਦਰਦ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਵੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ। ਕਿਊਰਟੈਕ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ, ਜ਼ੈਨੀਥ ਡਰੱਗਜ਼, ਅਤੇ ਅਲਕ ਫਾਰਮਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਬਲੇਟ ਘੋਲਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਵਿਵੇਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਸੀਟਾਮੋਲ ਸ਼ਰਬਤ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ। ਜੈਕਸਨ ਲੈਬਾਰਟਰੀਜ਼ ਦਾ ਆਕਸੀਟੋਸਿਨ ਟੀਕਾ ਵੀ ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਮੂਨਾ ਆਕਸੀਟੋਸਿਨ ਲਈ ਪਛਾਣ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਡਾਕਟਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਣੇਪੇ ਦੌਰਾਨ ਗਰੱਭਾਸ਼ਯ ਸੰਕੁਚਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੈਂਟੋਪ੍ਰਾਜ਼ੋਲ ਅਤੇ ਓਮੇਪ੍ਰਾਜ਼ੋਲ ਦੇ ਕਈ ਨਮੂਨੇ, ਪੇਟ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਵੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਟੈਬਲੇਟ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਤੱਤ ਸਮੱਗਰੀ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਸਿਰਫ਼ ਛੋਟੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਹੀ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਲੂਪਿਨ, ਸਨੋਫੀ ਇੰਡੀਆ, ਜ਼ਾਈਡਸ ਹੈਲਥਕੇਅਰ, ਇਪਕਾ ਲੈਬਾਰਟਰੀਜ਼, ਮੈਕਲਿਓਡਸ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼, ਗਲੈਕਸੋਸਮਿਥਕਲਾਈਨ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਅਤੇ ਕੈਡੀਲਾ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਉਤਪਾਦ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਨਕਲੀ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।